Combinatul de produse sodice GOVORA

produce:

• sodă calcinată • sodă caustică leşie şi solidă • silicat de sodiu solid şi lichid • site moleculare • vopsele pe bază de ulei • săpun de rufe • lumînări

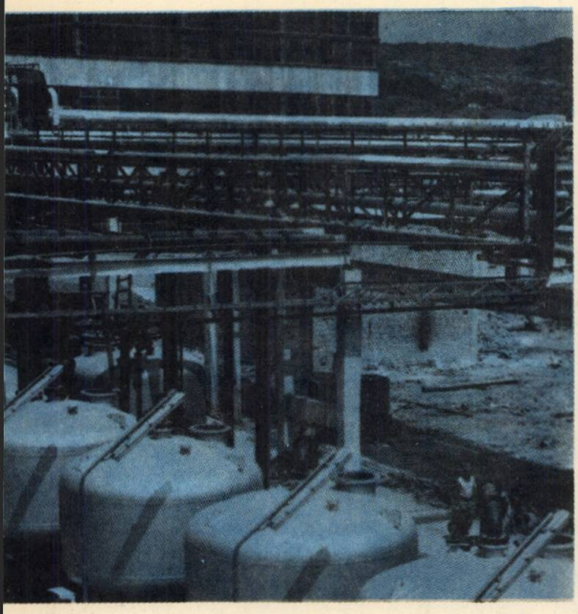

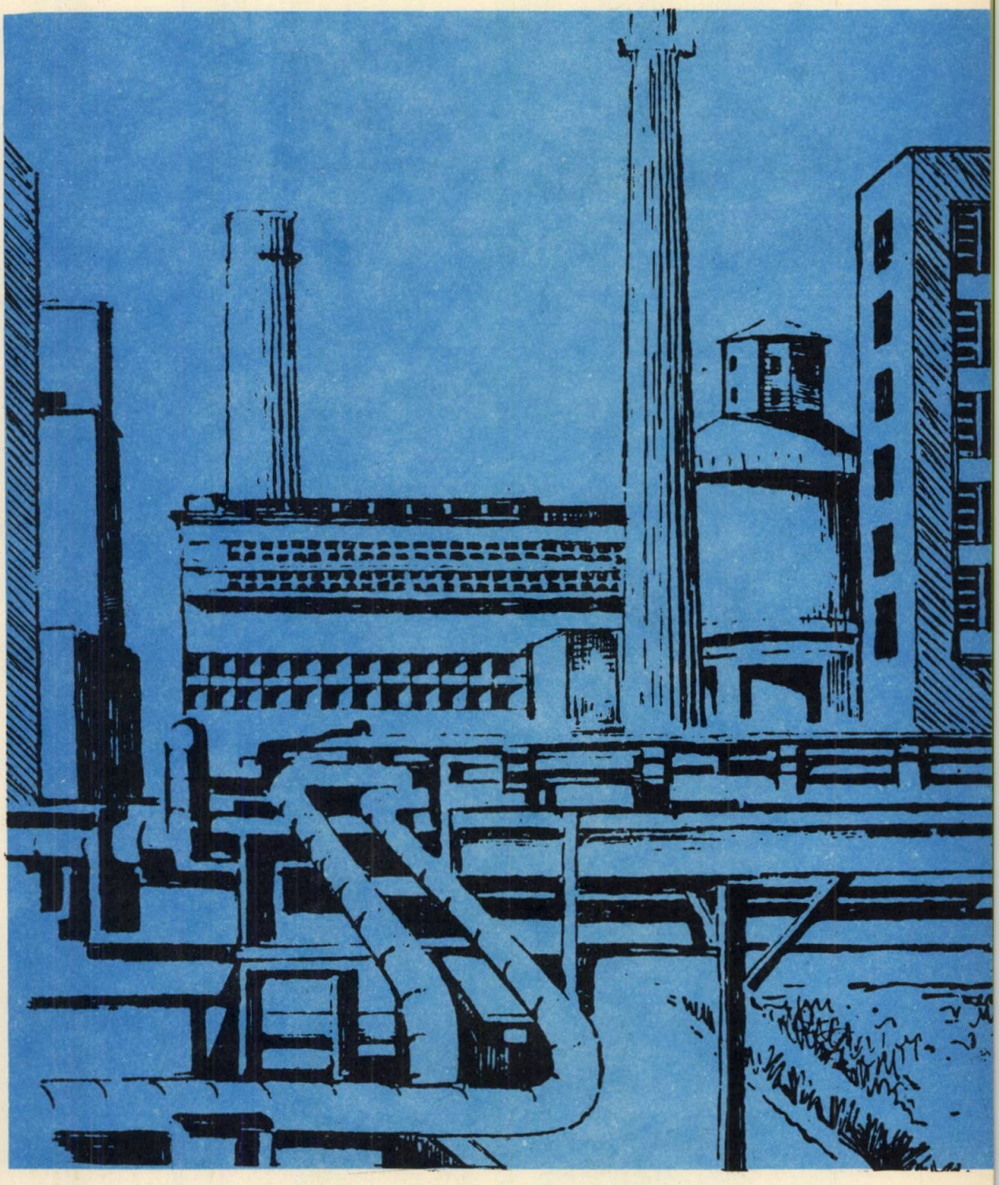

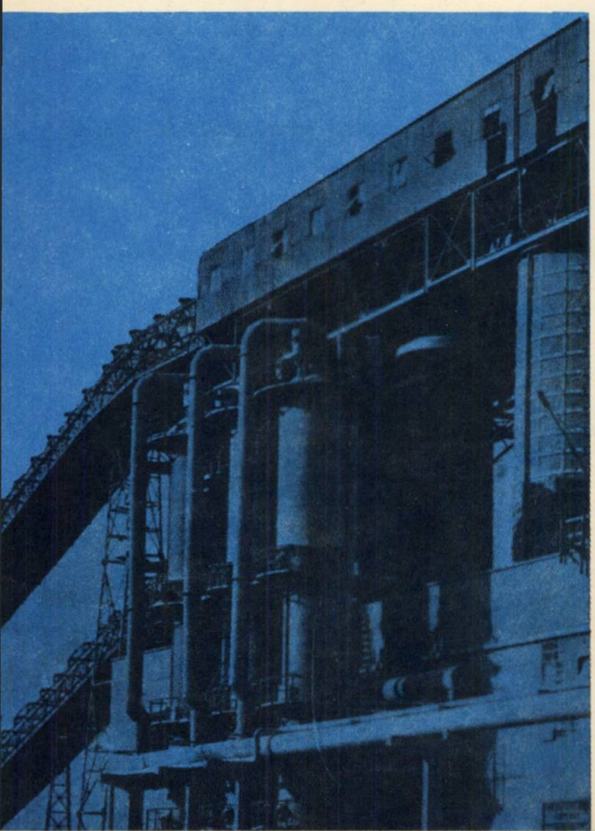

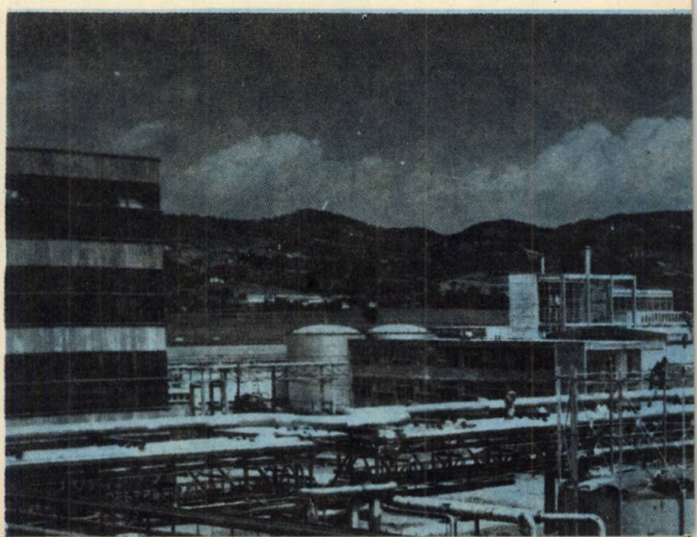

Sejur agreabil, serviciu ireproșabil, confort, la unitățile U.J.C.C. – BUZĂU!

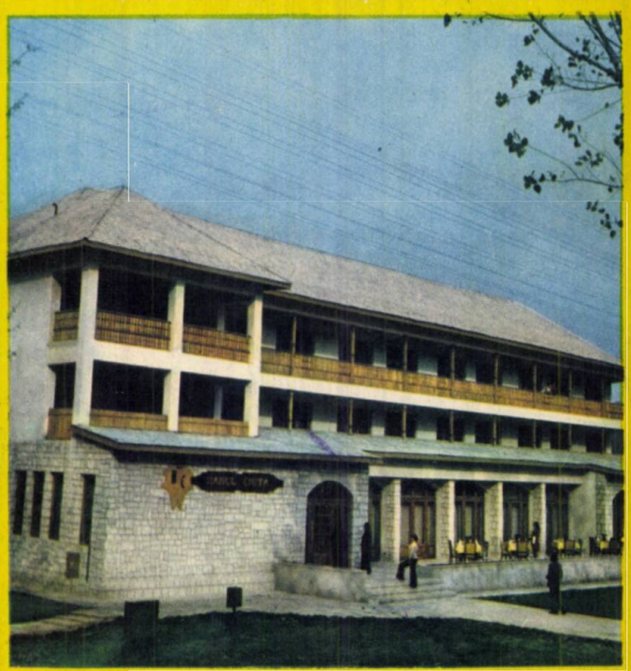

Vă recomandăm :

— HANUL TURISTIC POGOANEL (hotel și restaurant), la 40 km d Buzău, pe șoseaua Buzău-Slobozia

— HANUL CIUTA (hotel și restau rant), la km. 37 pe șoseaua Buzău Brașov ;

— HANUL TURISTIC „MINA D PETROL" (hotel, restaurant, cramă cofetărie), din stațiunea Monteorul

— POPASUL TURISTIC MERI (hotel, căsuțe pentru cazare și restau rant), la 10 km de Buzău, pe șoseau Buzău-București.

— În orașul Buzău, U.J.C.C. Buză vă recomandă restaurantul, cofetă ria și terasa ISTRIȚA.

Nr. 29 13 iulie 1978

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

ROMÂNIA ÎN CONŞTIINŢA LUMII

DINAMICA RELAŢIILOR EXTERNE ALE ROMÂNIEI

DIN ACTUALITATEA INTERNAŢIONALĂ

ORIENTUL MIJLOCIU. Sensul unor noi evoluţii

ROMA. Alegerea noului preşedinte al ţării

ATENA — ANKARA. Dialog constructiv

BREMEN. „Cei nouă" şi dosarul monetar

FRANŢA — Reportaj pe glob — IRAK

Convorbiri între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și tovarășul Kenji Miyamoto, președintele Prezidiului Comitetului Central al Partidului Comunist din Japonia, care s-a aflat într-o vizită în țara noastră

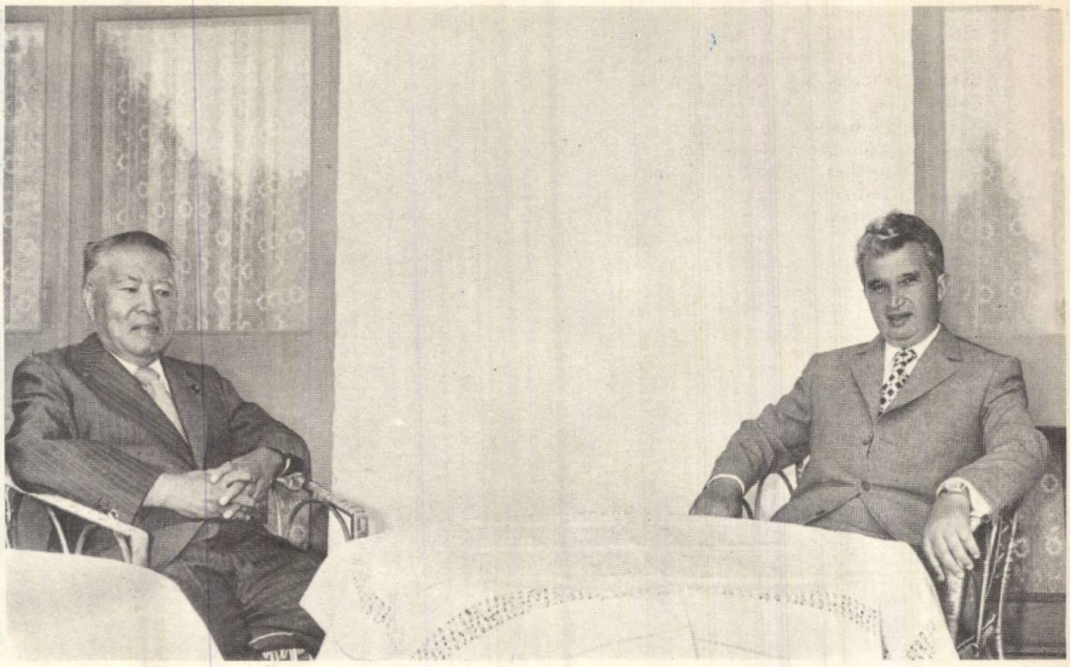

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, s-a întîlnit cu tovarășul Joergen Jensen, președintele Partidului Comunist din Danemarca, care, la invitația C.C. al P.C.R., a efectuat o vizită de prietenie în țara noastră

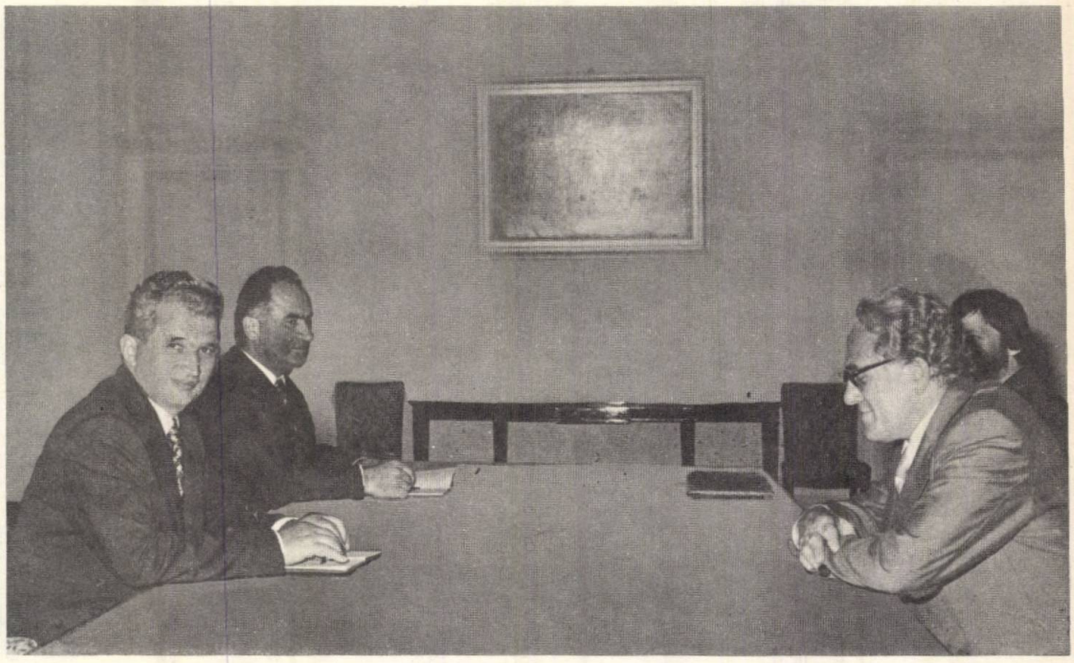

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe Nam Phoonwathu, ministrul comerțului din Thailanda, care în fruntea unei delegații economice a făcut o vizită în țara noastră

ARTICOLE, CORESPONDENȚE
Pentru progresul în pace al țării, pentru progresul și pacea tuturor țărilor lumii 2
Nou impuls bunelor relații de prietenie și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Japonia 3
Dinamica relațiilor externe ale României – principii, inițiative, acțiuni. Ilie Olteanu 4
După sesiunea O.N.U. consacrată dezarmării. Perspective pentru o abordare într-un mod nou a problemelor dezarmării. Constantin Flitan 8
Roma. Un nou președinte la Quirinale. Rodica Dumitrescu . . . 10
Orientul Mijlociu. Relansare diplomatică, într-o situație incertă. Crăciun Ionescu 11
Bremen. „Cei nouă" în căutarea stabilității monetare. Eugeniu Obrea 12
Ankara. Dialog constructiv turco-elen. Ion Madoșa. 13
Delhi. Schimbări guvernamentale, dar mai ales proiecte economice. Liana Enescu 15
Înaintea reuniunii la nivel înalt a O.U.A. 24
Washington. Campania electorală și „spiritul lui '78". Stelian Țurlea 25
Islamabad. Un nou cabinet, un nou plan de dezvoltare. L. Nichifor . 26
Quito. Va fi necesar un al doilea tur de scrutin ? Anca Voican . . 27

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII
Interviuri cu :
M'Hamed Boucetta, Nam Phoonwathu, J. W. Bourchier . . . 6-7

REPORTAJ PE GLOB
Franța. Dimensiuni contemporane. Marin Stănescu 16
Irak. Istorie și prezent. Ilie Șerbănescu 18

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI
R. P. Chineză. Rolul prioritar al industriei. Nicolae Pătrașcu . . . 20
R. P. Bulgaria. Pe frontul agriculturii. Constantin Ionescu 21

1 000 + 1 22-23

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI
Ce se întîmplă cu clima terestră ? 28

POȘTA REDACȚIEI 31-32

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

29 (768)

13 iulie 1978

Nou impuls bunelor relații de prietenie și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Japonia

După sesiunea O.N.U. — perspectiva unor progrese reale pe calea înfăptuirii dezarmării

Din actualitatea internațională

ROMA Un nou președinte la Quirinale

WASHINGTON Campania electorală și „spiritul lui '78"

KHARTUM Conferința ministerială a O.U.A.

ORIENTUL MIJLOCIU
Relansare diplomatică, într-o situație incertă

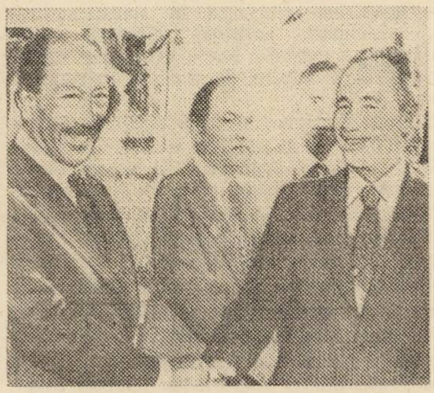

ISLAMABAD Un nou cabinet, un nou plan de dezvoltare

În lumea științei

Ce se întîmplă cu clima terestră?

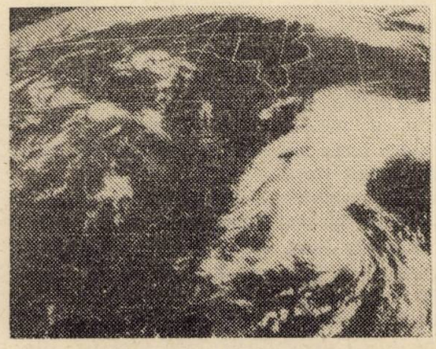

Pentru progresul în pace al țării, pentru progresul și pacea tuturor țărilor lumii

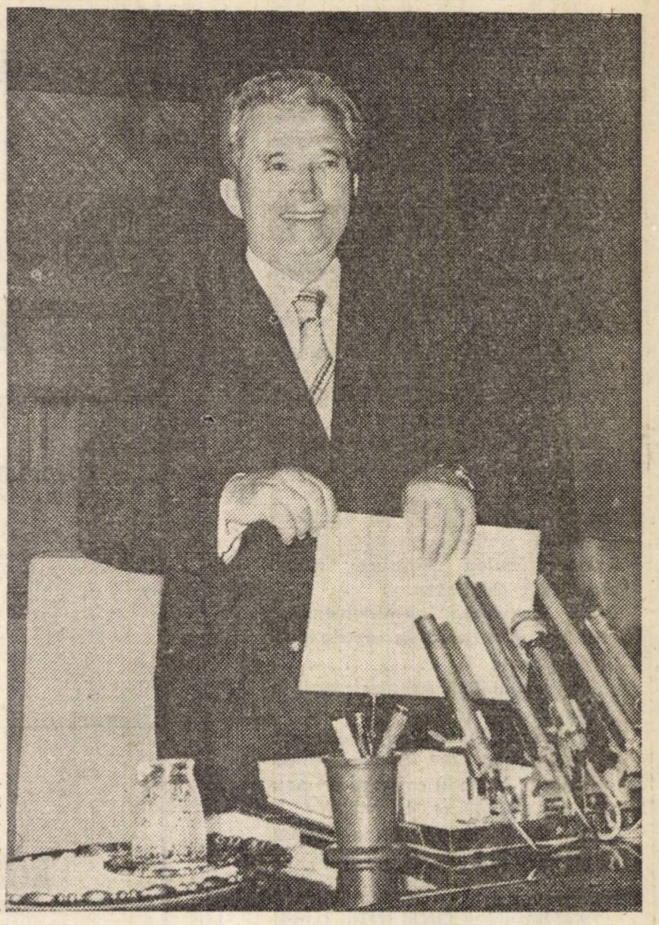

Tovarășul Nicolae Ceaușescu vorbind la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 5 iulie 1978

Recenta **plenară comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale**, precum și **lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale** au pus puternic în lumină trăsătura distinctă a actualei etape pe care o traversează dezvoltarea multilaterală a țării : preocuparea pentru îmbunătățirea laturilor calitative ale întregii activități economice, trecerea de la acumulări cantitative la o nouă calitate, superioară — condiție esențială pentru înfăptuirea sarcinilor actualului cincinal al revoluției tehnico-științifice.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la încheierea lucrărilor plenarei, dovedește încă o dată preocuparea constantă a secretarului general al partidului pentru orientarea eforturilor spre valorificarea deplină și la un nivel superior a potențialului economiei românești, spre sporirea eficienței în toate ramurile, ridicarea calității întregii activități și, pe această bază, creșterea neîntreruptă a nivelului de trai al întregului popor.

Plenara a relevat strînsa legătură dintre politica internă și politica externă a partidului și statului. Aprobînd în unanimitate activitatea desfășurată pe plan internațional de România, de secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, plenara a stabilit să se acționeze în spiritul aprecierilor și orientărilor cuprinse în cuvîntarea rostită de secretarul general al partidului.

Cu realismul și luciditatea proprii analizelor pe care le face fenomenelor și proceselor lumii contemporane, secretarul general al partidului a atras atenția asupra tendinței de încordare ce se conturează în viața internațională, de accentuare a politicii de împărțire a lumii în zone de influență. În deplină conformitate cu întreaga orientare internațională a României, consacrată cauzei înțelegerii și păcii internaționale, președintele Nicolae Ceaușescu a relevat din nou necesitatea de a se intensifica eforturile pentru diminuarea tensiunilor din raporturile interstatale, pentru soluționarea pe calea tratativelor a problemelor litigioase dintre state, pe baza respectării independenței și suveranității fiecărei națiuni.

Poziția românească își găsește o deplină confirmare în desfășurarea evenimentelor din ultimele luni, care demonstrează, într-adevăr, cu forța de argumentare a faptelor, că respectarea independenței, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur calea dezvoltării, fără amestec din afară, constituie singura bază pentru o politică de destindere, de colaborare și pace în întreaga lume. În deplină conformitate cu cele stabilite de Congresul al XI-lea al partidului și reafirmate de Conferința Națională, Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România vor acționa cu fermitate pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, pentru depășirea divergențelor și întărirea colaborării dintre ele, pentru întărirea solidarității cu țările în curs de dezvoltare și țările nealiniate, împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale în mod democratic. Ceea ce impune participarea tuturor statelor, indiferent de mărime sau orînduire socială, la dezbaterea și reglementarea problemelor ce confruntă umanitatea în ansamblul ei.

Pornind de la complexitatea lumii contemporane, de la implicațiile pe care le are, asupra tuturor statelor lumii, revoluția tehnico-științifică, ținînd seama de necesitatea participării cît mai profunde a fiecărui stat la diviziunea internațională a muncii, luînd în considerare mai ales cerințele colaborării și înțelegerii internaționale pașnice, președintele Nicolae Ceaușescu a reafirmat hotărîrea țării noastre de a acționa, în continuare, pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul coexistenței pașnice, care asigură desfășurarea relațiilor pe fundamentul solid al egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Complexitatea problemelor lumii contemporane impune solidaritatea tuturor forțelor înaintate ale societății. Ca atare, plenara reafirmă hotărîrea partidului și țării noastre de a dezvolta relațiile cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu alte partide progresiste, democratice din toate țările. După cum sublinia, în încheierea cuvîntării sale, secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, evenimentele demonstrează că directivele și orientările stabilite de Congresul al XI-lea sînt pe deplin juste, ceea ce implică obligația **„de a face totul pentru a înfăptui în viață această politică ce corespunde atît intereselor poporului nostru, cît și ale țărilor socialiste, ale tuturor țărilor care luptă pentru independență, ale cauzei păcii și colaborării internaționale".**

Sub imboldul unor asemenea obiective își desfășoară Republica Socialistă România întreaga ei activitate internațională. Amplificînd mereu raporturile sale bilaterale, îmbogățindu-le neîncetat conținutul, România înțelege, în același timp, să-și aducă o contribuție concretă la reglementarea marilor probleme ce confruntă umanitatea și la realizarea țelului suprem al acesteia — pacea în prietenie și colaborare. Consecvența neabătută cu care țara noastră investește eforturi în opera de asanare a climatului politic internațional, acțiunile pe care le întreprinde neobosit în această direcție, spiritul de responsabilitate pe care îl dovedește, avertizînd asupra primejdiilor ce amenință conlucrarea dintre state — toate acestea mărturisesc, în același timp, încrederea în capacitatea forțelor progresiste, democratice, de pretutindeni, a tuturor popoarelor, de a determina orientarea vieții internaționale spre acel curs care să asigure tuturor națiunilor lumii o existență pașnică, prosperă, un viitor sigur, construit pe respectul și prețuirea reciprocă , în deplina conștiință a faptului că ceea ce apropie țările lumii este mult mai puternic decît ceea ce le-ar putea despărți.

După semnarea Declarației comune, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Kenji Miyamoto își strîng călduros mîinile

Nou impuls bunelor relații de prietenie și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Japonia

La invitația tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, în perioada 5—11 iulie a.c., președintele Prezidiului C.C. al Partidului Comunist din Japonia, KENJI MIYAMOTO, a efectuat o vizită în Republica Socialistă România, în fruntea unei delegații a P.C.J. În zilele de 5, 7 și 8 iulie, între tovarășii Nicolae Ceaușescu și Kenji Miyamoto au avut loc convorbiri care s-au desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie și înțelegere reciprocă, procedîndu-se la o informare reciprocă privind activitatea și principalele preocupări ale celor două partide și la un larg schimb de vederi asupra unor aspecte ale actualei situații internaționale, ale mișcării comuniste și muncitorești. La sfîrșitul convorbirilor, a fost semnată Declarația comună cu privire la vizita președintelui Prezidiului C.C. al P. C. din Japonia, Kenji Miyamoto, în Republica Socialistă România.

De ambele părți a fost exprimată satisfacția față de bunele relații de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Japonia, bazate pe deplină egalitate și respect reciproc, pe neamestec în treburile interne și solidaritate tovărășească, relații care, de-a lungul anilor, au cunoscut o evoluție ascendentă, precum și hotărîrea comună de a dezvolta în continuare aceste raporturi, de a acționa pentru extinderea pe multiple planuri a relațiilor de cooperare dintre România și Japonia, în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii, socialismului și înțelegerii internaționale. Ambele părți au salutat evoluția pozitivă a relațiilor de colaborare dintre România și Japonia, impulsionată de vizita efectuată de președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Japonia, în anul 1975.

„În aceste zile — afirma tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în toastul rostit cu prilejul dejunului de după convorbiri, din 8 iulie — **am făcut un larg schimb de păreri și ne-am informat reciproc cu privire la activitatea partidelor noastre, la problemele actuale ale situației internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești. Discuțiile au evidențiat faptul că asupra problemelor complexe ale situației internaționale partidele noastre au păreri identice sau foarte apropiate. Pornim de la faptul că trebuie să conlucrăm strîns pentru afirmarea principiilor noi de relații bazate pe egalitatea în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, a unei politici de apărare a independenței naționale a popoarelor, de pace și securitate generală.**

Ne-au produs o deosebită bucurie succesele înregistrate de Partidul Comunist din Japonia în activitatea sa pentru apărarea intereselor poporului japonez, pentru o politică democratică, de independență națională, de pace și colaborare internațională.

În toastul de răspuns, tovarășul **Kenji Miyamoto** a declarat :

„În timpul actualei vizite în țara dumneavoastră, am avut convorbiri multilaterale cu dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, convorbiri care s-au desfășurat într-o atmosferă sinceră, tovărășească, caldă, de solidaritate. Așa cum ați afirmat și dumneavoastră în timpul convorbirilor, noi am constatat că avem puncte de vedere identice sau foarte apropiate. Este un motiv de bucurie pentru comuniștii japonezi și români de a se situa pe principii și poziții care coincid.

După părerea noastră, colaborarea partidelor și popoarelor dintr-o țară socialistă și dintr-o țară capitalistă are o mare importanță pentru promovarea intereselor păcii, independenței naționale, progresului social, socialismului, nu numai în prezent, ci și în viitor. Noi sîntem revoluționari realiști și optimiști".

Așa cum se precizează și în Declarația comună, au fost abordate, în timpul convorbirilor, și aspecte multiple ale situației internaționale actuale. Într-o lume în care continuă să aibă loc ample transformări revoluționare, naționale și sociale, profunde mutații în raporturile de forțe, dar în care se manifestă — așa cum se subliniază în Declarația comună — și o accentuare a contradicțiilor dintre state și grupări de state, pentru reîmpărțirea zonelor de influență și dominație, se impune intensificarea eforturilor pentru instaurarea unor relații noi, democratice, întemeiate pe egalitatea în drepturi a tuturor statelor. În condițiile în care continuă cursa înarmărilor, se impune — precizează documentul — ca o necesitate imperioasă sporirea eforturilor pentru dezarmare. În condițiile existenței unui mare număr de state în curs de dezvoltare și a decalajului dintre acestea și țările dezvoltate, trebuie create condiții pentru lichidarea fenomenului subdezvoltării, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale. Au mai fost abordate și alte aspecte ale vieții internaționale : situația din Europa, după rezultatele nesatisfăcătoare ale reuniunii de la Belgrad, situația din Asia, care reclamă desființarea alianțelor militare și retragerea trupelor străine, starea actuală de lucruri din Orientul Mijlociu și Africa.

S-a subliniat însemnătatea deosebită a acțiunilor unite ale clasei muncitoare, ale tuturor forțelor democratice și antiimperialiste. Așa cum se precizează în Declarația comună, părțile au acordat o importanță deosebită rolului hotărîtor **„al respectării stricte a principiilor independenței, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne pentru întărirea colaborării, prieteniei și solidarității dintre partidele comuniste și muncitorești și a fost reafirmată hotărîrea Partidului Comunist Român și Partidului Comunist din Japonia de a milita în continuare pentru făurirea unei unități de tip nou între partidele comuniste și muncitorești.**

Secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, și președintele Prezidiului C.C. al P.C.J., tovarășul Kenji Miyamoto, au reafirmat poziția exprimată în Comunicatul comun din 1971 privind necesitatea de a se pune capăt amestecului de orice fel, inclusiv sprijinului fracțiunilor din cadrul altor partide.

O condiție fundamentală a succesului misiunii istorice a partidelor comuniste și muncitorești este aplicarea și dezvoltarea creatoare a teoriei socialismului științific, pornind de la realitățile concrete din fiecare țară. Aceasta presupune dreptul fiecărui partid de a-și stabili în mod autonom, de sine stătător, linia politică, strategia și tactica revoluționară, fără nici un amestec din afară".

Convorbirile dintre secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, și președintele Prezidiului C.C. al P.C. din Japonia, tovarășul Kenji Miyamoto, vor da, cu siguranță, un nou impuls bunelor relații de prietenie și solidaritate dintre cele două partide, influențînd în mod pozitiv dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări și popoare. Ele constituie, totodată, o contribuție de seamă la promovarea cauzei unității mișcării comuniste internaționale, în interesul păcii, progresului social și colaborării în lume.

„Relațiile dintre state trebuie să se bazeze pe principiul coexistenței pașnice, al egalității depline în drepturi, al respectului independenței, suveranității și neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța. Pe această bază România dezvoltă larg relațiile atît cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cît și cu țările capitaliste dezvoltate. Promovăm o politică de deplină independență, considerînd că păstrarea și consolidarea independenței naționale a României, ca a oricărui stat de altfel, constituie o cerință obiectivă pentru colaborare internațională, pentru pace în întreaga lume".

NICOLAE CEAUȘESCU

Dinamica relațiilor externe ale României

— principii, inițiative, acțiuni —

Elaborată și fundamentată de către Partidul Comunist Român, înfăptuită sub nemijlocita îndrumare a conducerii sale, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, politica externă a României definește poziția statului român socialist, independent și suveran, în ansamblul relațiilor internaționale. Reflectare a profundelor prefaceri structurale produse în viața politică, socială, economică și culturală a țării, politica externă a României exprimă interesele și năzuințele vitale ale întregului popor român, interese și năzuințe aflate într-un acord deplin cu interesele fundamentale ale tuturor țărilor și națiunilor ale cauzei prieteniei, colaborării, păcii și progresului în lume.

Convinsă că dezvoltarea activității sale de politică externă asigură un cadru larg și stabil pentru promovarea colaborării pe plan internațional, România se orientează constant spre lărgirea perimetrului raporturilor sale cu alte state. Amploarea fără precedent a relațiilor internaționale pe care le cultivă în prezent țara noastră — **România întreține relații diplomatice și consulare cu 131 de state, relații economice cu peste 140 de state, relații culturale cu 125 de state** — reliefează caracterul activ, deosebit de dinamic, al politicii externe a partidului și statului nostru, angajarea plenară a României în lupta pentru triumful cauzei păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

Prestigiul de care se bucură țara noastră în concertul statelor lumii, dorința ei mereu reafirmată și transpusă în practică de a dezvolta relații de bună înțelegere, prietenie și colaborare cu toate popoarele lumii, posibilitățile largi pe care le oferă, în acest sens, dezvoltarea sa economică multilaterală, angrenarea tot mai activă în circuitul mondial de bunuri materiale și spirituale — sînt tot atîtea premise ale dezvoltării, și în viitor, a relațiilor noastre externe.

În politica sa internațională, România are în vedere realitatea că, în lumea de astăzi, se afirmă cu tot mai multă hotărîre voința popoarelor de a trăi în libertate și suveranitate, de a se dezvolta în deplină independență, se intensifică lupta popoarelor, a forțelor democratice de pretutindeni pentru lichidarea vechilor raporturi de inegalitate, dominație și dictat, pentru abolirea politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, a tendințelor de reîmpărțire a lumii în zone de influență.

În elaborarea liniilor directoare ale activității țării noastre pe plan extern, partidul și statul nostru se bazează pe cunoașterea temeinică a realităților vieții internaționale contemporane, a sensului în care acționează legile obiective ale evoluției sociale. Aceasta permite o apreciere realistă a raportului de forțe, sesizarea caracterului contradicțiilor existente și mutațiilor neîntrerupte care au loc în sfera relațiilor internaționale, desprinderea noilor tendințe, curente, procese și fenomene care se manifestă în lumea contemporană, ca expresie a luptei dialectice între nou și vechi. Configurația politică a lumii contemporane, complexitatea și caracterul indivizibil al problemelor care confruntă astăzi omenirea fac obiectiv necesară participarea activă a fiecărui stat, indiferent de orînduirea socială, de dimensiuni sau potențial economic, la viața internațională. Aceasta constituie garanția adoptării de soluții durabile, conforme intereselor fiecărui popor, reprezintă chezășia accentuării cursului spre destindere, colaborare și pace.

În acest spirit, România acționează cu hotărîre pentru înfăptuirea idealurilor înaintate ale lumii contemporane, participă activ la lupta pentru afirmarea principiilor noi de relații între state, pentru făurirea unei noi ordini economice și politice internaționale. Este ferma convingere a României că numai prin unirea eforturilor tuturor țărilor, a tuturor forțelor înaintate, progresiste, democratice, antiimperialiste, pentru promovarea politicii noi — întemeiată pe ansamblul principiilor egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu forța în relațiile dintre state — se poate avansa cu succes spre înfăptuirea deplină a deziderateului nobil al unei lumi a păcii și colaborării, a unei lumi mai bune și mai drepte.

Expresie a voinței unanime de pace, înțelegere, colaborare și progres care definește filozofia, simțirea și acțiunea poporului român, vasta operă a țării noastre în planul relațiilor internaționale este indisolubil legată de personalitatea proeminentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. În fruntea partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu aduce o contribuție hotărîtoare la elaborarea liniilor directoare și la înfăptuirea practică a politicii externe și a activității internaționale ale Partidului Comunist Român și ale Republicii Socialiste România. Acțiunea sa de înalta principialitate și profund realism, bogată în inițiative curajoase și originale, a amplificat și dinamizat activitatea internațională a partidului și statului nostru, făcînd ca aceasta să dobîndească dimensiunile unei prezențe majore în viața contemporană.

Vizitele efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în diferite țări ale lumii, precum și cele pe care alți șefi de stat și factori de răspundere le-au făcut, în România, inițiativele și acțiunile politice de anvergură întreprinse de șeful statului român, bogata activitate diplomatică desfășurată de

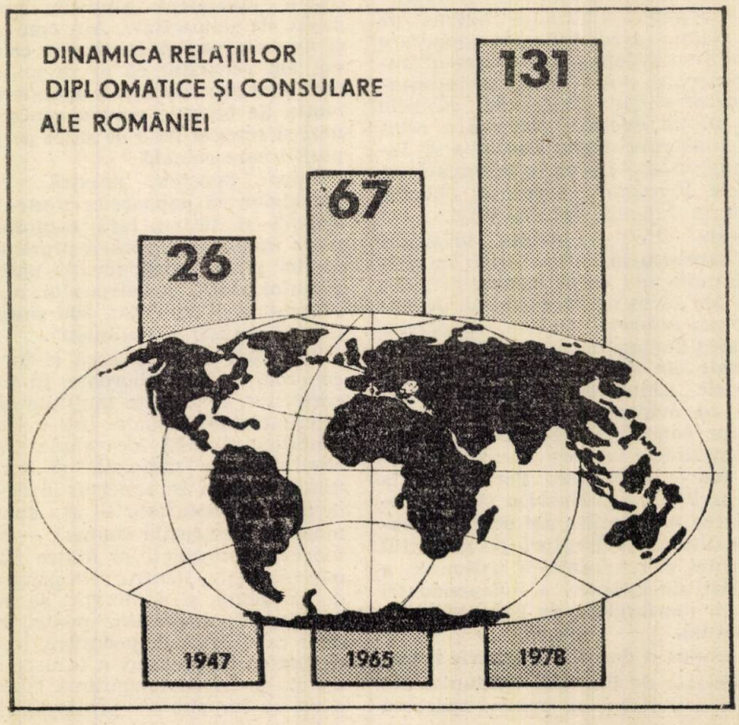

România au determinat rezultate rodnice în adîncirea relațiilor de prietenie cu toate țările socialiste, au dus la intensificarea legăturilor României cu statele în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, cu mișcările de eliberare națională ; au dus, totodată, la amplificarea continuă a relațiilor întreținute de România cu țările capitaliste — inclusiv cu cele puternic industrializate —, marcînd contribuții de seamă, cu valoare istorică, la statornicirea unor noi raporturi între state, bazate pe principiile și normele legalității internaționale, la promovarea cursului spre destindere, colaborare și înțelegere, la cauza păcii și cooperării între popoare.

În ansamblul politicii sale externe, o importanță deosebită acordă România întăririi prieteniei și colaborării multilaterale, pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural, cu toate statele socialiste — orientare fundamentală, obiectiv determinată de esența orînduirii noastre, de comunitatea de orînduire, ideologie, țeluri și aspirații, în lupta pentru pace, socialism, progres și înțelegere între popoare.

Un rol de seamă în amplificarea raporturilor României cu statele socialiste îl au tratatele de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiate sau reînnoite, în ultimii ani, cu unele state socialiste. Totodată, extinderea, adîncirea și diversificarea permanentă a relațiilor de prietenie și colaborare tovărășească cu țările socialiste au beneficiat și beneficiază de contribuția esențială a contactelor, convorbirilor, schimburilor de păreri purtate la cel mai înalt nivel, într-un cadru bi sau multilateral, între conducătorii de partid și de stat.

Rodnicia acestei colaborări își găsește concretizarea în dezvoltarea continuă a schimburilor comerciale, în realizarea unui șir de acțiuni de cooperare în ramuri de bază ale producției, în explorarea unor forme noi, moderne de conlucrare în sectoare variate ale economiei, științei, tehnicii, culturii, învățămîntului, literaturii și artei, în intensificarea contactelor și a vizitelor de delegații din diferite domenii de activitate.

România a dezvoltat o largă colaborare economică, tehnico-științifică și culturală cu toate statele socialiste, nutrind convingerea fermă că aceasta reprezintă un factor important în înflorirea fiecărei economii naționale, în întărirea socialismului în ansamblul său.

Situînd în mod constant, la baza relațiilor sale cu țările socialiste, principiile noi de relații între state — temei al asigurării dezvoltării libere, independente, al înfloririi multilaterale a fiecărei țări socialiste și, deopotrivă, al întăririi forței și unității socialismului în ansamblu —, România acordă o importanță deosebită consolidării relațiilor de tip nou între statele socialiste, manifestă o preocupare constantă pentru perfecționarea lor, ca model de relații între țări independente și suverane.

În cadrul politicii externe și al activității internaționale a României, extinderea și adîncirea relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu cele nealiniate — din Africa, Asia, America Latină — au reprezentat și reprezintă una din direcțiile principale. Această orientare a țării noastre se întemeiază pe realitatea obiectivă că, în lumea contemporană, dezvoltarea raporturilor cu toate aceste state — importantă forță social-politică a zilelor noastre — are o mare însemnătate, reprezintă o contribuție concretă la această luptă pentru progresul fiecărei țări în parte, pentru reducerea decalajelor economice care mai despart încă țările în curs de dezvoltare de cele economic avansate, la consolidarea și întărirea forțelor antiimperialiste ale contemporaneității, la afirmarea normelor de legalitate și etică în viața internațională.

● *De la începutul anului 1977 au avut loc vizite oficiale și întîlniri între tovarășul Nicolae Ceaușescu și conducătorii de partid și de stat din* Uniunea Sovietică, R. P. Chineză, R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R.P.D. Coreeană, R. D. Germană, R.S.F. Iugoslavia, Kampuchia Democrată, R.D.P. Laos, R. P. Polonă, R. P. Ungară, R. S. Vietnam.

● *În ultimii ani, au fost reînnoite Tratatele de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu* U.R.S.S., R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R. P. Ungară ; *a fost semnat primul tratat de acest fel cu* R. D. Germană. *S-au încheiat tratate de prietenie și colaborare cu* R.P.D. Coreeană *și* Kampuchia Democrată.

● *Cu prilejul unor vizite oficiale, au fost semnate declarații privind adîncirea prieteniei și dezvoltarea colaborării frățești între partidele, statele și popoarele noastre.*

● *În ansamblul relațiilor economice ale României, țările socialiste dețin ponderea cea mai mare — 48 la sută.*

■

● *Numărul țărilor în curs de dezvoltare cu care România are, în prezent, relații diplomatice și economice se ridică la 100.*

● *Ponderea acestor țări în ansamblul schimburilor comerciale ale României urmează să atingă, în cursul acestui cincinal, 25 la sută.*

● *Se înfăptuiesc cu succes prevederile a circa 100 de acorduri comerciale și de cooperare încheiate cu țările în curs de dezvoltare, realizîndu-se în comun peste 130 de obiective economice — țara noastră venind în sprijinul eforturilor statelor respective pentru consolidarea independenței și suveranității lor, dezvoltarea lor de sine stătătoare.*

■

● *Președintele Nicolae Ceaușescu a efectuat vizite în marea majoritate a țărilor capitaliste avansate* — Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, R. F. Germania, Japonia, Franța, Italia, Olanda, Belgia *și altele, a primit în România și a avut convorbiri cu șefi de stat și de guvern sau membri ai cabinetelor din toate țările capitaliste dezvoltate.*

● *Cu aceste prilejuri, s-au semnat declarații comune și alte documente, acorduri comerciale, protocoale, convenții culturale etc.*

● *În ansamblul schimburilor comerciale ale României, partea ce revine țărilor capitaliste dezvoltate se ridică la 31,8 la sută.*

● *Întreprinderile românești au încheiat 80 de acțiuni de cooperare cu firme și organizații economice din țările capitaliste dezvoltate.*

● *Au fost înființate societăți de tip comercial și bancar în străinătate și societăți mixte de producție în România.*

Țara noastră acordă un sprijin neabătut tinerelor state în lupta lor grea pentru depășirea subdezvoltării, pentru valorificarea deplină și eficientă a potențialului lor uman și material, susține hotărîrea lor legitimă de a deveni stăpîne pe bogățiile naționale, urmărind, cu sentimente de solidaritate, eforturile pe care acestea le depun pentru consolidarea independenței lor politice și economice.

În ultimii ani, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu într-un șir de state din Africa, Asia și America Latină s-au înscris ca acțiuni practice de importanță istorică în planul amplificării relațiilor țării noastre cu statele respective, au constituit minunate prilejuri de cunoaștere reciprocă, expresie a solidarității cu eforturile acestor popoare de a se dezvolta de sine stătător, de a-și afirma energic ființa națională, de a depăși vechile relații de inegalitate și de a stabili cu toate statele lumii raporturi noi, echitabile. Solii de pace și colaborare, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu în țări din Africa, Asia și America Latină au conferit, totodată, noi dimensiuni politicii partidului și statului nostru, politică ferm angajată pe calea diversificării și creșterii legăturilor prietenești cu țările în curs de dezvoltare, au constituit o contribuție majoră la intensificarea participării României la viața politică internațională.

Pronunțîndu-se perseverent pentru lichidarea colonialismului și neocolonialismului, a vestigiilor unei anacronice politici de asuprire, forță și dictat, România sprijină cu fermitate lupta de eliberare națională a popoarelor din Namibia, Zimbabwe și Republica Sud-Africană împotriva regimurilor rasiste. O expresie elocventă a politicii partidului și statului nostru, de solidaritate cu cauza dreaptă a popoarelor din aceste țări, sînt numeroasele contacte și convorbiri purtate pe linie de partid și de stat, inclusiv la nivelul cel mai înalt, cu conducătorii acestora.

Analizînd realitățile obiective ale lumii contemporane și apreciind necesitatea participării active la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, România dezvoltă larg relațiile în domeniile economic, tehnico-științific, cultural cu toate statele lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Ultimii ani au marcat creșterea continuă, pe baza coexistenței pașnice și cooperării reciproc avantajoase, a raporturilor cu țările capitaliste din Europa, America de Nord, ca și de pe alte continente. Vizitele întreprinse de președintele Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări dezvoltate economic din Europa, în Statele Unite ale Americii, Japonia au pus în valoare vaste posibilități de dezvoltare a relațiilor bilaterale, au permis identificarea unor noi forme și modalități de colaborare și au marcat, totodată, noi contribuții de mare însemnătate la promovarea înțelegerii și colaborării internaționale. Fructuoasele convorbiri purtate, ca și declarațiile solemne semnate cu aceste prilejuri au confirmat, o dată în plus, posibilitatea practică a dezvoltării, în spiritul coexistenței pașnice, a unor relații largi între toate statele, fără deosebire de orînduirea lor socială, pe baza egalității în drepturi, respectului mutual al independenței și suveranității naționale.

Promovînd o politică principială de pace și înțelegere, România este deplin convinsă că servește idealurile de propășire și bunăstare ale națiunii noastre socialiste și, deopotrivă, cauza înțelegerii și colaborării în întreaga lume. Voința de nestrămutat a României este de a asigura poporului său un viitor fericit, o viață liberă și, totodată, o strînsă colaborare cu toate popoarele lumii.

Prin politica sa de pace, de largă deschidere către toate națiunile lumii, prin prezența sa activă în viața internațională, România socialistă se bucură — prin activitatea concretă, prin exemplul oferit — de un înalt prestigiu în lume, fiind apreciată ca un model de comportare și acțiune în spiritul coexistenței pașnice.

România este hotărîtă să promoveze cu consecvență, și în viitor, politica sa profund principială, să contribuie la eforturile generale consacrate înțelegerii și păcii, făuririi unei lumi mai bune și mai drepte.

Ilie Olteanu

„Politica externă a României — însemnată și prețioasă contribuție la pacea și înțelegerea între popoare"

M'Hamed Boucetta

ministru de stat însărcinat cu afacerile externe și cooperarea al Regatului Maroc

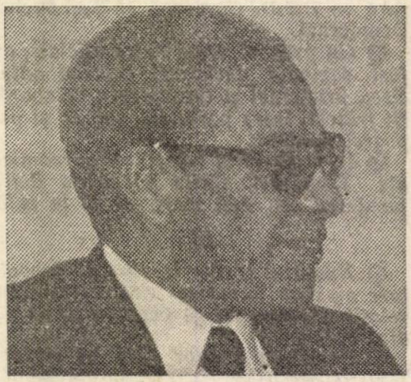

În cadrul interviului acordat revistei noastre, interlocutorul a ținut să precizeze, de la început, scopul recentei sale vizite în România : „Am avut plăcerea **— ne-a declarat ministrul —** să conduc delegația marocană în cadrul Comisiei interguvernamentale româno-marocane de cooperare economică și tehnică, care are sarcina de a impulsiona colaborarea noastră în aceste domenii". **Momentul principal l-a constituit, însă, cum era și firesc, primirea la președintele Nicolae Ceaușescu :**

— Am avut deosebita onoare de a fi primit de Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu, căruia i-am transmis un cald salut din partea maiestății sale regele Hassan al II-lea, și a poporului marocan. Mesajul constituie o expresie a aprecierii deosebite de care se bucură președintele Nicolae Ceaușescu, a inițiativelor sale de o excepțională valoare în probleme internaționale importante, inițiative care demonstrează dorința poporului român de a contribui la pace și la înțelegere în lume, la prietenia între popoare. Pentru mine, întîlnirea a fost extrem de prețioasă. A avut loc, cu acest prilej, un schimb de păreri în ce privește întărirea relațiilor bilaterale, dezvoltarea lor în interesul ambelor țări. Convorbirea s-a referit și la unele probleme ale actualității internaționale, la situația din Africa, la tulburările actuale, la necesitatea găsirii unor soluții adecvate care să ducă la calmarea situației pe acest continent ; este vorba de găsirea acelor modalități care să permită soluționarea problemelor africane de către africanii înșiși. Se impune, ca un imperativ stringent, împiedicarea oricărui amestec străin, amestec care nu numai că nu poate rezolva situația, ci, dimpotrivă, o complică. Discuția s-a referit, de asemenea, la situația din Orientul Mijlociu, la necesitatea unor noi eforturi pentru înlăturarea obstacolelor care stau în calea rezolvării problemei palestiniene, pentru retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate după războiul din 1967, pentru crearea unui climat propice unei soluționări globale a acestei probleme. Țin să subliniez faptul că poziția României față de Orientul Mijlociu contribuie la găsirea unei reglementări juste și durabile a acestei probleme, fapt pe care îl apreciem în mod deosebit. Am discutat, de asemenea, cu președintele Nicolae Ceaușescu și unele probleme legate de situația din Europa, de dezarmare, precum și alte chestiuni. Am marea satisfacție de a putea transmite poporului marocan faptul că punctele de vedere ale celor două țări coincid în cele mai multe probleme, ceea ce va contribui, fără îndoială, la întărirea relațiilor dintre Maroc și România.

— În timpul vizitei dumneavoastră la București, ca urmare a convorbirilor economice avute, s-au semnat importante acorduri între cele două țări. Cum apreciați perspectivele colaborării dintre România și Maroc în acest domeniu ?

— Colaborarea dintre România și Maroc cuprinde, practic, o multitudine de domenii — economic, comercial, tehnic, cultural. Este știut că în Maroc se află un mare număr de cooperanți români — doctori, profesori de diverse specialități, agronomi. Este necesar ca această colaborare să aibă un cadru juridic adecvat care să permită găsirea unor noi domenii și posibilități concrete, eficiente de colaborare. De aceea, consider că semnarea Acordului privind constituirea, organizarea și funcționarea Comisiei interguvernamentale româno-marocane de cooperare economică și tehnică constituie un rezultat important al vizitei noastre, rezultat de o însemnătate capitală pentru viitorul relațiilor româno-marocane. Am semnat, de asemenea, o serie de acorduri și protocoale care contribuie, fără îndoială, la lărgirea colaborării noastre în diverse domenii. Comisia formată dorim să confere un conținut din ce în ce mai larg și mai profund relațiilor noastre economice, așa cum, de altfel, s-a întîmplat la actuala sesiune. Sperăm că sesiunea viitoare, care va avea loc la Rabat, să se încheie cu rezultate la fel de valoroase.

— Problema edificării noii ordini economice internaționale constituie una din problemele ce stau în atenția unui număr mare de state. Cum apreciați rezultatele obținute pînă în prezent, perspectivele care se întrevăd în această direcție ?

— Este o problemă care ne interesează în mod deosebit. Știți că Marocul este ceea ce se numește o țară în curs de dezvoltare — cum sînt numite țările care încearcă să găsească o cale pentru micșorarea decalajului care le desparte de țările dezvoltate industrial. Acordăm o atenție deosebită eforturilor pentru restructurarea raporturilor dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Constatăm că încă nu s-a ajuns la rezultate marcante, dar au apărut, totuși, elemente încurajatoare, în sensul că intensificarea raporturilor la diverse niveluri între cele două grupuri de state se soldează cu anumite rezultate pozitive. Este necesar, însă, ca statele dezvoltate să înțeleagă că dezvoltarea și, pînă la urmă, securitatea lor — nu mă refer la cea militară, ci la cea economică și socială — nu pot fi asigurate fără un contact mai concret cu țările în curs de dezvoltare, că în lume nu pot persista diferențe prea mari între diversele părți ale globului. Dacă această înțelegere va atinge un anumit grad, atunci cred că problemele își vor putea găsi soluționarea. Au avut loc, pînă acum, reuniuni la diverse niveluri, dar rezultatele nu sînt încă satisfăcătoare. De aceea, trebuie depuse, în continuare, eforturi.

România depune o activitate extrem de importantă în domeniul legat de noua ordine economică, inițiativele și propunerile sale în diverse organisme internaționale, precum și politica pe care o promovează în sensul amplificării contactelor și relațiilor sale cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială, constituie o contribuție însemnată și prețioasă la realizarea păcii și înțelegerii între popoare.

Interviu realizat de Mioara Georgescu

România — Thailanda: „dorința sinceră de a promova o cooperare și mai strînsă"

Nam Phoonwathu

ministrul comerțului din Thailanda

De curînd a vizitat România o delegație economică thailandeză, în frunte cu ministrul comerțului, Nam Phoonwathu. **Reflectînd dorința celor două țări de a intensifica cooperarea dintre ele, vizita a prilejuit o mai bună cunoaștere a posibilităților existente pentru dezvoltarea, în continuare, a colaborării comerciale româno-thailandeze. La încheierea vizitei, Nam Phoonwathu a împărtășit revistei „Lumea" cîteva impresii și opinii, sugerate de șederea în România.**

În timpul vizitei în țara dumneavoastră — **a subliniat, de la început, interlocutorul —** am avut marea onoare, pe care am apreciat-o profund, de a fi primiți în audiență de Exce-

lența Sa, președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. În cadrul întrevederii, președintele României s-a referit la bunele relații dintre România și Thailanda și, în acest context, la evoluția raporturilor comerciale echitabile dintre cele două țări.

Aș dori să remarc, de asemenea, că sîntem foarte mulțumiți de contactele avute cu membri ai guvernului român, cu celelalte oficialități pe care le-am întîlnit.

– Cum apreciați rezultatele vizitei și efectele ei asupra dezvoltării relațiilor și colaborării economice dintre România și Thailanda ?

– Deosebit de semnificativ este faptul că, în cursul acestei vizite, au fost semnate documente importante, ceea ce reflectă, desigur, în mod elocvent, dorința noastră sinceră de a promova o cooperare și mai strînsă. De fapt, între România și Thailanda există raporturi comerciale datînd de cel puțin 20 de ani. Evident, vizita noastră constituie un pas înainte în aprofundarea acestor relații. Ea a permis identificarea multor posibilități de cooperare comercială între țările noastre, fixarea unor obiective însemnate de export și import.

Atît România, cît și Thailanda doresc să intensifice comerțul și, în general, cooperarea economică dintre ele. Consider că există premise ca România să poată deveni un important partener comercial al Thailandei. Aceasta și ca o dovadă că, în pofida diverselor diferențe de ordin social și politic, țările și popoarele lumii au interesul și pot să fie prietene.

– Cu ce impresii părăsiți România ?

– În timpul ședерii, mi-am dat seama că România este o țară frumoasă, ospitalieră, prietenoasă. Am fost impresionat de numeroasele dovezi de bunăvoință față de Thailanda. Înainte de a sosi în țara dumneavoastră, știam că România și Thailanda sînt despărțite de o mare distanță geografică. Am sosit aici, am stat cîteva zile și am realizat că, în ciuda acestei mari depărtări, cele două țări sînt prietene. Acum, la încheierea vizitei, am toate motivele să cred că România și Thailanda sînt foarte apropiate una de alta.

Interviu realizat de
Ioana Măsariu

Relațiile româno — australiene: „posibilități și perspective foarte bune"

J. W. Bourchier

reprezentant al guvernului australian pentru problemele parlamentare

O delegație parlamentară din Australia, condusă de J.W. Bourchier, a făcut o vizită în țara noastră la invitația Marii Adunări Naționale. J.W. Bourchier este reprezentant al guvernului pentru probleme parlamentare. Înainte de plecare, domnia-sa a avut amabilitatea să răspundă unor întrebări adresate de revista noastră.

– Domnule J.W. Bourchier, delegația parlamentară pe care o conduceți este prima de acest fel din Australia care ne vizitează țara. Ați fost primit de președintele României, Nicolae Ceaușescu, ați avut, de asemenea, multiple contacte. Vreți să ne vorbiți despre aceste întrevederi ?

– Vizita noastră în România a reprezentat un moment deosebit în relațiile dintre parlamentele noastre și sper că va marca începutul unor contacte multiple între țările noastre. Am avut convorbiri cu parlamentari și miniștri români și, în toate ocaziile, fundamentul discuțiilor l-au constituit bunele relații existente, relații care trebuie să se dezvolte, în continuare, între țările noastre, traducerea în viață, cu consecvență, a acordurilor noastre bilaterale.

Mi s-au adus la cunoștință, totodată, de la cei cu care am stat de vorbă, cifre și fapte legate de planul dumneavoastră cincinal și ale celui de perspectivă. Am constatat progresul României, sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu. Au fost, prin urmare, convorbiri foarte prietenești și, totodată, extrem de utile.

Punctul culminant al vizitei noastre l-a constituit, firește, întrevederea cu președintele Nicolae Ceaușescu. În pauza lucrărilor Marii Adunări Naționale, la care am asistat și noi, am avut deosebita onoare de a fi primiți de către președintele României, cu

căldura și prietenia care-i sînt caracteristice. Domnia-sa ne-a exprimat personal dorința de a se înregistra o amplificare a bunelor relații dintre țările noastre, în avantajul reciproc.

Președintele Nicolae Ceaușescu este cunoscut ca un om de stat de talie mondială, deosebit de apreciat prin promovarea politicii externe independente a României, o politică de pace și colaborare internațională. Președintele Ceaușescu ne-a subliniat limpede că, pe plan mondial, România promovează coexistența pașnică, colaborarea între toate statele, bazată pe prietenie și înțelegere reciprocă ; aceasta — oricare ar fi sistemul social al țării respective și calea pe care și-a ales-o pentru a-și construi viitorul, fapt care este de competența exclusivă a fiecărui stat. Apreciem această concepție pe care, de altfel, o împărtășim. Sînt larg recunoscute, de asemenea, eforturile președintelui Nicolae Ceaușescu în această direcție. În acest context, am purtat și discuțiile legate de relațiile bilaterale. Domnia-sa ne-a vorbit despre politica externă a României și de dorința, după cum spuneam înainte, de a dezvolta relații strînse și prietenești cu țara noastră.

– V-ați referit la convorbirile avute și la posibilitățile pentru o întărire a cooperării bilaterale. Din cîte cunosc, ați vizitat și o serie de obiective industriale, agricole, turistice. Vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte în legătură cu impresiile pe care le-ați cules.

– Programul a fost foarte cuprinzător. Am sosit la București, unde am avut posibilitatea să studiem construcțiile de locuințe și industria de mașini grele. Am văzut, de asemenea, și muzeele arheologice, după care am fost la Tîrgu Mureș, în Transilvania, unde am vizitat o fabrică de mobilă și un complex petrochimic, ambele extrem de interesante. Am plecat, apoi, la Constanța. Am avut ocazia să vedem cu ochii noștri posibilitățile turismului românesc. Cînd vezi o așezare în care, în mod normal, trăiesc 200 sau 300 de mii de locuitori, dar, care, în cursul anului, poate primi 3 milioane de turiști, acest lucru este elocvent pentru calitatea stațiunilor.

La Constanța am vizitat șantierele navale unde construiți vase mari de 150 000 de tone și, anul viitor, veți lansa vase cu capacitatea de 250 000 de tone. Aceasta înseamnă, într-adevăr, productivitate. Am observat, de altfel, că întregul accent în România, la ora actuală, se pune pe necesitatea dezvoltării României pe baza creșterii productivității muncii. Aceasta va duce, într-adevăr, la un progres accentuat al țării. În general, aș putea rezuma, spunînd că vizita noastră în România a fost excelentă, permițîndu-ne să studiem nemijlocit realitatea românească, învățînd din contactele avute.

– Să lărgim puțin sfera discuțiilor, dacă doriți, de la relațiile bilaterale, la cele mondiale. Se vorbește mult despre noua ordine economică, despre democratizarea relațiilor internaționale, despre relații mai echitabile în materie economică în lume. Cum vedeți dumneavoastră această problemă ?

– Am fost membru al delegației australiene la Uniunea interparlamentară, timp de mai mulți ani. Am colaborat, de altfel, excelent cu delegația română. Și în cadrul Uniunii, această problemă a noii ordini economice a fost adusă tot mai des în discuție de către parlamentarii prezenți. În general, s-a considerat că trebuie găsite forme de înțelegere mai bună, moduri mai eficiente în care să se acorde asistență țărilor care au nevoie. Propunerea făcută de președintele Nicolae Ceaușescu în sensul căutării unor mijloace, unor căi adecvate pentru stabilirea unei noi ordini este, în mod fundamental, în acord cu ideile noastre. Noi sîntem conștienți de această problemă și vrem s-o abordăm așa cum se cuvine. Trebuie ca asistența tehnologică acordată țărilor în curs de dezvoltare să fie privită în contextul exigențelor ca țara respectivă să-și dezvolte o industrie a ei, proprie.

Sînt, de asemenea, foarte impresionat de poziția clară a președintelui Nicolae Ceaușescu în materie de dezarmare, de sprijinul ferm pe care îl acordă procesului de dezarmare. Sîntem cu totul de părerea președintelui dumneavoastră, atît în ce privește dezarmarea, cît și în materie de nouă ordine economică, probleme care sînt, de altfel, corelate. Ne pronunțăm pentru coexistență pașnică, pentru înțelegere, pentru comerț și, desigur, pentru dezarmare.

În încheiere, oaspetele s-a referit din nou la perspectivele de dezvoltare a relațiilor româno-australiene :

– Dorim să dezvoltăm relațiile cu România, o dorim chiar foarte mult. După vizita noastră actuală aici, am realizat că există posibilități și perspective foarte bune.

Interviu realizat de
Catinca Ralea

După sesiunea O.N.U. consacrată dezarmării

Perspective pentru o abordare într-un mod nou a problemelor dezarmării

Constantin Flitan

Delegațiile participante la recenta Sesiune specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, care și-a început lucrările la New York, la 23 mai a.c., își vor aminti, poate mult timp, că, la un moment dat, pe culoarele sediului Națiunilor Unite, începuse să-și facă loc, sentimente de neîncredere și scepticism față de modul în care urma să se încheie sesiunea. Se avansa chiar și ideea de a se grăbi încheierea dezbaterilor și negocierilor pentru a se recunoaște, în mod public, „eșecul" sesiunii speciale în domeniul dezarmării, urmînd ca omenirea să tragă concluziile corespunzătoare din această tristă constatare. Este greu de uitat „starea de spirit" existentă mai ales în ultimele zile ale lunii mai, cînd, în timp ce la New York se căutau soluții pentru oprirea cursei înarmărilor și începerea unui proces real de dezarmare, la Washington, Consiliul Nord Atlantic, întrunit în ședință la nivel înalt, adopta planuri de creștere masivă, în ritm accelerat, a potențialului militar, iar, în lume, se accentuau tendințele de încordare și se multiplicau manifestările politicii de împărțire a globului în zone de influență.

Și, totuși, tîrziu, în noaptea zilei de vineri 30 iunie, sesiunea specială a adoptat un amplu document final menit să dea expresie — așa cum se arată în rezoluția de adoptare — hotărîrii Națiunilor Unite **de a pune bazele unei strategii internaționale a dezarmării** care, prin eforturi coordonate și perseverente, să conducă la realizarea dezarmării generale și complete, sub control internațional eficient.

S-a reușit redactarea tuturor celor **patru** capitole ale documentului — **Preambulul, Declarația, Programul de acțiune** și **Mecanismul** —, învingîndu-se astfel rezistența unor delegații, manifestată în timpul lucrărilor pregătitoare, precum și pe parcursul sesiunii, delegații care voiau păstrarea, cu orice preț, a actualelor mecanisme de negociere în domeniul dezarmării.

Primele comentarii după terminarea sesiunii speciale au salutat adoptarea prin consens a documentului final. Pe drept cuvînt, s-a subliniat că este pentru prima dată cînd cel mai înalt și mai reprezentativ organ al Națiunilor Unite — Adunarea Generală — se întrunește într-o reuniune **specială** consacrată dezarmării, în cadrul căreia **toate statele** — mari, mijlocii și mici, puternic dezvoltate, cu dezvoltare medie și în curs de dezvoltare, nucleare și nenucleare — au dezbătut această problemă vitală a omenirii, în perspectiva realizării dezarmării generale.

S-a insistat asupra faptului că reuniunea de la New York poate constitui momentul care marchează revenirea problematicii dezarmării la O.N.U., demonstrîndu-se astfel rolul de neînlocuit al Națiunilor Unite în acest domeniu.

În mod justificat, însă, comentariile sînt prudente. Sînt evitate cu grijă notele de optimism deplasat și accentele de suprasatisfacție. Unii ziariști se întreabă dacă documentul final nu se va adăuga cantităților enorme de hîrtie produse, în decursul anilor, de discuțiile în materie de dezarmare și care nu au oprit creșterea vertiginoasă a cheltuielilor de înarmare și a potențialului militar. Întrebările sînt legitime. Chiar în prefața documentului final se amintește că, în 1969, a fost proclamat în mod solemn, la O.N.U., Deceniul dezarmării, care se apropie de sfîrșit. Se adaugă că, „din nefericire, obiectivele stabilite cu această ocazie de Adunarea Generală par astăzi la fel de îndepărtate ca atunci, dacă nu mai mult, deoarece cursa înarmărilor, departe de a se încetini, se accelerează și o ia înaintea eforturilor de frînare a ei". Preambulul documentului final mai constată cu amărăciune că, în perioada care a trecut, nu s-a putut degaja nici cea mai mică parte, oricît de modestă ar fi ea, din enormele resurse materiale și umane irosite pentru cursa înarmărilor, neproductivă și vertiginoasă, resurse care ar trebui puse în slujba dezvoltării economice și sociale, cu atît mai mult cu cît această cursă impune o povară atît pentru țările în curs de dezvoltare, cît și pentru statele dezvoltate.

■

Opinia publică internațională cunoaște atașamentul țării noastre față de cauza dezarmării, eforturile neobosite ale secretarului general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru ca, în strînsă conlucrare cu alte state iubitoare de pace, să determine progrese reale pe linia înfăptuirii aspirațiilor popoarelor spre o lume fără arme și fără războaie, pentru instaurarea unei păci trainice. Așa cum arăta președintele **Nicolae Ceaușescu, „dintotdeauna, mișcarea revoluționară, muncitorească, socialiștii, comuniștii s-au pronunțat pentru pace, considerînd că lichidarea războaielor, crearea unei lumi fără arme este una din misiunile istorice ale socialismului însuși. Iată de ce în politica noastră externă punem pe prim plan lupta pentru dezarmare, pentru colaborare și pace".**

Pornind de la interesele esențiale ale poporului român, strîns împletite cu ale tuturor popoarelor, România socialistă a avut un rol dinamic în promovarea ideii de convocare a unei sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, în pregătirea desfășurării ei și

Comitetul Politic Executiv a ascultat raportul delegației Republicii Socialiste România care a participat la Sesiunea specială a O.N.U. consacrată dezarmării. S-a apreciat că sesiunea a reprezentat un pas important în abordarea într-un mod nou a problemelor privind frînarea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmarea generală, în primul rînd la dezarmarea nucleară. Subliniind importanța faptului că la dezbaterea acestei probleme cardinale a vieții internaționale contemporane au putut participa, în cadrul O.N.U., toate statele, Comitetul Politic Executiv consideră ca deosebit de pozitive crearea unui cadru mai democratic pentru soluționarea problemelor dezarmării, precum și întărirea răspunderii O.N.U. în această direcție. Punînd în evidență caracterul deosebit de stringent al dezarmării, trecînd în revistă obiectivele majore imediate ce trebuie să facă obiectul dezbaterilor viitoare și al unor măsuri concrete, creînd cadrul organizatoric corespunzător, sesiunea specială a O.N.U. a deschis perspectiva unor progrese reale pe calea opririi cursei înarmărilor și înfăptuirii dezarmării.

Aprobînd activitatea delegației române, desfășurată în conformitate cu Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu linia politică generală a partidului și statului nostru, Comitetul Politic Executiv a afirmat hotărîrea României socialiste de a acționa și în viitor, cu toată energia, pentru a-și aduce contribuția la înfăptuirea practică a dezarmării, la eliberarea omenirii de povara cheltuielilor militare și de primejdia unui război termonuclear.

Comitetul Politic Executiv și-a exprimat convingerea că este mai necesar ca oricînd să se intensifice lupta unită a tuturor forțelor revoluționare, democratice, progresiste, a tuturor popoarelor pentru oprirea neîntîrziată a cursei înarmărilor, pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru făurirea unei lumi a păcii, fără arme și fără războaie.

(Din comunicatul ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 10 iulie a.c.)

în elaborarea documentului final. Decalogul propunerilor românești prezentate din însărcinarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în ședința plenară a sesiunii speciale, de către primul ministru al guvernului român, a avut un puternic ecou internațional, s-a bucurat de o largă apreciere și se regăsește, în mod amplu, în documentul final.

De aceea, este firesc ca țara noastră să acționeze, și în viitor, pentru traducerea în viață a propunerilor de dezarmare, pentru începerea unor negocieri pe baze democratice care să determine oprirea cursei înarmărilor, precum și procesul de dezarmare propriu-zisă.

■

Atît în timpul dezbaterilor din sesiunea specială, cît și în documentul final, s-a arătat că, pentru a se obține progrese în începerea și desfășurarea unui proces real de dezarmare, trebuie întrunite, în ultimă instanță, două condiții esențiale :

a) **voința politică a statelor** și b) **mecanisme de negociere reprezentative și eficiente.**

Fără îndoială că voința politică a statelor, disponibilitatea lor, sinceritatea dorinței acestora, în special a marilor puteri militare, au un rol de o deosebită însemnătate în angajarea pe calea dezarmării. Dar, într-o etapă în care omenirea traversează o perioadă de încordare în viața internațională, caracterizată prin încercări de reînviere a vechilor practici de amestec și dictat în treburile interne ale altor state, de definire și redefinire a zonelor de influență, rolul comunității internaționale, al Națiunilor Unite devine indispensabil. Iată de ce ni se pare că trebuie reliefată, în mod special, valoarea înțelegerilor consemnate în documentul final privind **„rolul central și responsabilitatea de prim plan în domeniul dezarmării" a Organizației Națiunilor Unite.**

Sesiunea specială a definit structurile de dezbatere și negociere, în viitor, a problematicii dezarmării, precum și unele sarcini precise pentru reuniunile internaționale care urmează să aibă loc în perioada următoare. În acest sens, vom aminti cîteva hotărîri de certă însemnătate.

Astfel, încă de la viitoarea sesiune obișnuită a Adunării Generale, se va înscrie, pe ordinea de zi, un punct privind **analiza aplicării recomandărilor și hotărîrilor adoptate de sesiunea specială.** Această temă va trebui să figureze pe ordinea de zi a tuturor sesiunilor următoare. Adunarea Generală devine, astfel, de acum înainte, principalul organ deliberativ în domeniul dezarmării.

De asemenea, Comisia politică a Adunării Generale (Comisia nr. 1, principala Comisie care își desfășoară activitatea în timpul sesiunilor ordinare ale Adunării Generale) se va ocupa, în viitor, **numai** de problemele dezarmării, precum și de cele legate de securitatea internațională.

Subliniem, în aceeași ordine de idei, că își reia activitatea Comisia de dezarmare, în forme îmbunătățite, ca **organ subsidiar** Adunării Generale, cu atribuții deliberative, avînd ca principal obiectiv elaborarea unui **program global** de dezarmare, precum și sarcina de a da curs hotărîrilor și recomandărilor sesiunii speciale. La sesiunea din toamna acestui an, se vor preciza problemele organizatorice legate de reînceperea activității Comisiei de dezarmare, urmînd ca, în cursul anului 1979, Comisia să se întrunească pentru aducerea la îndeplinire a sarcinilor ce i-au fost stabilite. Comisia de dezarmare va prezenta, anual, rapoarte Adunării Generale.

Remarcăm că a fost însușită ideea sesiunilor speciale succesive. Documentul final prevede obligația sesiunii obișnuite chiar din cursul acestui an de a stabili data la care va fi convocată următoarea (a doua) sesiune **specială** consacrată dezarmării.

Conform înțelegerii realizate la New York, în locul actualei Conferințe a Comitetului de dezarmare (CCD) de la Geneva, se creează un nou organism de negocieri — Comitetul de dezarmare, care are indicația de a se întruni, cel mai tîrziu, în luna ianuarie 1979. Deschis participării tuturor statelor nucleare, precum și altor 32—35 state nenucleare, noul Comitet de dezarmare este organizat după criterii care țin seama, într-o largă măsură, de criticile aduse fostului Comitet pentru dezarmare.

S-a convenit, de asemenea, întărirea rolului Centrului Națiunilor Unite pentru dezarmare, precum și extinderea activităților Centrului în materie de cercetare și de informare. Un domeniu în care Centrul își va dezvolta relațiile de colaborare îl constituie, conform documentului final, folosirea mai eficientă a legăturilor cu instituțiile specializate ale O.N.U. pentru antrenarea acestora în problematica dezarmării.

În sfîrșit, pe lîngă secretarul general al O.N.U. se va constitui un Consiliu consultativ, alcătuit din personalități de renume mondial, alese pe baza unei repartizări geografice echitabile, care va pregăti un program de studii în domeniul dezarmării și limitării armamentelor. Totodată, Consiliul va prezenta secretarului general concluziile și propunerile sale în problemele ce îi vor fi încredințate spre examinare.

■

Desigur, încheierea sesiunii speciale constituie de-abia un început. Începutul perioadei de înfăptuire a măsurilor concrete pentru oprirea cursei înarmărilor și de angajare în procesul efectiv de reducere progresivă a potențialului militar existent.

De o mare importanță este ca noile structuri stabilite de sesiunea specială să acționeze, pe baze democratice, în conformitate cu indicațiile înscrise în documentul final.

Experiența convocării, pregătirii și desfășurării sesiunii speciale arată, însă, cu evidență pericolul pe care îl reprezintă, în continuare, poziția cercurilor imperialiste care urmăresc folosirea cursei înarmărilor pentru realizarea politicii lor de dominație și amestec în treburile interne ale altor state, pentru reîmpărțirea lumii în zone de influență.

De aceea, în perioada actuală, este necesar să se realizeze o amplă mobilizare a opiniei publice mondiale, a forțelor politice și sociale înaintate, pentru imprimarea unui curs viguros mișcării generale spre înfăptuirea dezarmării.

Noul președinte al Italiei Alessandro Pertini, în mijlocul mulțimii, în timpul tradiționalului ceremonial de traversare a Romei

ROMA

Un nou președinte la Quirinale

Roma, Palatul Montecitorio, sîmbătă 8 iulie a.c. orele 11,27 GMT : Pietro Ingrao, președintele Camerei Deputaților (lider al partidului comunist), anunță parlamentarilor reuniți în plen alegerea — cu 832 de voturi dintr-un total de 1 011 — a celui de al șaptelea președinte ale Republicii Italiene — socialistul Alessandro Pertini. Scrutinul a durat zece zile, votul decisiv avînd loc la al 16-lea tur.

Un nou moment dificil a fost depășit. Alegerea în funcția supremă a statului a unei personalități de talia lui Alessandro Pertini, 82 de ani, unul din fondatorii republicii, reprezintă o nouă demonstrație a voinței de unitate națională a principalelor partide politice ale „arcului constituțional" italian — democrația creștină, partidul comunist, partidul socialist, partidul socialist democratic și partidul republican.

Situația, aflată în impas de-a lungul a 15 tururi de scrutin, avea să fie deblocată în seara zilei de 7 iulie cînd democrația creștină decidea să-și reconsidere poziția (anterior refuzase să susțină candidatura lui Pertini, sprijinită de toate celelalte partide democratice). De altfel, după acest refuz, Sandro Pertini își retrăsese candidatura și tocmai se pregătea să plece în Franța pentru a-și petrece vacanța.

Anunțată într-un moment în care noua majoritate, născută la 16 mai anul acesta, amenința să se destrame, decizia democrat-creștină a avut drept efect imediat refacerea echilibrului politic ce susține guvernul democrat-creștin condus de Giulio Andreotti, evitarea, deci, a unei crize guvernamentale căreia, inevitabil, i-ar fi urmat alegeri legislative anticipate.

Din nou, așa cum au mai făcut-o și în cazul Moro, precum și cu prilejul altor momente delicate ale situației politice, forțele democratice au dovedit că-și pot strînge rîndurile pentru a evita destabilizarea democrației italiene. Alegerea însăși a lui Sandro Pertini asigură, pe de altă parte, o mai echitabilă repartiție a posturilor-cheie între principalele trei partide politice : în timp ce Sandro Pertini (socialist) este președintele țării, democrația creștină are asigurată conducerea Senatului (Amintore Fanfani) și a guvernului (Giulio Andreotti), iar partidul comunist este reprezentat prin Pietro Ingrao la președinția Camerei Deputaților.

Potrivit ceremonialului, noul președinte a traversat, după ce a fost ales, de două ori capitala, în cortegiu oficial. În cursul unei foarte scurte ceremonii, Alessandro Pertini a depus jurămîntul, adresînd apoi parlamentarilor prezenți în hemiciclul de la Montecitorio (sediul Camerei Deputaților) mesajul prezidențial. Reafirmînd voința sa de „a se conduce loial și scrupulos după principiile înscrise în Constituție", Alessandro Pertini a subliniat că, în cursul septenatului său, va acționa pentru o politică externă a țării, bazată pe întărirea păcii „în respectul angajamentelor și alianțelor liber contractate", în timp ce, pe plan intern, va fi adept „al unei politici de consolidare a concordiei și unității naționale, a cărei expresie a constituit-o alegerea mea". „Prin această unitate națională — a adăugat președintele — toate reformele, la care aspiră, de ani de zile, clasa muncitoare, vor putea fi realizate. Aceasta este sarcina parlamentului". Declarîndu-se gata să apere țara „împotriva oricui ar încerca s-o amenințe prin violență", Alessandro Pertini a reamintit, cu glasul emoționat, personalitatea lui Aldo Moro, asasinat mișelește de teroriști: „Dacă Aldo Moro n-ar fi fost asasinat de «Brigăzile roșii», el, și nu eu, v-ar vorbi astăzi de la această tribună. Avem însă mulțumirea — a subliniat el — de a constata că poporul italian a știut să reacționeze prompt, cu corectitudine democratică, dar și cu fermă hotărîre în fața actelor criminale de violență".

Instalarea noului președinte la Palatul Quirinale — reședință papală pînă în 1870, apoi reședința oficială a regilor Italiei și, din 1946, reședință oficială a președinților republicii — a avut loc în aceeași zi. Și tot sîmbătă, premierul Giulio Andreotti a prezentat, conform uzanțelor, noului președinte demisia guvernului său, demisie ce a fost, firește, respinsă.

Semnificative pentru satisfacția cu care cele mai largi cercuri politice și sociale italiene au primit știrea alegerii lui Alessandro Pertini în funcția supremă ni se par declarațiile liderilor politici și sindicali, dintre care reproducem cîteva. *Benigno Zaccagnini*, secretarul național al partidului democrat-creștin : Sandro Pertini a fost „singurul candidat capabil să strîngă și să unifice sub numele său toate orientările democratice, după o dificilă confruntare și o necesară explorare a situațiilor alternative". Astfel — a arătat Zaccagnini — a putut fi rezolvată, pozitiv, „problema instituțională și politică, dînd republicii un președinte, care reprezintă întreg poporul italian și idealurile sale democratice, la afirmarea cărora Pertini și-a adus o atît de mare contribuție". *Enrico Berlinguer*, secretarul general al P.C. Italian : „Pertini a fost un intransigent antifascist, un valoros luptător și un lider al Rezistenței, luptînd, încă din tinerețe, pentru cauza muncitorilor și a emancipării lor. Odată cu el sosește, pentru prima oară, la Quirinale, un eminent lider socialist al mișcării muncitorești, care a acționat întotdeauna pentru unitatea ei".

Alessandro Pertini, cunoscut italienilor sub numele de Sandro Pertini, este unul din fondatorii republicii, viața sa identificîndu-se cu cea a partidului socialist, al cărui militant este de peste 60 de ani. Sandro Pertini s-a născut la 25 septembrie 1896 la Stella, în apropiere de Genova. Licențiat în drept și științe politice, se dedică unei strălucite cariere de avocat și ziarist. După primul război mondial, cînd a luptat pe front, se înscrie — 1918 — în rîndurile partidului socialist, luînd, apoi, poziție împotriva fascismului pe cale de a se instaura la putere. 1925 : prima condamnare pentru antifascism la Savona, în urma publicării broșurii intitulate „Sub barbara dominație fascistă". 1926 : a doua condamnare, la zece luni închisoare. Emigrează în Franța unde, pentru a supraviețui, practică diverse meserii, de la zidar la șofer de taxi. Între timp, în Italia se desfășoară două procese împotriva sa. 1927 : se întoarce clandestin în țară, dar este recunoscut, arestat și condamnat de „tribunalul special pentru apărarea statului fascist" la unsprezece ani închisoare. După șapte ani, este eliberat și i se fixează domiciliu forțat pentru încă șase ani. 1943, august : este eliberat și, împreună cu Pietro Nenni și Giuseppe Saragat, face parte din Comitetul Executiv al Partidului Socialist, reconstituit după clandestinitate. La 8 septembrie, luptă la Porta San Paolo din Roma împotriva naziștilor și, la 15 septembrie, este arestat de „SS"-iști și condamnat la moarte. În 1944, împreună cu Saragat, reușește să evadeze din închisoarea romană „Regina Coeli". Se stabilește la Milano unde este secretar al P.S.I. în Italia ocupată de naziști. În iulie același an, trece liniile germane pentru a participa la insurecția din Florența. În aprilie 1945, organizează insurecția la Milano, împreună cu Luigi Longo. Din 1945 și pînă în 1948, este secretar, apoi membru al Direcțiunii socialiste. Devine director al cotidianului „Avanti", funcție pe care o deține pînă în 1946, apoi între 1950 și 1952. Tot în 1946, este ales deputat pentru Adunarea Constituantă. 1947 : este directorul cotidianului genovez „Lavoro Nuovo". Deține acest post pînă în 1968.

Este ales senator în 1948, iar din 1953 se află fără întrerupere pe băncile Camerei Deputaților, deținînd, de-a lungul a două legislaturi (1968—1972 și 1972—1976), funcția de președinte al acestui forum parlamentar.

„Prin alegerea lui Sandro Pertini — a subliniat *Enrico Berlinguer* — s-a încheiat cu bine o bătălie dificilă, care a avut și fazele ei dure și contorsionate" dar, „a prevalat pînă la urmă voința de unitate și nu cea de opoziție. Votul de azi dimineață reprezintă, astfel, o victorie a colaborării și a solidarității tuturor forțelor democratice și populare". *Luciano Lama*, secretarul general al C.G.I.L., (principala centrală sindicală italiană ce reunește comuniști și socialiști) : „Țara noastră are nevoie, în instituțiile sale, de oameni decișI să acționeze pentru o schimbare, pentru restabilirea ordinii democratice, pentru angajarea economiei într-o nouă fază de dezvoltare și pentru a restitui tinerei generații încrederea democratică. Salutul nostru este interpretul celui al milioanelor de muncitori care cred în valorile al căror păstrător fidel a fost, de-a lungul întregii sale vieți, Alessandro Pertini".

Așadar, momentul este cel al unității. În jurul unui președinte care, pentru prima oară în istoria celor 32 de ani de republică, a întrunit cel mai mare număr de voturi ; în jurul unui guvern învestit, la 16 mai, în cursul celei mai scurte dezbateri parlamentare din istoria Italiei, primul guvern italian sprijinit de toate partidele politice democratice, comuniștii inclusiv. O unitate democratică necesară pentru a se da un răspuns urgent și eficace problemelor cu care țara continuă să fie confruntată : criza economică, șomajul, terorismul.

Rodica Dumitrescu

ORIENTUL MIJLOCIU

Relansare diplomatică, într-o situație incertă

De obicei, în perioada vacanței estivale, activitățile politico-diplomatice, pe plan internațional, cunosc o reducere substanțială, lăsînd începutului de toamnă privilegiul relansărilor, fie în cadrul sesiunilor ordinare ale Organizației Națiunilor Unite, fie în afara unor forumuri internaționale. Efervescența diplomatică privind situația din Orientul Mijlociu, resimțită în ultimele două săptămîni, cu perspective de prelungire, vine să infirme cutuma. Asistăm, în primul rînd, la o încercare, poate de ultimă oră, de relansare a negocierilor egipteano-israeliene aflate, de mai multe luni, într-un impas aproape total ; în paralel, o activitate diplomatică tot atît de intensă are în vedere implicațiile, de proporții serioase, generate de ultimele desfășurări ale evenimentelor din capitala libaneză, ce pot conduce la o gravă încordare în întreaga zonă. Este, fără îndoială, un moment important în care soarta unei soluționări trainice a situației din Orientul Mijlociu se află în cumpănă, de rezolvarea impasului actual depinzînd, în mare măsură, o evoluție ulterioară pozitivă.

Negocierile egipteano-israeliene vor înregistra, la 18 iulie a.c., o nouă rundă, de data aceasta cu terță participare (Statele Unite), în capitala de pe malurile Tamisei. Conferința tripartită de la Londra, propusă de guvernul american, urmează să se desfășoare la nivelul miniștrilor de externe, cele două state interesate direct, dîndu-și consimțămîntul încă din cursul săptămînii trecute. După cum se știe, în timpul întîlnirii de la Alexandria, la 3 iulie, a președintelui egiptean Anwar Sadat cu vicepreședintele american, Walter Mondale, a fost remis textul propunerilor Egiptului privind pacea în Orientul Mijlociu, documentul fiind înmînat, apoi, guvernului israelian prin intermediul canalelor diplomatice ale S.U.A.

Propunerile egiptene sînt axate pe problema-cheie a reglementării situației din Orientul Mijlociu — rezolvarea dreptului legitim al poporului palestinian de a trăi într-o patrie proprie, independentă, fără de care orice încercare de soluționare se dovedește neviabilă. Necesitatea rezolvării cu prioritate a problemei palestiniene constituie o realitate ce nu poate fi ocolită, dacă se dorește, cu adevărat, instaurarea unei păci juste și trainice în Orientul Mijlociu. Fără rezolvarea problemei palestiniene, neîncrederea dintre arabi și israelieni este greu de presupus că ar putea fi risipită ; de aceasta depinde, în ultimă instanță, statornicirea unui climat de înțelegere, bună vecinătate și pace durabilă în Orientul Mijlociu.

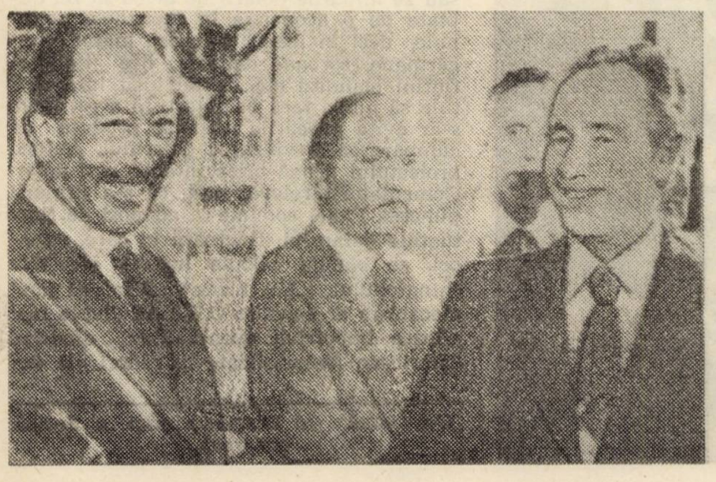

Viena, 9 iulie. Întîlnirea dintre președintele egiptean Anwar Sadat și liderul Partidului Muncii din Israel, Shimon Peres

Propunerile egiptene au în vedere o perioadă tranzitorie de cinci ani, la sfîrșitul căreia poporul palestinian își va hotărî viitorul. Israelul va trebui să se retragă de pe malul vestic al Iordanului (Cisiordania) și din banda litoralului mediteranean de la Gaza, teritorii arabe ocupate în 1967. Această retragere va include, conform propunerilor egiptene, și implantările israeliene din teritoriile ocupate. Administrația militară israeliană din Cisiordania și Gaza ar urma să fie abolită la începutul perioadei de tranziție. Supervizarea administrației celor două teritorii va intra în responsabilitatea Iordaniei (malul vestic al Iordanului) și Egiptului (Gaza), care și-o vor asuma în cooperare cu reprezentanții liber aleși ai poporului palestinian, aceștia exercitîndu-și autoritatea directă. O.N.U. va supraveghea și facilita retragerea israeliană și restaurarea autorității arabe. Acestea sînt în esență propunerile egiptene care, în mod normal, ar urma să constituie principala bază de discuții în cadrul dezbaterilor tripartite de la Londra.

Observatorii politici din zonă au apreciat propunerile egiptene ca destul de elastice și venind în întîmpinarea părții israeliene. Dar, anunțînd hotărîrea cabinetului israelian, luată în ședința sa din 9 iulie, ca ministrul afacerilor externe Moshe Dayan să participe la reuniunea tripartită din capitala britanică, premierul Menahem Begin a ținut să precizeze că guvernul său respinge documentul prezentat de Egipt, considerînd că acesta „nu va putea duce în nici un fel la realizarea păcii". Șeful guvernului israelian a menționat, apoi, că Israelul „a acceptat să participe la conferința ce va avea loc la Londra între miniștrii de externe israelian, egiptean și american, pentru a răspunde invitației secretarului de stat Cyrus Vance și pentru a reda un impuls negocierilor de pace".

Poziția rigidă pe care se situează, în continuare, guvernul Begin este, desigur, în flagrantă contradicție cu cerințele soluționării, atît de mult așteptate, a stării conflictuale din Orientul Mijlociu, perpetuarea unei situații incerte de „nici pace, nici război" conținînd germenii a noi explozii de violență în zonă, cu implicații incalculabile pentru viitorul popoarelor ce trăiesc în această parte a lumii.

Pericolele ce pot emana din rigiditatea guvernului israelian, conducînd la irosirea unor prețioase ocazii de a se înainta pe calea spre o soluționare a conflictului din Orientul Mijlociu — cale menită să asigure pacea și securitatea tuturor popoarelor din zonă, și se înțelege și ale poporului israelian — încep să fie înțelese tot mai mult și în Israel, inclusiv în cercurile politice ale țării. Este vorba nu numai de mișcarea „Pacea acum", care a organizat, în ultimul timp, impresionante manifestații la Tel Aviv și Ierusalim. În această direcție, ni se pare semnificativă însăși întîlnirea ce a avut loc, la sfîrșitul săptămînii trecute, la Viena, între președintele egiptean Sadat și liderul opoziției israeliene Shimon Peres, la care au fost prezenți cancelarul austriac Bruno Kreisky și președintele Internaționalei Socialiste, fostul cancelar vest-german Willy Brandt. Shimon Peres a declarat, cu acest prilej, presei, că „Partidul Muncii din Israel (al cărui lider este — n.n.) își dă seama că există o problemă a palestinienilor. Noi credem că ea trebuie rezolvată în mod just, acceptabil pentru palestinieni. Cea mai bună cale pentru a se ajunge la o reglementare este continuarea negocierilor directe între Israel și Egipt". Peres a ținut să menționeze că a conferit cu președintele egiptean nu atît în calitate de conducător al opoziției, cît mai degrabă al Partidului Muncii din Israel, precizînd că el l-a informat pe premierul Begin în legătură cu vizita sa la Viena, dar că nu se află în capitala Austriei ca reprezentant guvernamental.

Declarațiile și comentariile ce însoțesc noua relansare diplomatică, urmărind re-

înnodarea firului fragil al negocierilor de pace în Orientul Mijlociu, păstrează un ton de optimism destul de moderat, obstacole serioase persistînd în continuare şi făcînd orice evoluţie incertă. Ar fi de adăugat că, la o astfel de atmosferă contribuie şi recentele evenimente din Liban, luptele sîngeroase şi bombardamentele dintre 1—5 iulie, de la Beirut, care au provocat, după date neoficiale, moartea a 200 de persoane şi rănirea a peste 500. Confruntarea gravă dintre „Forţa arabă de descurajare" — aflată în Liban cu misiunea de a menţine pacea şi a apăra securitatea populaţiei greu încercate de războiul civil din 1975—1976 — şi miliţiile conservatoare creştine a condus la demersuri diplomatice, pentru încetarea luptelor, din partea unei serii de state. Situaţia a devenit mai complexă în momentul cînd preşedintele Sarkis a anunţat, public, prin intermediul premierului Hoss, intenţia de a demisiona, ceea ce, fără îndoială, ar putea avea consecinţe destul de serioase, majoritatea libanezilor văzînd în persoana şefului statului un factor de echilibru politic, un om al dialogului, deasupra pasiunilor politice ale diverselor tabere. Este de menţionat că, la încordarea atmosferei, a contribuit şi demonstraţia deasupra Beirutului — chiar în cursul luptelor terestre — a şapte aparate de vînătoare-bombardament israeliene de tipul „Kfir" (producţie proprie), care spărgînd zidul sonic, la mică înălţime, au făcut să plesnească sute de geamuri ; această demonstraţie este considerată de unii observatori drept „un avertisment" în sprijinul forţelor conservatoare creştine. Agenţiile de presă semnalau, la 9 iulie, concentrări de forţe israeliene pe diferite puncte ale frontierei cu Libanul. Alte ştiri menţionau, în legătură cu aceasta, măsuri în consecinţă luate în Siria şi Irak.

Confruntările din Liban, complicînd şi mai mult situaţia din Orientul Mijlociu, — şi aşa destul de tensionată — apar, la rîndul lor, ca obstacole în calea stabilirii unui climat de destindere şi înţelegere în Orientul Mijlociu, favorizînd escaladarea violenţei, menţinerea atmosferei de insecuritate şi lipsă de înţelegere, şi făcînd, la rîndul lor, incerte evoluţiile viitoare ce se doresc pozitive.

Crăciun Ionescu

BREMEN

„Cei nouă" în căutarea stabilităţii monetare...

Un exerciţiu demonstrativ al solidarităţii „celor nouă" pentru a determina mai multă flexibilitate la Washington şi Tokio ? S-ar putea ca intenţiile să fi mers chiar mai departe de o simplă tentativă de aliniere în vederea confruntării de la Bonn, cînd exponenţii principalelor state industrializate ale Occidentului se vor reuni la nivel înalt. Dar, după întîlnirea de la Bremen a Consiliului vest-european, la care s-au regăsit în periodicele lor colocvii şefi de stat şi guvern din C.E.E., este greu de afirmat că unitatea comunitară s-ar fi întărit. Proiecte mai noi s-au adăugat celor mai vechi, dar dilemele au rămas aceleaşi. Sau aproape aceleaşi...

„Nici succes, nici eşec". Bilanţul l-a întocmit, în grabă, „L'Aurore". Alte gazete apusene au profesat mai accentuat scepticismul. Puţine s-au aflat în nota satisfacţiei oficiale. De fapt, nimeni nu aştepta rezultate spectaculoase. Avertismentele clare fuseseră lansate la timp. A surprins, însă, prudenţa pronunţată cu care propunerile franco—vest-germane au fost întîmpinate. O prudenţă hrănită din experienţa trecutului. Partenerii Bonnului şi Parisului nu s-au arătat dispuşi să acorde un cec în alb. Dimpotrivă, discuţiile de la Bremen au avut destule momente ascuţite. Mai întîi pentru că statele mai mici (cele din Benelux, Danemarca, Irlanda) s-au văzut, încă o dată, puse în faţa faptului împlinit. Situaţia în care două ţări (cele mai puternice din C.E.E.: Franţa şi R.F.G.) se concertează pentru a direcţiona Piaţa comună stîrneşte vizibile nemulţumiri. Există, în fapt, o situaţie de inegalitate care se prelungeşte pînă la reuniunea de la Bonn, la care vor fi reprezentate doar statele mari din Piaţa comună. Practic, unii dintre membrii C.E.E. sînt excluşi din mecanismul decizional. Cînd Bonnul şi Parisul vorbesc cu „o singură voce", tăcerea celorlalţi devine jenantă... În sfîrşit, prin forţa lucrurilor, a ieşit din nou la suprafaţă conflictul dintre interesele naţionale şi o viziune integraţionistă care tinde să anuleze orientări specifice. Este motivul pentru care Londra se dovedeşte rezervată...

„Cei nouă" la Bremen : nici o decizie concretă...

„Cei nouă" continuă să străbată tunelul crizei. Capătul acestui tunel nu poate fi încă zărit. Dificultăţile economice persistă, chiar dacă ele sînt resimţite diferenţiat. Luminiţele speranţei se aprind şi se sting, dar veritabila relansare întîrzie, sfidînd toate promisiunile oficiale, toate declaraţiile optimiste de la reuniunile comunitare. „Les Echos" enumeră bolile de care suferă C.E.E. : şomaj, inflaţie, expansiune redusă, adăugînd că economiile vest-europene „nu vor fi, multă vreme, în măsură să suporte niveluri de creştere atît de slabe ca acelea pe care le înregistrează actualmente". „L'Aurore" evidenţiază necesitatea acută de a găsi remedii „răului care loveşte cu cruzime Europa occidentală : şomajul". Remediile n-au fost găsite la Bremen. S-a constatat insuficienţa creşterii economice şi s-a constatat, iarăşi, absenţa unanimităţii în definirea unui program coerent. Tactica „locomotivelor" ar urma să fie abandonată pentru cea a „convoiului". Probabil, „locomotiva" n-a dorit să îndeplinească o misiune ingrată.

„Cei nouă" şi-au deplasat atenţia către sfera monetară. Priorităţile au cunoscut o schimbare radicală : stabilitatea monedelor a devenit punctul central al unei strategii ce-şi propune să conducă spre un nou demaraj al activităţii economice. Este ideea pe care au formulat-o, împreună, preşedintele Valéry Giscard d'Estaing şi cancelarul Helmut Schmidt. Ar fi vorba de un sistem monetar vest-european menit să stabilizeze devizele din Piaţa comună, creînd un fond de solidaritate capabil să descurajeze speculaţia şi să evite efectele negative ale prăbuşirilor frecvente ale dolarului. Practic, schema propusă de Bonn şi Paris sugerează stabilirea unui sistem de parităţi în interiorul C.E.E. ; reglementările în cadrul Pieţei comune să aibă o unitate de cont vest-europeană (E.C.U.) care ar putea să devină, cu timpul, o monedă comunitară ; dezvoltarea fondurilor de cooperare monetară, ale căror rezerve vor trebui să reprezinte 20 la sută din rezervele statelor C.E.E., adică aproape 26 miliarde dolari (cifrele furnizate de agenţiile de presă diferă : unele evaluează la 15 miliarde dolari).

„Europa monetară" (a Pieţei comune) va putea să ia naştere pînă la începutul anului viitor ? În esenţă, proiectul comportă două elemente noi :

a) o „vistierie a solidarităţii" care să fie dotată cu resurse puternice ;

b) o unitate de cont — E.C.U. — căreia i se atribuie rolul de embrion al unei eventuale monede unice a Europei apusene.

Vărsămintele statelor membre (cele 15 sau 26 miliarde dolari) ar urma să fie dublate de o acoperire în monedele naţionale, deci în franci francezi, mărci vest-germane, coroane daneze, lire italiene, florini olandezi etc., astfel încît intervenţiile să nu se facă în dolari. În acest mod, s-ar evita mişcările seismice produse de cumpărarea şi vînzarea dolarului. Autorii proiectului neagă orice intenţii anti-dolar. Comentatorii relevă, însă, că s-a urmărit punerea Pieţei comune la adăpost de fluctuaţiile dolarului, fluctuaţii în care, uneori, se bănuie calcule înguste ale Washingtonului. („Les Echos" afirmă că noul mecanism ar permite C.E.E. să „lupte mai eficace împotriva eventualelor ofensive americane materializate în căderi ale do-

larului...“). Oricum, Casa Albă a fost informată telefonic de planul discutat la Bremen. Americanii l-ar fi aprobat, fără a manifesta un entuziasm excesiv — mai exact fără entuziasm.

„Zona de stabilitate monetară“, afirmă textul publicat la încheierea dezbaterilor de la Bremen, ar urma să funcționeze ca „un mecanism durabil și eficace“. Dar „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ consideră că „este o amăgire a crede că o schimbare de sistem poate aduce o mai mare stabilitate monetară în lume“. „Bonner Rundschau“, deși vede un „succes politic“ în rezultatele întîlnirii de la Bremen, afirmă că „nimeni nu crede cu adevărat că proiectul franco—vest-german de creare a unui important fond monetar poate să vadă lumina zilei“. Ziarul londonez „Times“ atrage atenția asupra „ambiguității“ practicate de unii din cei prezenți la Bremen. La Haga, ziarele constată absența deciziilor concrete. „Volkskrant“ observă că „cei nouă s-au angajat pe patinoarul politicii monetare, în loc să reflecteze asupra măsurilor reale pentru relansarea economiei“. Olandezii se arată îngrijorați de viitorul actualului „șarpe monetar“ (din care fac parte) și lansează semne de întrebare privind gestiunea fondurilor propuse („Telegraaf“ scrie: „Este evident că Helmut Schmidt va încerca să impună altor țări concepțiile sale riguroase de stabilitate economică, căci Germania federală va furniza cea mai mare contribuție la aceste fonduri“). Declarația publicată indică păstrarea „șarpelui monetar“. Totuși, Franța n-are intenția să revină în rîndurile sale. Parisul pare ferm în această privință. Ca și Londra care refuză să se angajeze în aventura monetară, în absența unei evaluări exacte a consecințelor... Premierul Callaghan a acceptat **continuarea** discuției, fără a fi de acord cu conținutul propunerilor franco—vest-germane. „Londra ezită să se angajeze într-o operațiune care semnifică un pas suplimentar important pe calea integrării“ — scrie „Le Monde“. Reticențele britanice nu sînt doar de ordin electoral. Interesele reale ale insularilor nu converg în aceeași direcție cu calculele ce sînt făcute pe malurile Rhinului sau ale Senei. Italienii au propriile lor rețineri. Parisul, iritat, a subliniat că „zona de stabilitate monetară“ se va crea chiar dacă unii din „cei nouă“ nu-și vor da adeziunea. Sistemul ar putea rămîne deschis și acelora care nu participă de la început la punerea sa în aplicare, ca și statelor ce nu fac parte din C.E.E. — Scandinavia, Europa Centrală, candidații la Piața comună (Spania, Portugalia, Grecia).

La Bremen, solidaritatea comunitară s-a dovedit a fi încă parcată pe terenul dezideratelor. Unanimitatea nu s-a realizat nici măcar în proiectul energetic care urma să fie un „exemplu“ pentru S.U.A. Consiliul vest-european a reținut, ca obiectiv pentru 1985, o reducere cu 50 la sută a gradului de dependență energetică a C.E.E., dar participanții nu s-au înțeles asupra unei scăderi a importului de produse petroliere. Limitele cooperării au ieșit în relief cu claritate. În aceste condiții, vest-europenii vor putea la Bonn, la 16—17 iulie, să-și susțină revendicările în fața americanilor și japonezilor ? Washingtonului i se cere să reducă deficitul energetic care are grave implicații monetare. Către Tokio se lansează solicitarea de a deschide piețele sale pentru produsele externe. „France Presse“ rezuma opiniile multor observatori scriind că, în esență, „ceea ce se pregătește la Bonn este mai mult o înfruntare a marilor puteri comerciale decît o cooperare, fiecare căutînd să tragă maximum de avantaje și să păstreze pozițiile dominante cîștigate“. Contradicțiile generate de bătălia pentru piețe de desfacere și zone de influență vor putea fi cu greu depășite, cu toate că rațiuni politice îndeamnă la moderație.

Despărțindu-se, „cei nouă“ au încredințat miniștrilor și experților misiunea de a continua discuțiile pînă la viitorul Consiliu vest-european, care se va desfășura, la 4—5 decembrie, la Bruxelles. Deci, deciziile practice sînt, iarăși, amînate...

Eugeniu Obrea

„Problemele dintre Turcia și Grecia nu sînt de nedepășit“ — a declarat ministrul de externe turc, Gunduz Okçun (stînga), după primirea conducătorului delegației elene la convorbirile de la Ankara, Byron Theodoropoulos (dreapta)

ANKARA

Dialog constructiv turco—elen

Două întîlniri la nivelul șefilor de guvern (Montreux — 10-11 martie 1978 și Washington — 29 mai a.c.), urmate, recent, la Ankara, de reuniunea unor oficialități ale ministerelor de externe din cele două țări — iată cele mai importante etape ale dialogului turco-elen inițiat în ultimele luni. Semnificația lor, după cum relevă observatorii, se vădește a fi, tot mai mult, atît specifică, particulară, cît și generală. Căci, dincolo de hotărîrile adoptate la una sau la alta dintre cele trei întîlniri, toate pun în evidență — prin spiritul convorbirilor, prin caracterul lor deschis și, mai ales, prin apropierea lor cronologică — o certă voință de continuitate, dorința manifestă a Greciei și Turciei de a da o soluție politică, pașnică, diferendelor care au afectat relațiile lor reciproce de mai mulți ani încoace.

Concluzii similare se impun și după recenta reuniune de la Ankara (4—5 iulie) a reprezentanților ministerelor de externe ale celor două țări. Desfășurate în conformitate cu hotărîrea adoptată la ultima întîlnire Ecevit — Karamanlis, de la Washington, noile convorbiri au prilejuit, înainte de toate, reafirmarea fidelității celor două părți față de metoda negocierilor directe, pașnice, față de continuarea și aprofundarea dialogului amorsat la Montreux. „Problemele existente între Grecia și Turcia nu sînt de nedepășit“ — declara, în ajunul convorbirilor, ministrul

---

În drum spre Geneva, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, s-a oprit la Berna, unde a avut o întrevedere cu președintele elvețian, Willi Ritschard (dreapta)

Frigyes Puja (stînga), ministrul ungar al afacerilor externe, a efectuat o vizită oficială, de trei zile, în Austria. În imagine, șeful diplomației ungare împreună cu omologul său austriac, Willibald Pahr

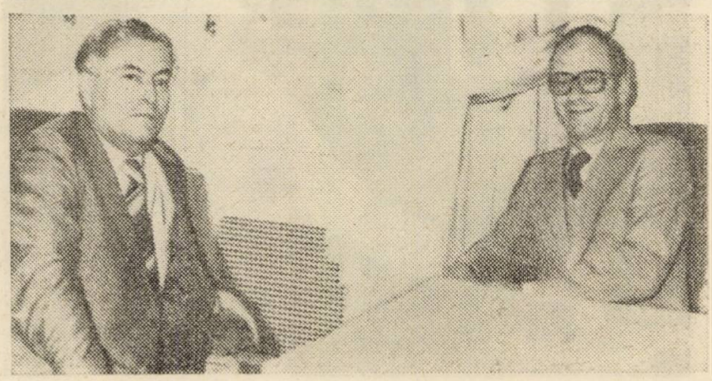

turc de externe, Gunduz Okçun, iar afirmația lui reflectă, indiscutabil, spiritul pozitiv, constructiv, pe care se întemeiază actualul dialog turco-elen. Făcînd, în continuare, o semnificativă paralelă de ordin istoric, cu momente similare ale relațiilor bilaterale, șeful diplomației turce adăuga : „Cele două țări au reușit, în trecut, să soluționeze probleme și mai dificile. Cred că, dacă Turcia și Grecia pot să realizeze cooperarea bilaterală, ele vor aduce o largă contribuție la destinderea în regiune, îndeosebi în cea egeeană și în cea est-mediteraneană".

Valorificînd, așadar, spiritul de înțelegere creat la cele două reuniuni Ecevit — Karamanlis, convorbirile de la Ankara, apreciate ca fiind mai ales „tehnice", au permis analiza detaliată a principalelor probleme litigioase dintre cele două țări. Este vorba, în speță, de probleme mai vechi și mai noi, cuprinzînd, în formularea agenției U.P.I., următoarele puncte : împărțirea drepturilor de forare în Marea Egee, după descoperirea zăcămintelor de petrol din zona insulei Thassos ; delimitarea platoului continental în aceeași mare ; reluarea zborurilor avioanelor civile turcești în spațiul aerian egeean, interzis de către Grecia în ultimii ani ; problema amenajărilor făcute de Grecia pe insulele sale din Marea Egee, în special pe cele din apropierea frontierei cu Turcia ; în sfîrșit, efectuarea unor rectificări de frontieră pe cursul fluviului Marița. Un aspect important al raporturilor greco-turce îl reprezintă, după cum se știe, problema cipriotă, dar, în optica ambelor părți, soluționarea acesteia ține, în primul rînd, de competența celor două comunități din insulă ; ca atare, ea nu pare să fi fost abordată, acum, în cadrul convorbirilor „tehnice" de la Ankara, dar, așa cum se apreciază unanim, nu poate fi contestat impactul pozitiv al îmbunătățirii relațiilor greco-turce asupra unei eventuale reluări a convorbirilor dintre cele două comunități cipriote.

Deși nu menționează, explicit, concluziile la care s-a ajuns, pentru fiecare dintre punctele amintite, comunicatul reuniunii din capitala Turciei amintește totuși pentru prima dată concluzia comună în sensul că „o apropiere a opiniilor în unele cazuri este posibilă". Convorbirile — se adaugă — s-au desfășurat de o manieră „deschisă, sinceră, constructivă", arătîndu-se, totodată, că cele două părți au convenit asupra unei noi reuniuni a experților, la Atena, în luna septembrie, în vederea continuării dialogului. Reluînd o declarație a conducătorului delegației turce, Sukru Elekdag, agenția „France Presse" menționează, de asemenea, realizarea unui acord de principiu pentru căutarea posibilităților de a se elabora în comun „un document vizînd promovarea relațiilor dintre cele două țări". Acest document, potrivit unor cercuri bine informate de la Ankara, citate de aceeași agenție, ar fi menit să „pună ordine" în relațiile greco-turce, sub toate aspectele lor. „Climatul de încredere și de prietenie rezultat din continuarea întrevederilor bilaterale — au subliniat aceste cercuri — se va reflecta, neîndoios, în documentul amintit, care ar putea să capete forma unei declarații, a unui protocol sau a unui tratat". Conducătorul delegației turce a dezmințit, pe de altă parte, afirmațiile potrivit cărora el și omologul său grec ar fi căzut de acord asupra semnării unui „pact de neagresiune" între Turcia și Grecia.

Potrivit declarației amintite a ministrului turc de externe, nu a stat în intenția actualelor convorbiri soluționarea concretă a problemelor existente între cele două țări. Scopul lor l-a constituit, mai curînd, un schimb de opinii, de puncte de vedere și de propuneri. Soluționarea, în cazul în care ar deveni posibilă, ar urma să fie consfințită la o nouă întîlnire a premierilor grec și turc, idee reținută de către aceștia, sub rezerva oportunității. Totuși, în ciuda caracterului „tehnic" al reuniunii de la Ankara, semnificația ei pentru ansamblul relațiilor greco-turce a fost unanim subliniată. „Convorbirile — declara șeful delegației elene, Byron Theodoropoulos, înainte de a părăsi Turcia — au fost foarte constructive și încurajatoare pentru viitor". Iar omologul său turc, Sukru Elekdag, insista asupra caracterului lor „foarte util".

Mărturie indiscutabilă a rolului și eficacității metodei politice pentru soluționarea diferendelor sau problemelor litigioase între state, noile convorbiri greco-turce creează, potrivit comentatorilor, evidente premise pozitive pentru viitor, pentru reluarea cooperării tradiționale dintre cele două țări. Fără îndoială, este adevărat că unele cercuri politice din Occident privesc aceste perspective și soluționarea problemelor dintre Grecia și Turcia mai ales prin prisma stabilității și întăririi așa-numitului „flanc sudic" al N.A.T.O. Aceasta, însă, nu poate fi considerată decît ca o optică îngustă, limitată, mai exact spus ca o optică a politicii de bloc. Căci, dincolo de apartenența lor la aceeași alianță, Grecia și Turcia sînt două țări vecine, situate în aceeași regiune, iar îmbunătățirea relațiilor dintre ele ar contribui, evident, la promovarea destinderii în Balcani, în interesul conviețuirii pașnice a popoarelor de aici, al transformării peninsulei într-o zonă a păcii, înțelegerii și bunei vecinătăți, ca parte integrantă a realizării securității și cooperării pe continentul nostru. Iată de ce, realizările dialogului greco-turc, voința manifestă de continuare a lui constituie evoluții salutare pentru ansamblul relațiilor dintre cele două țări, pentru cauza păcii și cooperării în Balcani și pe plan mai larg.

I. Madoșa

Primul ministru al Malayeziei Datuk Hussein Onn votînd, în cadrul recentelor alegeri desfășurate în această țară — pentru reînnoirea mandatelor în Camera reprezentanților din parlamentul federal și desemnarea adunărilor legislative din zece state malayeziene. Victoria a revenit coaliției guvernamentale : Frontul Național

ACCRA

Noul șef al statului

La 5 iulie a.c., la Accra, printr-un comunicat al forțelor armate, s-a anunțat că șeful statului ghanez, președintele Consiliului Militar Suprem din Ghana — instanța supremă a țării — generalul Ignatius Kutu Acheampong, a demisionat din aceste înalte funcții, cît și din armată. În continuare, se arată că generalul-locotenent William Fred K. Akuffo, adjunctul generalului J. K. Acheampong în Consiliul Militar Suprem, a preluat funcția de șef al statului. O zi mai tîrziu, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Palatul guvernamental din Accra, noul șef al statului a depus jurămîntul.

Ca urmare a demisiei lui Ignatius K. Acheampong, în ierarhia militară ghaneză și în cadrul Consiliului Militar Suprem au intervenit mai multe modificări. Astfel, postul de șef al Statului Major al armatei, deținut înainte de W.F.K. Akuffo (care, odată cu funcția de șef al statului, a preluat și președinția C.M.S.) a revenit generalului de corp de armată Robert E. A. Kotei, iar generalul de brigadă Nathaniel A. Odartey Wellington, promovat general de divizie, a devenit comandant șef al armatei. Componența Consiliului Militar Suprem, instanța supremă a țării, a fost modificată în funcție de aceste schimbări intervenite. În legătură cu demisia lui Ignatius Kutu Acheampong, comunicatul forțelor armate nu precizează motivele ei, dar arată că decizia sa a intervenit pentru a se asigura unitatea țării și stabilitatea situației interne.

La puțin timp după învestirea generalului-locotenent W. F. K. Akuffo, ca șef al statului, acesta a decretat o amnistie, cu efect imediat, a tuturor persoanelor arestate în Ghana după referendumul desfășurat la 30 martie a.c. Amnistierea privește, potrivit unor cifre oficiale date publicității în aprilie 1978, circa 40 persoane. Unele din acestea — Victor Owusu, W. Ofori Atta, E. Gbedema, J. Bilson — au deținut funcții ministeriale în guvernele conduse de K. Nkrumah și Kofi Busia. În seara aceleiași zile, a fost redeschisă frontiera ghanezo-togoleză care fusese închisă în dimineața respectivă.

Comentînd recentele schimbări intervenite la Accra, agenția „France Presse" aprecia că ele sînt o consecință a multiplelor probleme — economice și politice — cu care este confruntată Ghana, primele decizii ale noului șef al statului confirmînd dorința sa de a crea un climat de liniște și înțelegere pe plan național.

■

În vîrstă de 41 de ani, noul șef al statului, William F. K. Akuffo, a intrat în rîndurile forțelor armate la 20 de ani, după ce, în prealabil, urmase studii de specialitate în Marea Britanie. În anul 1974, W. F. K. Akuffo a fost numit comandant al armatei de uscat, iar, în noiembrie 1976, el a devenit șef al Statului Major al forțelor armate ghaneze.

DELHI

Schimbări guvernamentale, dar, mai ales, proiecte economice

În contextul preocupării guvernului de la Delhi pentru definirea unei noi strategii a dezvoltării, se asistă, cum era poate și firesc, la momente de confruntare între diferitele opțiuni ; momentele sînt urmate uneori — ca în cazul recentelor demisii : a ministrului de interne și a ministrului sănătății — de părăsirea de către opozanți a rîndurilor conducătoare și, implicit, de anumite reașezări pe scena politică a țării.

Săptămîna trecută, după o ședință extraordinară a guvernului, primul ministru indian, Morarji Desai, a cerut demisiile ministrului de interne, Charan Singh, și a ministrului sănătății, Raj Narain, care — scria presa din Delhi — formulaseră critici publice la adresa cabinetului și a conducerii partidului Janata, de guvernămînt.

Diferendele care i-au opus pe cei doi foști miniștri direcțiunii partidului Janata și, totodată, guvernului datează de cîteva luni. Nu o dată, de pildă, Charan Singh și-a făcut cunoscute opiniile contrastînd cu politica guvernamentală privind industrializarea, sau atitudinea față de fostul premier Indira Gandhi. Fostul ministru de interne consideră poziția guvernului, în această ultimă chestiune, drept prea conciliantă. Modul în care a acționat, în continuare, Charan Singh, căruia i s-a aliat ministrul sănătății Raj Narain a fost apreciat — potrivit termenilor unui comunicat publicat în capitala Indiei — ca „dăunător prestigiului partidului". Drept urmare, Morarji Desai a cerut și a obținut plecarea celor doi din rîndurile cabinetului. În continuare, cele două portofolii au revenit, temporar, premierului indian.

Miniștrii demisionari aparțin, amîndoi, Partidului Poporului Indian (Bharatiya Lok Dal — B.L.D.), una din cele cinci formațiuni politice care s-au coalizat cu ocazia alegerilor din 1977 și, apoi, au fuzionat într-un singur partid — Janata. Ulterior, alți patru membri ai guvernului, provenind din B.L.D., au anunțat că părăsesc cabinetul Desai. La Delhi s-a apreciat că momentul de criză sugerat de recentele demisii nu va afecta poziția guvernului, deoarece, chiar și fără sprijinul celor aproximativ 80 de mandate ale B.L.D., cabinetul Desai continuă să dețină majoritatea în parlament. Mai mult, știri de dată recentă, provenind din capitala indiană, au fost interpretate de observatori ca semne ale atenuării crizei din cadrul partidului Janata. Astfel, duminică, premierul Morarji Desai a declarat că ar fi dispus să-l întîlnească pe Charan Singh, menționînd că nu intenționează să înlocuiască imediat locurile lăsate libere în guvern, prin demisiile celor doi miniștri. La rîndul său, Charan Singh a anulat o mare adunare a partizanilor săi.

Remarcabil a fost sprijinul pe care l-a obținut partidul Janata din partea celorlalți parteneri de guvern în timpul recentei crize. Atît reprezentanți ai partidului Congresului (O), ca Janjivam Ram, cît și ai grupării Jana Sangh, ca ministrul de externe A. B. Vajpayee, sau ai Partidului Socialist, ca ministrul industriei, George Fernandes, s-au pronunțat în sprijinul opiniilor și politicii promovate de premierul Morarji Desai.

Consolidarea unității rîndurilor partidului de guvernămînt apare cu atît mai necesară, într-un moment în care conducerea indiană s-a angajat în realizarea unui ambițios program de dezvoltare a țării, program care a și început să fie tradus în fapt. Este vorba de definirea unei noi strategii de dezvoltare care să permită, în mai mare măsură, valorificarea resurselor naturale și a forței de muncă, mai ales din mediul rural. În timpul dezbaterilor parlamentare din luna mai, cu privire la proiectul noului plan cincinal de dezvoltare, premierul Desai a acordat o atenție deosebită agriculturii și programelor de dezvoltare a mediului rural, unde trăiește marea majoritate a populației indiene. În consecință, 43 la sută din totalul cheltuielilor bugetare au fost îndreptate spre agricultură, o importantă sumă (42 miliarde rupii) fiind destinată programelor de irigare, aprovizionării cu apă potabilă și construcției de locuințe în zonele rurale. S-a hotărît ca, în decursul noului cincinal, să fie irigată o suprafață suplimentară de 17 milioane hectare, adică aproape dublu față de cît s-a realizat în cincinalul precedent. Urmare firească a măsurilor adoptate pînă acum în agricultură, recolta obținută în anul agricol iulie 1977—iunie 1978, a fost estimată la 125 milioane tone de cereale, iar pentru perioada următoare sînt prevăzute cifre și mai mari.

Concomitent, inițiative importante au fost înregistrate în direcția dezvoltării ramurilor esențiale ale industriei. Efect direct al măsurilor luate, de pildă, puterea instalată a noilor hidrocentrale și termocentrale va spori cu 18 000 MW. În prezent, industria indiană produce, anual, peste 8,5 milioane tone oțel, peste 220 de mii tone aluminiu, aproape 29 de mii tone cupru, peste 60 de mii tone zinc și aproximativ 10 mii tone plumb. În același cadru, al preocupărilor de dezvoltare a industriei, guvernul indian a întocmit un amplu program de creștere a producției de petrol și produse rafinate, care prevede intensificarea cercetării de noi zăcăminte, ca și creșterea capacităților de rafinare. Nu de mult, presa din Delhi anunța că a început pomparea petrolului extras la prima exploatare submarină indiană, situată în Golful Bombay. Într-o declarație recentă, ministrul industriei, George Fernandes, a exprimat convingerea că, anul acesta, India va înregistra o creștere a volumului producției industriale de 8 la sută. În același timp, publicația „Indian and Foreign Review" a menționat că, în anul financiar 1978/1979, programul de investiții va înregistra o creștere de 17 la sută, față de anul precedent.

Proiectat în perspectiva realizărilor pe care și le propune în diferite domenii ale economiei naționale, faptul că ritmul de creștere a produsului național brut al Indiei a crescut în exercițiul financiar 1977/1978 cu 6 la sută — față de 5 la sută cît era prevăzut inițial — apare drept deosebit de semnificativ.

Liana Enescu

Premierul Morarji Desai. Cabinetul său continuă să dețină majoritatea în parlament

Lovitura de stat din Mauritania

În zorii zilei de 10 iulie, o lovitură de stat militară, desfășurată după cît se pare fără vărsare de sînge, a răsturnat regimul președintelui Moktar Ould Daddah, puterea fiind preluată de un „Comitet militar de redresare națională". Președintelui Daddah și majorității membrilor fostului guvern li s-au impus domiciliul forțat.

Conform primelor relatări, principalul organizator al loviturii de stat de la Nouakchott ar fi colonelul Ould Salek, șeful statului major al armatei mauritane, estimată a avea un efectiv de 12 000 soldați. Colonelul Salek mai ocupase aceeași funcție militară în 1968—1969. Îndepărtat de la conducerea statului major, în urma unor neînțelegeri cu președintele Daddah, colonelul Salek și-a reluat vechiul post în martie a.c. Se relatează că, alături de el, la conducerea loviturii de stat au mai luat parte comandantul șef al jandarmeriei, fostul ministru al apărării naționale și inspector general al armatelor, precum și directorul școlii militare.

Republica Islamică Mauritania, țară arabă situată pe țărmul de nord-vest al Africii, ocupă o suprafață de 1 030 700 kmp — în mare parte zonă de deșert — și are o populație de 1,5 milioane locuitori. Principalele sale resurse naturale le constituie fosfații și minereurile de fier și cupru.

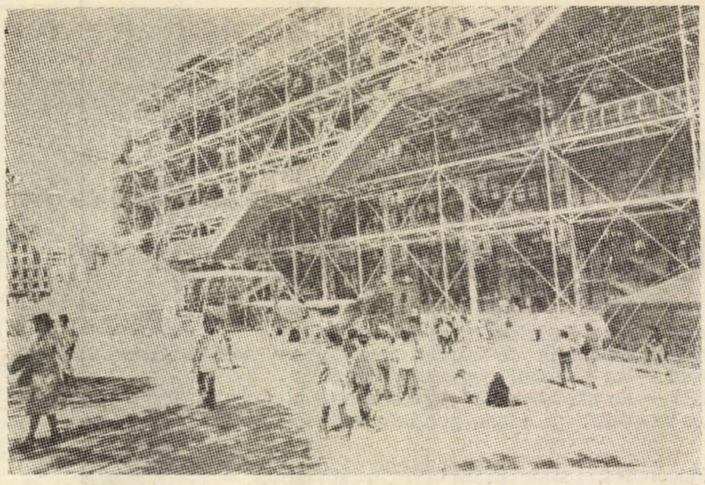

Centrul cultural de la Beaubourg : o arhitectură ce refuză conformismul...

REPORTAJ PE GLOB

FRANȚA

Dimensiuni contemporane

Marin Stănescu

Poposind în Parisul acestor zile, pașii te poartă în locurile știute și admirate sau spre cele pe care ochiul este nerăbdător să le descopere, după ce mintea și le-a închipuit cum vor fi arătina.

Pe Champs-Elysées, se ridică, ca în fiecare an, la 14 iulie, tribuna oficială de la care oficialitățile și corpul diplomatic vor asista la parada militară. La Palatul Chaillot și în Turnul Eiffel se fac pregătiri pentru focurile de artificii din seara zilei. Grădina Tuileries este decorată pentru carnavalul nocturn al tineretului.

Gîndul se îndreaptă poate mai mult ca oricînd spre evenimentele de la 1789 de care se leagă aniversarea zilei naționale, la cei care prin ideile lor au pregătit sau au inspirat aceste evenimente, la „marii iluminiști".

Atît în Franța, cît și în alte părți ale lumii, se celebrează cu adîncă venerație bicentenarul morții a doi iluștri reprezentanți ai „iluminismului" – Rousseau și Voltaire, care și-au pus talentul în slujba cauzei umane, a rațiunii și progresului, a luptei pentru dreptate, libertate și egalitate, dar și pentru pace trainică. Este cunoscut că autorul „Confesiunilor" s-a aplecat asupra „Proiectului de pace perpetuă" al lui Bernardin de Saint-Pierre, pe care l-a comentat, adîncindu-i sensurile. Rousseau rămîne pentru francezi și un mare patriot, ca și un fervent republican. Cît despre Voltaire, acesta va fi peste secole simbolul spiritului „frondeur", liber cugetător, răsturnător al idolilor și stărilor de lucruri date.

Simpla evocare a acestor două mari figuri ale culturii universale este suficientă pentru a sublinia perenitatea spiritului și caracterului revoluționar al poporului francez, ca una din trăsăturile sale fundamentale și definitorii.

O altă trăsătură fundamentală o reprezintă, desigur, atașamentul tradițional și afirmat constant al acestui popor către suveranitate și independență națională. Popor talentat și viguros, poporul francez cultivă deopotrivă arta spiritului și meșteșugului. O denotă cu prisosință trecutul și prezentul, marile muzee și biblioteci, ideile și idealurile care își au sorgintea pe pămîntul francez, arta și literatura actuală, efortul de modernizare în toate sectoarele vieții economico-sociale.

■

Franța prezentului este o realitate complexă, amestec de clasicism și modernism, cu realizări care atestă vitalitatea și puterea de creație a poporului său. Într-o lume care își caută viitorul, Franța se distinge prin mutații neîntrerupte economice și tehnice, sociale și politice. Se schimbă peisajul economic, înfățișarea orașelor, a străzilor, a nenumăratelor magazine. Vizitînd după mai mulți ani Parisul descoperi pe locul halelor de odinioară un modern centru cultural ridicat din inițiativa fostului președinte al țării, Georges Pompidou (în timpul căruia au început lucrările de construcție, însă care nu a apucat să-l vadă terminat, acesta fiind inaugurat abia în ianuarie 1977).

Timp de șase ani s-a lucrat la construcția Centrului Național de Artă și Cultură „Georges Pompidou", denumit curent Beaubourg, după numele tradițional al platoului pe care se află situat. Timp de șase ani, arhitecți, programatori, conservatori, bibliotecari au colaborat la realizarea acestui centru al unor complexe activități culturale integrate. Este o creație unică, de sticlă și oțel, concepută în stil modern, ca o orgă imensă în spațiu, de caracter anti-monumental prin formă și prin materialul utilizat. Un ansamblu de scări rulante urcă și coboară vizitatorii pînă la etajul VI prin tuburi de sticlă mochetate. Un panou electronic indică în permanență numărul vizitatorilor. Beaubourg-ul este deja Turnul Eiffel în ce privește frecvența vizitatorilor și chiar mai mult. La un an de la darea sa în funcțiune a fost atinsă cifra de 6 milioane vizitatori, record absolut, tot atîta cît Luvrul, Versailles și Turnul Eiffel luate împreună. Ce victorie asupra celor care, ca și odinioară cînd a fost ridicat Turnul Eiffel, socotit o ade-

O imagine tradițională a Parisului : turnul Eiffel

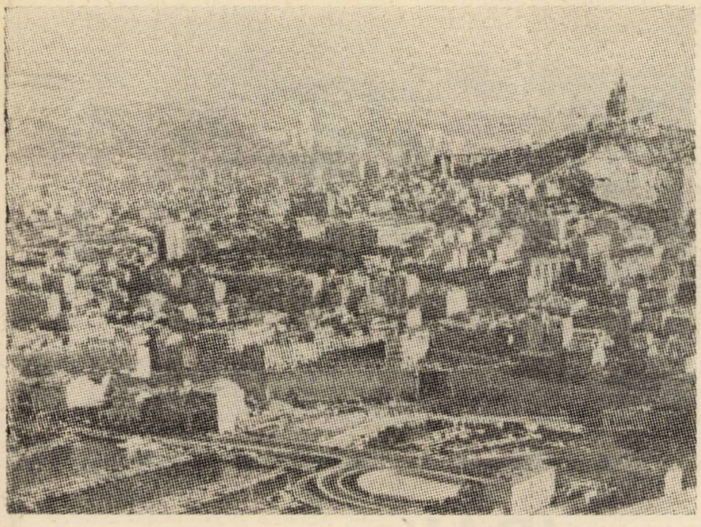

Marsilia : intrarea în vechiul port

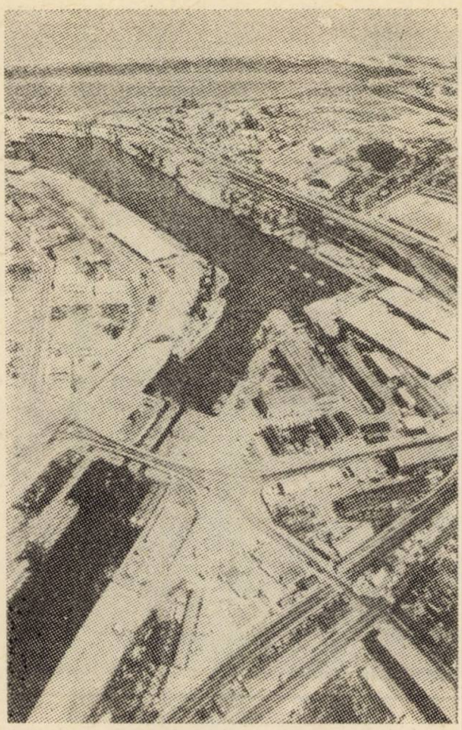

Calais : coasta nordică își schimbă înfățișarea

vărată „ciudățenie", în momentul apariției, au găsit cu cale să se indigneze de arhitectura nonconformistă a Centrului de pe platoul Beaubourg. Numărul mare de vizitatori trebuie asociat performanței de a reuni într-un singur edificiu Muzeul național de artă modernă, Biblioteca publică de informare, Centrul de creație industrială, cercetarea muzicală, precum și alte genuri de activități ; cinema, teatru, poezie, literatură. Veritabil palat al culturii și artei, devenit cel mai modern și mai atractiv punct al orașului de pe Sena, Centrul are, pentru noi, românii, o semnificație aparte prin faptul că, în incinta sa, a fost durată o frumoasă și impunătoare construcție care adăpostește atelierul sculptorului Brâncuși. Milioane de vizitatori care nu pot tranzita prin Paris fără să poposească cel puțin cîteva ceasuri pe platoul Beaubourg se înclină cu smerenie la intrarea în sanctuarul artei brâncușiene.

De sus, de pe terasele Centrului, Parisul se vede adunat jur-împrejur, așa cum nu poate fi văzut din nici un alt colț al său, nici chiar din Turnul Eiffel, care riscă să piardă vizitatori, acum, cînd se oferă o panoramă și mai completă asupra orașului. De aici, într-o zi însorită pot fi admirate marile monumente istorice, care dau atîta farmec orașului : Notre-Dame, Turnul Saint-Jacques construit din donațiile brutarilor parizieni, Domul Invalizilor, adăpostind mormîntul lui Napoleon, Primăria cu a sa dantelărie de turnuri și multe altele.

Privirea surprinde noile cartiere care se substituie treptat vechiului oraș dinspre Place de la Défense și Neuilly, pe cheiurile Senei, spre est și nord-est. Arhitectura este fie foarte îndrăzneață, fie adecvată întratita mediului înconjurător încît cu greu poți distinge ce s-a clădit recent de ce a fost durat acum două secole.

La doi pași de Beaubourg se află situată Piața Bastiliei, cu forfota sa obișnuită, rămasă simbolul peste vreme al marii fortărețe cu același nume și al sfărîmării trecutului de către masele ridicate împotriva absolutismului politic și a despotismului.

Alături de Centrul Cultural Beaubourg s-a deschis cel mai mare nod de circulație al Parisului, adevărată operă arhiectonică subterană, concepută pe trei nivele, fiecare direcție fiind indicată printr-o culoare a decorului, sub un alt platou în centrul căruia se ridică celebra „Fontaine des Innocents", construită în secolul XVII de Pierre Lescot și Jean Goujon. O lege veche interzice orice lucrare de modificare sau deplasare de pe locul său actual a fîntînii respective. Așa fiind, la construirea celor trei nivele subterane de căi de acces și comunicații care leagă centrul Beaubourg cu celelalte părți ale orașului și cu suburbiile Parisului a fost nevoie de investiții serioase în plus pentru a respecta arhitectura actuală a pieței. Aici va fi amenajată o grădină publică, pe locul unde odinioară se întîlneau negustorii ambulanți, ceea ce a constituit, dintotdeauna, un punct de atracție.

Noile stații de metrou vor adăposti magazine, spații fiind reținute încă înainte de începerea lucrărilor de către marile firme pariziene de modă și parfumerie. La 19 iulie 1900 intra în serviciu prima linie de metrou, între Porte de Vincennes și Porte Maillot. În Parisul preocupat de deschiderea expoziției universale din anul respectiv, evenimentul trecea aproape neobservat. Astăzi, metroul urban numără 16 linii și 347 stații și asigură transportul zilnic a 4 milioane de călători. Metroul regional care îl completează, avînd un gabarit comun cu acela al căilor ferate, deservește distanțe de 25–30 km de centrul capitalei.

Decorul în continuă împrospătare al orașului vine să dovedească că Franța a știut, o dată mai mult, să se adapteze timpului sau, cum afirmă francezii, *„épouser son temps"*.

■

În aceste zile festive pentru Franța, gîndul se îndreaptă către legăturile tradiționale și multiplele afinități de origine, limbă și cultură, către legăturile trainice de colaborare statornicite de-a lungul secolelor între popoarele noastre care s-au găsit, nu o dată, alături, în marile încercări ale istoriei lor zbuciumate.

Relațiile româno-franceze sînt întemeiate pe sentimente puternice de stimă și respect reciproc dintre cele două popoare. În mod fericit, stabilirea oficială a acestor relații a coincis cu cucerirea independenței de stat a României. Aceste relații au cunoscut în decursul ultimului deceniu o viguroasă dezvoltare în toate domeniile fiind puternic stimulate de dialogul la nivel înalt, îndeosebi de vizita oficială a generalului de Gaulle în România (în perioada 14–18 mai 1968) și vizita oficială în Franța a președintelui Nicolae Ceaușescu (în perioada 15–19 iunie 1970). Între președintele României și președintele Franței a avut loc o întrevedere cu ocazia reuniunii europene de la Helsinki, la 1 august 1975.

Cursul mereu ascendent al relațiilor bilaterale în toate domeniile este ilustrat și de multiplicarea contactelor la nivelul prim-miniștrilor, ca și la cel al miniștrilor de externe, ceea ce reflectă evoluția ascendentă a relațiilor de prietenie tradițională și de colaborare fructuoasă dintre România și Franța.

Relațiile româno-franceze înregistrează o continuă dezvoltare, pe baza deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc. Așa cum s-a subliniat de altfel și cu ocazia recentei sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale de cooperare economică și tehnico-științifică, se înregistrează o constantă lărgire a schimburilor economice, a cooperării în producție, îndeosebi în sectoare ale industriei care reclamă o tehnologie de vîrf, ceea ce deschide noi posibilități cooperării dintre cele două țări și popoare.

România este cel de al treilea partener economic al Franței între țările socialiste. Schimburile comerciale s-au dezvoltat continuu, dublîndu-se în perioada 1970–1977. Acordul pe zece ani de cooperare economică și tehnică, încheiat în iulie 1975, prevede clauza națiunii celei mai favorizate. Se preconizează o nouă dublare a schimburilor pînă în 1980, față de nivelul anului 1975. Între România și Franța s-au realizat cîteva acțiuni de cooperare în domenii industriale importante (industria de automobile, aeronautică, informatică, siderurgie). O dezvoltare continuă au cunoscut colaborarea culturală, tehnico-științifică și schimburile de persoane și idei. Există, însă, mari posibilități de amplificare a schimburilor economice și a cooperării în producție dintre țările noastre, de extindere a cooperării în domeniul cultural și tehnico-științific.

Înțelegerile de cooperare pe termen lung în producția industrială încheiate în ultima vreme sînt de natură să confere stabilitate relațiilor economice bilaterale (crearea societății mixte de fabricare a autoturismelor de mic litraj „Oltcit", cu sediul în România, extinderea cooperării cu firma Renault, realizarea în comun de mașini-unelte etc.). Toate acestea constituie dovezi concludente ale dorinței celor două părți de a dinamiza dezvoltarea relațiilor economice bilaterale, de a folosi mai larg posibilitățile oferite de economiile celor două țări în vederea ridicării la parametri superiori a legăturilor economice, culturale și tehnico-științifice, corespunzător voinței politice afirmate cu ocazia contactelor la nivel înalt.

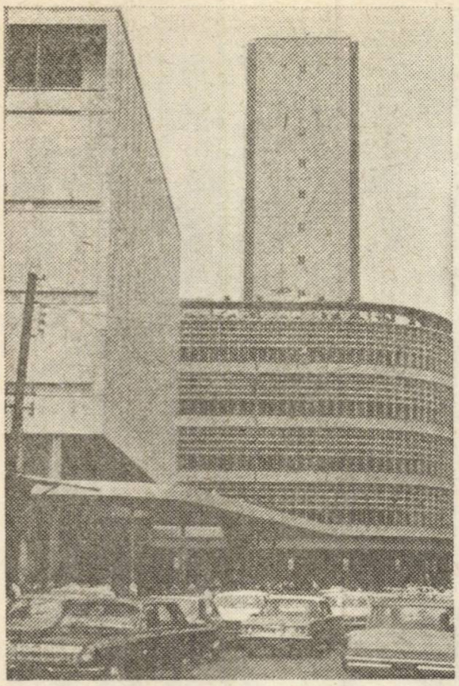

Peisaj modern în Bagdad

Ruinele, din străvechiul Babilon, ale „grădinilor suspendate" considerate, în antichitate, ca una din cele „șapte minuni ale lumii"

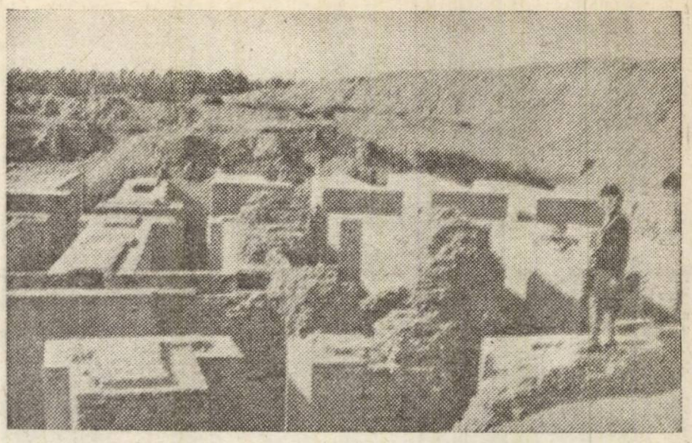

REPORTAJ PE GLOB

IRAK

Istorie și prezent

Ilie Șerbănescu

„Cînd va veni vremea să-ți lucrezi pămîntul, ai grijă să deschizi canalele de irigație, în așa fel încît apa să nu se ridice prea sus pe ogor. Cînd îl vei fi golit de apă, veghează asupra pămîntului umed al ogorului, pentru ca să rămînă neted ; nu lăsa nici un bou rătăcit să-l calce în picioare. Gonește animalele străine și lucrează-ți ogorul ca pe un pămînt compact. Desțelenește-l cu zece securi înguste... Gropile vor trebui umplute cu grapa, iar cele patru laturi ale ogorului trebuie să fie împrejmuite". Aceste sfaturi privind buna rînduială a muncilor agricole datează de peste 4 000 de ani și au fost găsite înscrise pe o tăbliță de argilă, descoperită la Nippur, străvechea așezare sumeriană situată în zona mănoasă dintre Tigru și Eufrat. Sumerologul S. N. Kramer – în a cărui tălmăcire (din cartea „Istoria începe la Sumer") a fost redat conținutul tăbliței – le consideră „primul tratat de agricultură" cunoscut, ce precede cu mai bine de un mileniu celebrul poem „Zile și munci" al lui Hesiod și cu aproape două milenii nu mai puțin celebrele „Georgice" ale lui Vergiliu. Ele atestă, alături de numeroase alte mărturii, existența, încă în urmă cu multe mii de ani, a unei civilizații înfloritoare pe teritoriul actualului Irak, în ținuturile legendare dintre Tigru și Eufrat – civilizație al cărei suport material îl constituia tocmai practicarea unei agriculturi nu la întîmplare, nu la discreția exclusivă a forțelor naturii, ci – cum am spune astăzi – pe „baze științifice". Existența unor adevărate sisteme de irigație – de altfel, probată arheologic – constituie poate cea mai elocventă dovadă în acest sens. Cu ajutorul irigațiilor, străvechii agricultori sumerieni sau, mai tîrziu, babilonieni învățaseră să folosească dărnicia naturii din aceste ținuturi și, în același timp, să încerce a-i combate adversitățile. Căci, pe cît de prielnice condiții pentru agricultură ofereau marile rezervoare de apă pe care le reprezintă Tigrul și Eufratul, pe atît de devastatoare se arătau a fi revărsările frecvente ale celor două fluvii, mai ales în zona confluenței lor. Și nu întîmplător, legendele Orientului – cu ecourile lor biblice ulterioare – gravitează în jurul acestor două teme majore : dărnicia naturii și adversitatea ei. „Mitul paradisului" pare să-și afle obîrșiile îndepărtate în semnificațiile divine pe care popoare confruntate cu vitregiile condițiilor naturale le-au atribuit faptului că, în mijlocul unor întinse zone deșertice, ținuturile mesopotamiene dintre Tigru și Eufrat constituiau o „oază" de fertilitate, „grădina paradisului" fiind „localizată"(!) – tot nu întîmplător – acolo unde aceste fluvii își unesc apele, înaintînd împreună către mare. Deopotrivă, însă, „legenda potopului" își găsește originea în aceste locuri – după cum atestă vechi poeme sumeriene, înscrise pe tăblițe de argilă – fiind, probabil, sugerată de marile inundații provocate de aceleași două fluvii.

Și, desigur, tocmai irigațiile au fost printre principalele elemente care au permis popoarelor mesopotamiene să înfrunte natura și să-i smulgă roadele, purtînd peste timp torța civilizației și avînd un rol de seamă în istoria și progresul omenirii, o contribuție remarcabilă la îmbogățirea tezaurului tehnic, spiritual, cultural și artistic, al umanității. Sînt multe exemple în istoria acestor popoare care arată că agricultura, în înțelesul cel mai larg al cuvîntului, a fost nu numai o activitate economico-vitală pentru procurarea bunurilor de subzistență, ci și un mijloc de înfrumusețare a cadrului ambiant, a vieții însăși, devenind uneori artă pură și perenă. Rafinații greci antici au rămas impresionați profund la vederea ansamblului numit „grădinile suspendate" din cetatea Babilonului – combinație măiestrită de arhitectură și agricultură –, trecîndu-l în rîndul „celor șapte minuni ale lumii". Sub povara timpului, din această impunătoare construcție nu se mai păstrează astăzi decît o parte din temelii. Istoricii regretă că primele săpături arheologice de la Babilon nu au fost, se pare, îndeajuns de judicios efectuate pentru a se dezvălui cu precizie conturul temeliilor și, deci, pentru a se putea avea o imagine exactă asupra formei construcției. Pe baza a ceea ce există, s-a putut, totuși, stabili că era vorba de un mare edificiu, alcătuit din 14 încăperi boltite, ce se prijineau una de alta pe cele două laturi ale unui pasaj, întregul ansamblu fiind înconjurat de un zid puternic. Se consideră că edificiul a fost ridicat în timpul domniei regelui babilonian Nabucodonossor, și nu a reginei asiriene Sammuramat (Semiramida), care stăpînise Babilonul cu două secole mai înainte și căreia, într-o anumită perioadă, i-a fost atribuită inițiativa construirii „grădinilor suspendate". Nabucodonossor – se spune –, după ce i-a învins pe asirieni, ar fi cerut-o în căsătorie pe Amyitites, fiica regelui Meziei ; aceasta ar fi refuzat, pe motiv că nu ar fi vrut să se despartă de ținuturile sale muntoase, pline de vegetație (în nordul actualului Irak) ; spre a o determina, regele babilonian ar fi dispus înălțarea impunătorului edificiu, care să reproducă, măcar în parte, cadrul natural pe care Amyitites avea să-l părăsească ; în afara lutului babilonian, restul materialelor de construcție și ornament ar fi fost aduse din nord, în primul rînd copaci și flori specifice zonei. Dincolo de extravaganța sa – sau poate chiar prin aceasta, ca manifestare a artei – exemplul „grădinilor suspendate" vorbește de la sine despre măiestria meșteșugului arhitecților și, deopotrivă, al agricultorilor mesopotamieni – meșteșug perpetuat peste vreme și ale cărui mărturii pot fi întîlnite la tot pasul în această vatră de străvechi civilizații pe care o reprezintă teritoriul irakian.

Agricultura constituie, în Irakul de azi, o ramură de bază, în permanentă modernizare și transformare, a economiei. Pe linia vechilor tradiții, se dezvoltă, pe baze moderne, ample sisteme de irigații, menite să asigure practicarea unei agriculturi intensive, la adăpost de vicisitudinile naturale. Cresc continuu suprafețele cuprinse în cadrul acestor sisteme. Sînt vizate zone noi, inclusiv cele deșertice. De fapt, vechilor lucrări de irigații le iau locul vaste amenajări moderne de hidroameliorații și îmbunătățiri funciare. La Samarra, provincie a guvernoratului Bagdad, există o posibilitate, poate unică în felul ei, de a lua contact direct cu una din aceste transformări înnoitoare. Din vîrful minaretului spiralat, înalt de 52 metri, al moscheii Al-Jami – ce datează din secolul al IX-lea de pe vremea califului Al-Mutasim, rămas în istorie îndeosebi prin faptul că a mutat capitala imperiului islamic de la Bagdad la Samarra – pot fi cuprinse cu privirea amenajările unui mare proiect de irigații „Tharthar", care, datorită rezervorului de 8 miliarde metri cubi, format prin construirea unui baraj, asigură alimentarea cu apă a unor largi zone limitrofe, precum și regularizarea fluviului Tigru, prevenind inundațiile. Contactul cu această realizare a prezentului este cu atît mai semnificativ cu cît îi poți surprinde dimensiunile din „turnul de observație" al unei remarcabile realizări arhitectonice a trecutului. Ținutul în sine contribuie, însă, la potențarea acestei semnificații, Samarra păstrînd vestigii ale tuturor marilor civilizații care s-au perindat, de-a lungul veacurilor, pe teritoriul actualului Irak : în această zonă a fost descoperit, în cadrul unor săpături arheologice, unul dintre cele mai vechi sate, datînd din

Minaretul spiralat din Samarra — datînd din perioada califilor abasizi. Din vîrful minaretului pot fi surprinse prefacerile înnoitoare ale prezentului

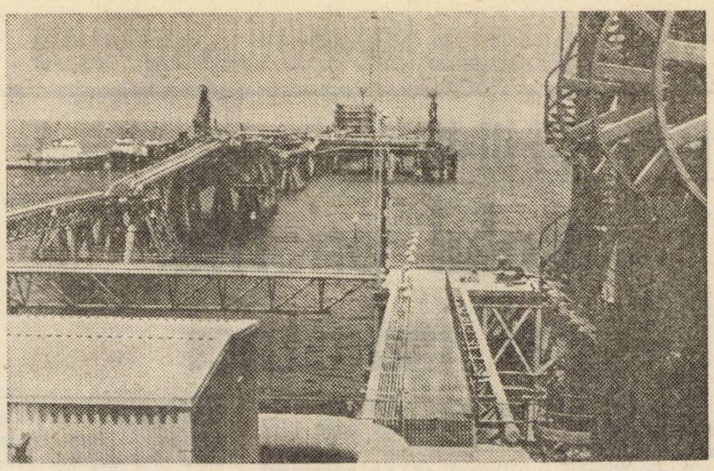

Petrolul — principala bogăție a țării. Echipamente moderne asigură, astăzi, extracția și transportul țițeiului

perioada 6000–7000 î.e.n. ; numele însuși al Samarrei derivă, probabil, de la cel al unei antice localități, denumită de babilonieni „Sumerium" și, mai apoi, de asirieni „Su-ur-marta" ; moscheea Al-Jami este doar una din multiplele mărturii ale epocii de înflorire a Samarrei, în perioada califilor abasizi.

Calea transformărilor de astăzi din agricultura irakiană a fost deschisă de reformele agrare care au urmat revoluției din 14 iulie 1958 și celei din 17 iulie 1968. După instaurarea republicii în 1958, a fost inițiată o reformă agrară, care, în esență, a urmărit lichidarea feudalismului și a relațiilor feudale din agricultură, iar, după preluarea puterii în 1968 de către actuala conducere iraniană, a fost introdusă o nouă reformă agrară, cu un conținut mai profund. Peste 10,4 milioane meshara (1 meshara = 0,1 ha) au intrat sub incidența acestor reforme, din care 3 milioane sînt considerate ca aparținînd statului, iar 7,4 milioane au fost distribuite — numărul beneficiarilor depășind 220 000. Terenurile irigate reprezintă aproape 3,4 milioane meshara. Au fost promovate, de asemenea, diverse forme de cooperativizare, numărul fermelor colective ajungînd, în 1976, la 79 (cu o suprafață totală de peste 630 000 meshara), iar cel al cooperativelor agricole — la 1 852 (cuprinzînd o suprafață de aproximativ 23 000 meshara). Statul acordă o atenție deosebită dezvoltării agriculturii (circa 20 la sută din totalul investițiilor îndreptîndu-se spre acest sector). Ca urmare, crește continuu înzestrarea tehnică și chimică a agriculturii : au sporit parcul de tractoare și mașini agricole, precum și cantitățile de îngrășăminte și de produse destinate combaterii dăunătorilor. Noi soiuri de plante sînt introduse, în timp ce o importantă dezvoltare cunoaște zootehnia. Programe de amenajări funciare complexe, cu drenaj dublu, sînt prevăzute în vederea eliminării sărăturilor și ameliorării solului (degradat, în unele locuri, ca urmare a practicării, de milenii, a irigațiilor, fără măsuri de combatere a eroziunii și de menținere a fertilității). Sînt dezvoltate culturile tradiționale și sînt puse, pe baze industriale, prelucrarea și comercializarea acestora. O atenție specială este acordată curmalului — una dintre cele mai vechi culturi agricole atestate istoric (descoperiri arheologice stabilind că atît sumerienii, cît și akkadienii își acopereau casele cu frunze de curmali) — „copacul etern", cum este cunoscut pe aceste meleaguri. În Irak există, în prezent, în cultură, aproape 30 de milioane de curmali, în aproape 170 de varietăți, iar producția anuală de peste 370 000 tone este, în bună parte, exportată (90 la sută din exporturile mondiale), curmalele constituind, după petrol, principala sursă de devize a țării.

Incontestabil, însă, petrolul reprezintă astăzi „combustibilul" de bază al dezvoltării economiei irakiene, al modernizării și industrializării ei. Petrolul este cea mai importantă bogăție naturală a țării. Și ea se află de mai mulți ani sub control național, odată cu preluarea de către stat a deținerilor companiilor petroliere internaționale străine și a activității de prospectare, explorare și exploatare. Continuitatea acestei activități a fost asigurată de specialiști irakieni, astfel încît, în prezent, petrolul este o resursă aflată în patrimoniu național și sub raportul cadrelor proprii, a căror bună pregătire permite desfășurarea și dezvoltarea producției. S-au intensificat, totodată, eforturile în direcția prelucrării petrolului pe teritoriul național. În 1976, cantitatea de țiței rafinată pe plan intern a reprezentat un nivel de peste 4 ori mai mare față de cel din 1962, în ultimii ani intrînd în producție numeroase și importante rafinării. Numai cele de la Kirkuk și Basrah au, împreună, o capacitate echivalentă cu întreaga capacitate de rafinare existentă în 1968. A fost dată în exploatare o rețea de conducte petroliere, care este astfel construită încît să permită, după necesități, orientarea țițeiului brut, extras atît din zona de nord, cît și din cea de sud (Rumelia), fie înspre Mediterana (prin Siria sau Turcia), fie spre Golf, unde, la Basrah, o stație modernă, cu o capacitate de 120 milioane tone anual, asigură încărcarea rapidă a țițeiului în tancurile petroliere. S-a accentuat preocuparea pentru transportarea, într-o proporție crescîndă, a petrolului cu mijloace navale proprii, fiind constituită o importantă flotă de tancuri petroliere, al cărei tonaj total a depășit deja 1,4 milioane tdw.

Irakul produce, în prezent, aproximativ 120 milioane tone țiței brut anual (față de 75 milioane tone în 1970). Peste 90 la sută din această cantitate este exportată, ceea ce aduce țării substanțiale încasări. Petrolul furnizează mai mult de 80 la sută din veniturile bugetare ale statului, reprezentînd, de departe, principala sursă a fondurilor de investiții, ce sînt canalizate, astăzi, îndeosebi spre dezvoltarea industriei (în proporție de 47 la sută), dar și a celorlalte ramuri și sectoare economico-sociale : agricultură, transporturi, construcții, educație și învățămînt etc. Producția industrială a crescut, astfel, de 3,5 ori în ultimii 15 ani, iar, în domeniul educației, prin eforturile statului, s-au înregistrat progrese însemnate pe linia lichidării gravei moșteniri a analfabetismului, precum și pe linia asigurării instruirii populației de vîrstă școlară și a pregătirii cadrelor de specialitate, introducîndu-se învățămîntul elementar obligatoriu și gratuitatea învățămîntului elementar, mediu și superior.

■

La punerea în valoare a acestei principale bogății naționale irakiene pe care o reprezintă petrolul — devenită un adevărat „motor" al economiei țării — o importantă contribuție aduce dezvoltarea cooperării româno-irakiene. Încă în urmă cu șapte ani, au fost convenite primele documente de colaborare între România și Irak în domeniul petrolier. Specialiști români au participat, ulterior, la activitatea de prospecțiuni, în general la valorificarea înaltă a resurselor petroliere irakiene. Ca și munca specialiștilor, calitatea utilajelor petroliere și petrochimice românești au cules aprecieri unanime. De asemenea, multe dintre cadrele irakiene de tehnicieni cu pregătire superioară, care asigură astăzi dezvoltarea activității petroliere, sub toate laturile ei (prospectare, explorare, exploatare, prelucrare), au fost pregătiți în țara noastră.

Domeniul petrolier nu constituie, însă, decît unul din multiplele în care se extinde continuu colaborarea, reciproc avantajoasă, româno-irakiană. Ea cuprinde, deopotrivă, sectoarele chimiei, agriculturii, construcțiilor, industrial, tehnico-științific etc. Schimburile comerciale au cunoscut o creștere vertiginoasă în ultimii ani. La începutul anilor '70, volumul schimburilor reciproce era, practic, foarte scăzut, față de posibilități. În prezent, Irakul se numără printre importanții parteneri comerciali ai țării noastre și, sub raportul valoric al comerțului reciproc, al doilea dintre țările arabe. Nivelul actual al schimburilor nu exprimă, însă, nici pe departe, posibilitățile existente, pe care le certifică potențialul economic în creștere și dezvoltarea dinamică a celor două țări.

O contribuție determinantă la amplificarea relațiilor pe multiple planuri — economic, politic, tehnico-științific, cultural — dintre România și Irak au avut-o contactele la cel mai înalt nivel, dintre președinții celor două țări, Nicolae Ceaușescu și Ahmed Hassan Al Bakr. Vizita întreprinsă în Irak de secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și cea întreprinsă în țara noastră de Sadam Hussein, vicepreședinte al Consiliului Comandamentului Revoluției, au dat un important impuls dezvoltării multilaterale a raporturilor româno-irakiene.

România situează extinderea și intensificarea relațiilor cu Irakul în contextul larg al aprofundării legăturilor de prietenie, colaborare și solidaritate militantă cu țările arabe, în general cu statele în curs de dezvoltare, văzînd în aceasta o modalitate de potențare și dinamizare a eforturilor reciproce pe calea realizării obiectivelor de înflorire multilaterală pe care le împărtășesc deopotrivă. Asemenea relații constituie un mijloc concret prin care România dezvoltă cooperarea strînsă cu aceste țări, în interesul și beneficiul mutual, prin care — în raport cu potențialul său — poate sprijini progresul lor economico-social mai rapid. În același timp, aceasta reprezintă o contribuție efectivă în direcția statornicirii unor noi relații între state, a instaurării unei noi ordini economice internaționale, a asigurării coexistenței și conlucrării pașnice între popoare.

R.P. CHINEZĂ

Rolul prioritar al industriei

Una din numeroasele unităţi industriale care şi-a depăşit planul de producţie este şi uzina de motoare Diesel din judeţul Usi, provincia Tziansu. În imagine — modernele produse ale acestei întreprinderi industriale

Economia naţională a R.P. Chineze consemnează, la capătul primelor şase luni ale anului, creşteri însemnate. Agenţia „China Nouă" subliniază că, pe cuprinsul ţării, valoarea producţiei industriale înregistrează depăşiri între 12,7 şi 49,6 la sută. Este subliniat faptul că aceste sporuri se realizează concomitent cu creşterea calităţii şi reducerea preţului de cost. Provincia Tientsin, de pildă a realizat 53,7 la sută din planul său anual, cu aproape 27 la sută peste producţia înregistrată în perioada corespunzătoare a anului trecut ; în provincia nordică a Chinei, Sansi, planul de cărbune extras a fost îndeplinit cu 21 de zile mai devreme ; de asemenea, creşteri substanţiale raportează provincia Hopei, precum şi Liaoning, Kiangsi, Fukien, ş.a. Provincia Fukien, de exemplu, a obţinut depăşiri substanţiale la peste 20 de produse importante — oţel, fontă, îngrăşăminte chimice, bumbac, zahăr etc.

Am notat, aici, numai cîteva din numeroasele exemple pe care ni le oferă acest prim semestru de rodnică activitate economică. Aceste succese, alături de cele din agricultură, transporturi, construcţii, din celelalte ramuri economice, argumentează cu puterea faptelor, că economiei naţionale chineze i s-a asigurat — aşa cum sublinia preşedintele Hua Kuo-fen, la Conferinţa naţională în domeniul comerţului şi finanţelor — „bazele unei creşteri ferme şi a unei dezvoltări sănătoase".

În cadrul economiei, pe măsura modernizării acesteia, un rol tot mai proeminent îi revine industriei. Importanţa pe care conducerea de partid o acordă acestei ramuri este subliniată şi de faptul că, săptămîna trecută, a fost difuzat tuturor comitetelor de partid provinciale, municipale şi ale regiunilor autonome din China, precum şi organizaţiilor de partid din ministere şi comisiilor Consiliului de Stat, un proiect de hotărîre a C.C. al P.C. Chinez în legătură cu unele probleme privitoare la accelerarea dezvoltării industriei. Difuzată pentru a fi pusă în practică cu caracter experimental, hotărîrea reprezintă o sinteză a experienţei acumulate timp de 28 de ani. Ea stabileşte liniile directoare pentru dezvoltarea producţiei industriale şi obţinerea unor rezultate mai rapide, mai bune şi mai economicoase. Menită să joace un rol important în îmbunătăţirea metodelor de conducere a industriei din R.P. Chineză, hotărîrea menţionată prevede, între altele : însuşirea şi folosirea intensivă a experienţei înaintate (Tacin), reorganizarea industriei, potrivit principiului specializării şi coordonării, stimularea iniţiativei autorităţilor centrale şi locale, intensificarea dezvoltării ramurilor industriei combustibililor, energiei electrice, de materii prime şi transporturilor, dezvoltarea tuturor surselor de energie, întărirea activităţii de cercetare ştiinţifică şi aplicarea tehnicii şi tehnologiilor avansate, pregătirea cadrelor de muncitori şi personal tehnic, ridicarea bunăstării oamenilor muncii.

Strategia dezvoltării economice a Republicii Populare Chineze urmăreşte făurirea, la sfîrşitul acestui secol, a unei Chine moderne şi puternice. În acest proces — şi pe măsura modernizării economiei — creşte progresiv rolul industriei, în special al industriilor de bază. În raportul cu privire la activitatea guvernului — prezentat, în februarie a.c., de tovarăşul Hua Kuo-fen Adunării Naţionale a Reprezentanţilor Populari — se sublinia că fundamentul creşterii producţiei, în următorii cîţiva ani, îl constituie întreprinderile existente. În dezvoltarea industriilor de bază se recomanda — pe termen mai lung — îmbinarea potenţialului unităţilor existente cu cel al unor noi obiective industriale. „Trebuie — specifica documentul citat — să folosim pe deplin echipamentul existent, să asigurăm disponibilitatea unor seturi complete de echipament, să introducem transformări tehnice în mod planificat şi să realizăm o cooperare largă între departamentele specializate. Aceasta ne va face să cîştigăm timp. Totodată, statul intenţionează să construiască sau să termine 120 de proiecte pe scară largă, incluzînd 10 complexe siderurgice, nouă complexe de metalurgie neferoasă, opt mine de cărbuni, zece terenuri petrolifere şi exploatarea gazelor, 30 de centrale electrice, şase linii de cale ferată şi cinci porturi. Terminarea acestor proiecte, ce se vor adăuga la baza industrială existentă, vor oferi Chinei 14 baze industriale cu adevărat puternice şi în mod raţional amplasate. Aceasta va fi hotărîtor în schimbarea stării de înapoiere a industriilor noastre de bază".

Un rol însemnat în ansamblul industriei chineze îl joacă, în etapa actuală, întreprinderile mijlocii şi mici. Prin intermediul acestora, toate provinciile, municipalităţile şi regiunile autonome pot să-şi utilizeze din plin resursele locale, să asigure funcţionarea cu succes a bazinelor carbonifere mijlocii şi mici, a centralelor electrice mici, a minelor, fabricilor de ciment şi îngrăşăminte chimice etc. Sînt considerente care pledează pentru promovarea unei politici de dezvoltare simultană a acestor unităţi industriale alături de întreprinderile mari.

În ce priveşte industria constructoare de maşini — a cărei sarcină vitală o constituie dotarea cu utilaje a tuturor ramurilor economiei — se are în vedere ca organizarea ei să se întemeieze pe principiul coordonării între departamentele specializate. Desfăşurîndu-şi activitatea pe baza unui plan unificat, acestei industrii îi revin sarcini importante în ce priveşte standardizarea, producţia de serie şi valorificarea generală a propriilor produse, astfel încît să realizeze maşini şi utilaje de calitate, precum şi mai multe ansamble şi subansamble.

Paralel cu întărirea ramurilor principale ale industriilor, cu mare atenţie este privită dezvoltarea industriei uşoare, care se află într-o relaţie mai directă cu nevoile populaţiei.

Rezultatele bune înregistrate de industria chineză, în ultimul timp, — mărturie stau şi succesele din primul semestru al acestui an — atestă realismul orientărilor trasate de conducerea de partid şi de stat, cît şi angajarea efectivă a lucrătorilor din industria chineză în înfăptuirea exemplară a acestor linii directoare.

Nicolae Pătraşcu

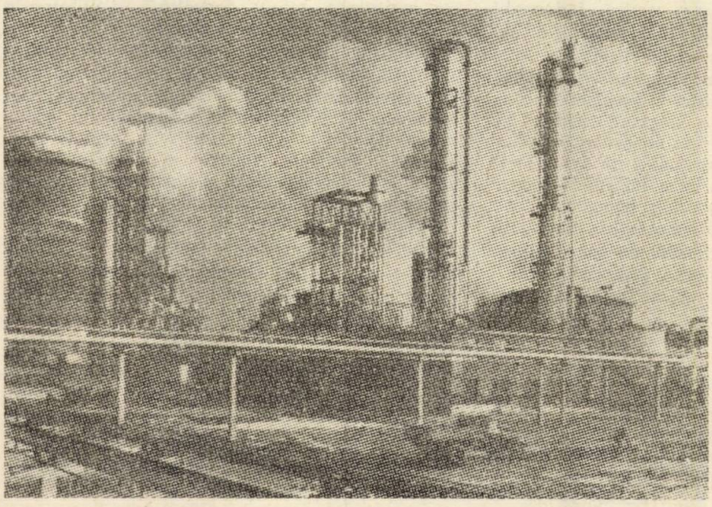

Vedere parţială a fabricii de îngrăşăminte chimice „Tacin"

R. P. BULGARIA

Pe frontul agriculturii

Mobilizarea deplină a forțelor, utilizarea integrală a rezervelor interne în economie — această succintă formulare de obiective de zi cu zi definește, de fapt, imperativele trasate de Plenara C.C. al P. C. Bulgar din 1 și 2 iulie 1976, de Conferința Națională a partidului, pe linia traducerii în viață a direcțiilor principale în opera de edificare a societății socialiste dezvoltate în Bulgaria, stabilite de Congresul al XI-lea al comuniștilor bulgari. Și în toate, pretutindeni — o deviză : „Calitate și eficiență, eficiență și calitate", pornind, în primul rînd, cu soluționarea problemelor legate de perfecționarea organizării socialiste a muncii și conducerea planificată a economiei. Întregul popor bulgar este angajat în această importantă operă.

Este de relevat că exigențele menționate și manifestarea voinței oamenilor capătă un sens mai profund acum, în această perioadă, în raport cu o serie de factori obiectivi și subiectivi. Este „vremea păinii", iar, la sfîrșitul lunii trecute, o natură potrivnică a lovit multe județe ale Bulgariei cu potop de ape și de grindină, pricinuind mari pagube. Și iată că, și acum — după înghețurile, grindina și furtunile din primăvară, care au pricinuit pagube de aproape 130 milioane leva —, oamenii muncii bulgari se dovedesc mai tari ca dezlănțuirile naturii. Eforturile agricultorilor, dar nu numai ale lor, sînt concentrate pentru salvarea rodului pămîntului și trudei lor. Toți lucrătorii ogoarelor, unitățile de transport și cele industriale, cărora le revin responsabilități pe linia livrării de tehnică agricolă și piese de schimb, căile ferate și, am putea spune, toate unitățile productive și din sfera activității neproductive sînt mobilizate cu toate forțele pentru compensarea pagubelor pricinuite de calamități. Întregul popor trudește pentru traducerea în viață a hotărîrii C.C. al P. C. Bulgar, Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria și Consiliului Național al Frontului Patriei din Bulgaria „pentru recoltarea rapidă și la parametri de calitate și valorificarea integrală a producției agricole pe anul 1978", ca și a mai recentei hotărîri, adoptată după calamitățile de la sfîrșitul lunii iunie, a Consiliului de Miniștri, care prevede ca, în cel mai scurt timp, să se curețe cele 6 600 000 decari afectate de grindină și să se însămînțeze cu a doua cultură, să se strîngă și să se depoziteze fără pierderi recolta de pe cîmp.

Încă nu se cunosc cîștigătorii — în mod sigur marele cîștigător va fi magazia țării —, însă termenele de recoltare pe care și le-au propus, încă din luna iunie, agricultorii din diferite județe bulgare atestă că nici unul nu dorește să rămînă mai prejos. Termenele propuse luna trecută au fost considerabil depășite. Deja în mai toate județele bulgare este în toi sau se apropie de sfîrșit recoltatul grîului ; se duce bătălia pentru a doua cultură. Fiecare județ și-a prevăzut termene și suprafețe pentru însămînțarea cu a doua cultură — porumb, fasole, varză tîrzie și alte legume.

Complexele agroindustriale acționează cu fermitate, după programe de compensare bine definite, pentru strîngerea recoltei de culturi cerealiere, legume, sfeclă de zahăr, tutun, ca și pentru suplimentarea suprafețelor propuse inițial pentru a doua cultură și sporirea recoltelor prin mai buna îngrijire a culturilor. Iar guvernul bulgar a hotărît sprijinirea unităților afectate prin înzestrarea operativă cu tehnică agricolă, semințe, îngrășăminte.

Congresul al XI-lea al comuniștilor bulgari a prevăzut ca, la sfîrșitul actualului cincinal, să se ajungă la o recoltă de 1 000 kilograme cereale anual pe locuitor, iar pe ansamblul țării să se adune 9,2 milioane tone de cereale. Tocmai pentru ca această perspectivă să se realizeze, guvernul bulgar a luat și hotărîrea ca, pentru compensarea pagubelor din agricultură, să se producă un venit național suplimentar în celelalte ramuri ale producției materiale, să se reducă, în acest an, cheltuielile administrative și ca lucrătorii din activitățile nelegate direct de producție să sprijine, și ele, agricultura.

Sînt măsuri care, împreună cu eforturile oamenilor muncii, își vor atinge, fără îndoială, scopul — creșterea continuă a bunăstării poporului bulgar vecin și prieten.

Constantin I. Ionescu

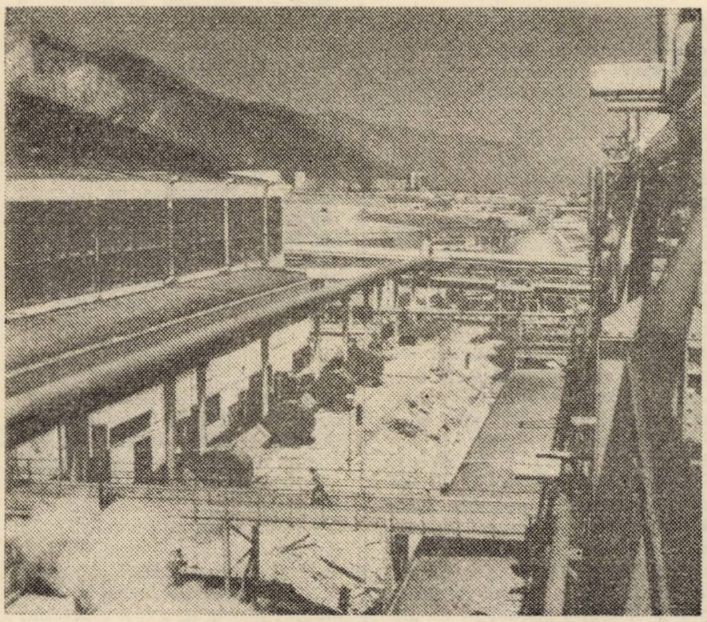

Combinatul chimic de la Vrața

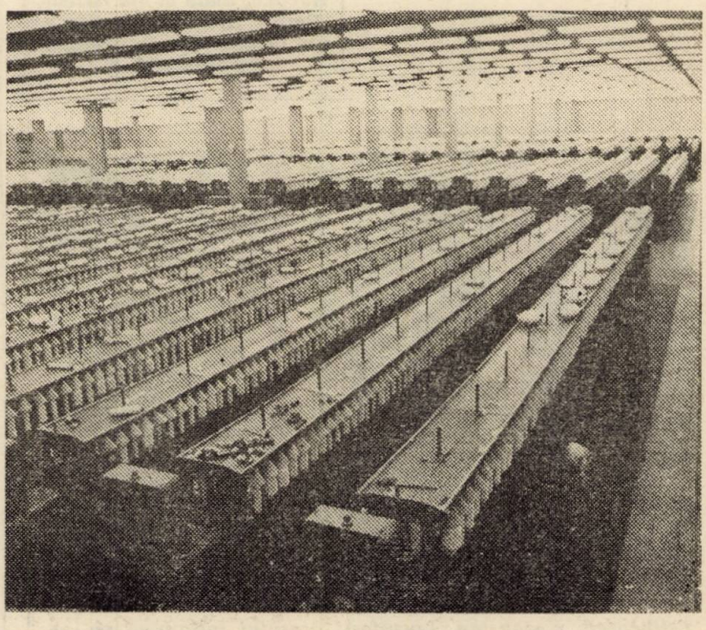

Secție automată la Combinatul textil din localitatea Haskovo

Cu prilejul celei de-a 202-a aniversări a independenței S.U.A. Allyn Cox, în vîrstă de 82 de ani, pictează pe zidurile interioare ale Palatului Congresului, de la Washington, scene din istoria Statelor Unite

Primind premiul pentru literatură „Miguel de Cervantes" al Academiei regale spaniole, cunoscutul om de litere cubanez Alejo Carpentier a declarat : „Niciodată Spania nu a avut, de-a lungul secolelor, un mesager mai bun ca Don Quijote. Bolivar îl evoca în ultimele zile ale prodigioasei sale existențe, José Marti îl considera drept unul din caracterele cele mai demne și frumoase ale istoriei. Cînd eram copil, mă jucam la picioarele unei statui a lui Cervantes din Havana, unde m-am născut. Bătrîn fiind, găsesc mereu noi învățăminte în opera sa inepuizabilă..."

Țelinograd, Kazahstan. Locuitorii orașului întîmpină pe cei doi cosmonauți — Piotr Klimuk (dreapta) și Miroslav Hermaszewski — care au călătorit la bordul navei „Soiuz-30"

Energie

Construcția de centrale energetice nucleare rămîne în Franța o problemă prioritară, a relevat ministrul industriei, André Giraud. Ministrul a precizat că, în 1985, ansamblul centralelor nucleare franceze ar trebui să furnizeze echivalentul energetic a 45 milioane tone de petrol, adică să acopere aproape 20 la sută din necesarul energetic al țării.

Aviație

Otto Timm, unul dintre pionierii aviației mondiale, a încetat din viață în localitatea californiană Torrance, în vîrstă de 84 de ani. La 16 ani, Otto Timm și-a construit primul avion, care, însă, nu a putut decola. Un an mai tîrziu — în 1911 —, eforturile sale au fost încununate de succes, el reușind primele zboruri la bordul unui aparat de construcție proprie. Timm a fost, de asemenea, instructorul de zbor al lui Charles Lindberg, devenit celebru în urma efectuării, în 1927, a primului zbor fără escală peste Oceanul Atlantic, între Statele Unite și Europa.

Istorici

În orașul Tientsin s-a desfășurat, recent, un forum național al istoricilor din R. P. Chineză, în cadrul căruia s-a hotărît elaborarea unei istorii a Chinei în mai multe volume, care să cuprindă atît date generale privind dinastiile, cît și capitole speciale care să trateze probleme ca mișcările țărănești, evoluția economică a țării, precum și a sistemului politic de-a lungul anilor. Cei peste 170 de participanți au decis, de asemenea, crearea a 13 societăți academice, printre care una destinată studierii istoriei moderne a Chinei și alta pentru problemele istorice ale Asiei de sud-est.

Producție

În perioada postbelică, R.S.F. Iugoslavia și-a dublat producția industrială la fiecare 11 ani — relevă un document privitor la dezvoltarea social-economică a acestei țări pe perioada 1947—1977, dat publicității de Biroul federal pentru statistică. În cursul celor peste trei decenii care au trecut de la eliberare, produsul național brut a crescut de șase ori, dezvoltarea în ritm accelerat constituind o caracteristică de bază a economiei iugoslave. În aceeași perioadă, producția agricolă pe cap de locuitor s-a dublat. Comunicațiile s-au dezvoltat considerabil prin construirea sau reconstruirea a circa 700 kilometri de drumuri în fiecare an, precum și prin darea în folosință a 310 kilometri de poduri și pasaje și aproape 2 000 kilometri de cale ferată. În ultimele trei decenii, în R.S.F. Iugoslavia s-au construit circa 2,7 milioane locuințe ; numai în cursul anului trecut, s-au alocat 23 miliarde dinari pentru construcțiile edilitare, ceea ce reprezintă de 18 ori mai mult decît în anul 1966.

Droguri

Spania și Portugalia încep să ia locul Olandei ca „placă turnantă" pentru traficul de droguri destinate „piețelor" din Europa occidentală, se arată într-un document prezentat în cadrul reuniunii experților în domeniul medical și juridic din Suedia și țările membre ale C.E.E. Raportul citat arată, totodată, că din celebrul „triunghi de aur" (situat în zona de întîlnire a frontierelor Birmaniei, Thailandei și Laosului) se „exportă" mai puțină heroină decît pînă nu de mult, în timp ce au sporit transporturile de cocaină provenind din America de Sud.

Muzeu

Un puternic incendiu care s-a declanșat la Muzeul de artă modernă din Rio de Janeiro a distrus, în numai 30 de minute, peste 1 000 de picturi, sculpturi, lucrări de grafică și alte opere de artă. Au căzut victimă flăcărilor două pînze de Picasso, mai multe picturi ale lui Salvador Dali și, practic, întreaga operă a artistului uruguayan Torres Garcia, ale cărui lucrări fuseseră aduse la Rio de Janeiro pentru o retrospectivă.

Azteci

După cinci luni de cercetări arheologice efectuate în partea centrală a capitalei mexicane, la Ciudad de Mexico a fost descoperită o porțiune a scării „Marelui Templu" din Tenochtitlan, capitala fostului imperiu aztec. Cercetările s-au soldat, de asemenea, cu găsirea unui monolit reprezentînd un șarpe. Culorile acestei valoroase piese arheologice s-au păstrat nealterate, experții apreciind că ea este o componentă a patrimoniului templului lui Huitzilopohtli, considerat în mitologia aztecă zeu al Soarelui, al războiului și al vînătorii, stăpînul lumii. De menționat că, în actuala capitală mexicană — cuprinzînd în perimetrul ei zona în care s-a aflat capitala aztecă, Tenochtitlan — săpăturile arheologice au fost declanșate în partea centrală a orașului, după descoperirea, în mod întîmplător, în cursul unor lucrări de drenaj, a unui monolit reprezentînd-o pe zeița aztecă a Lunii. Aztecii s-au așezat în această regiune prin anul 1325, civilizația lor fiind dominantă în zone vaste ale actualului teritoriu mexican, pînă la sosirea conchistadorilor spanioli în anul 1520.

Viteză

Locomotiva cu motor liniar magnetic, realizată de Compania națională a căilor ferate din Japonia, a stabilit un nou record mondial de viteză pentru un vehicul feroviar — 337 km pe oră. Precedentul record în materie era de 331 km/h și fusese stabilit de o locomotivă electrică franceză, în 1955. Cursa de probă a locomotivei japoneze a fost efectuată pe un tronson de cale ferată lung de aproximativ 5 km, situat în apropierea localității Mimitsu (Insula Kyushu).

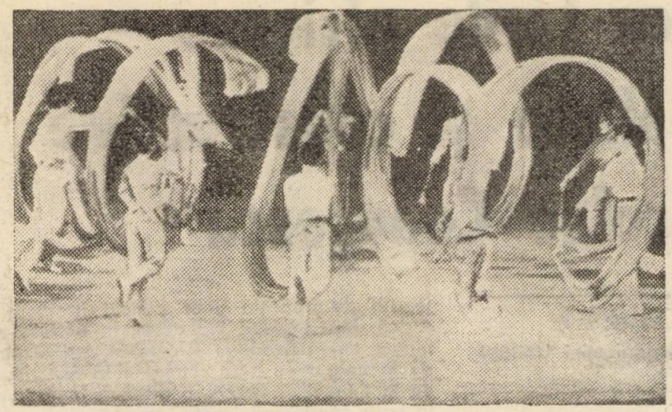

Ansamblul de balet al Operei din Pekin pe scena teatrului Metropolitan, din New York

Tezaur

Un furt realizat cu neobișnuită ingeniozitate s-a produs la „Toronto Dominion Bank", din orașul canadian Montreal, unde, din camera blindată a băncii, au fost sustrași peste 300 000 de dolari, fără a se fi recurs la vreo unealtă de spărgători sau la constrîngerea salariaților să deschidă masiva ușă de metal. Operațiunea s-a desfășurat prin intermediul unei instalații de televiziune, cu ajutorul căreia infractorii au putut „viziona" formarea cifrului secret pe cadranul ușii blindate. Pătrunzînd apoi, în lipsa personalului, în clădire, printr-o fereastră de aerisire din acoperiș, ei au deschis încăperea tezaurului fără nici o dificultate. La plecare însă, au schimbat cifrul, încît cei în drept, ca să intre în camera tezaurului, au fost nevoiți să apeleze la specialiști în.. spargerea blindajelor.

Doctori ai Universității din Oxford : dirijorul Herbert von Karajan și baritonul Dietrich Fischer-Dieskau

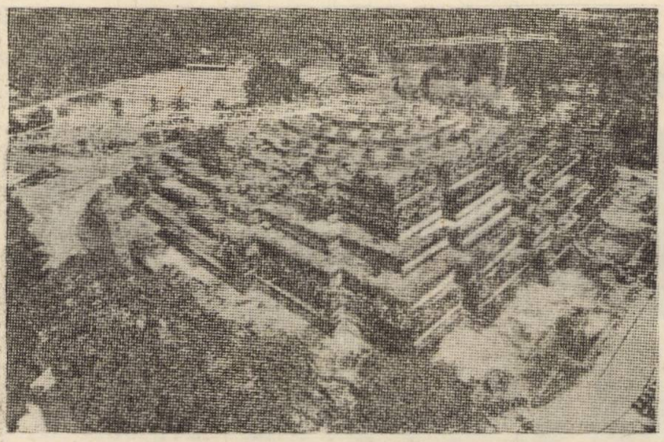

Tehnologia cea mai modernă se aliază cunoștințelor umane pentru a salva celebrul templu budhist de la Borobudur, construit în secolul VIII, pe insula Java (Indonezia). Baza templului o reprezintă un pătrat cu latura de 123 de metri, principala sa particularitate constînd în dimensiunea și complexitatea construcției : mai mult de un milion de pietre asamblate fără a folosi mortar și circa 3000 de panouri decorative, care formează cel mai mare și complet ansamblu de basoreliefuri budhiste din lume. Timp de o mie de ani, templul a fost lăsat pradă elementelor naturii — musoni, cutremure, erupții vulcanice, eroziunea vegetației. În 1814, a fost practic redescoperit în mijlocul pădurii, prima restaurare avînd loc între 1907—1911. Azi, cu ajutorul informaticii și fotogrametriei, structurile bătrînului templu sînt consolidate, iar sculpturile sale — restaurate. Lucrările se vor încheia în 1982, acțiunea considerîndu-se, de pe acum, ca un mare succes

Petroliere

Franța a decis creșterea distanței minime la care vor avea dreptul să navigheze în Atlantic, pe lîngă coasta franceză, tancurile petroliere. Noua măsură, prin care respectiva distanță crește de la 12 la 50 de kilometri, urmează să intre în vigoare la începutul anului viitor. Decizia se înscrie în cadrul măsurilor de securitate vizînd prevenirea unor accidente maritime cu grave efecte poluante pentru zonele de litoral, de felul celui produs în martie a.c., cînd superpetrolierul „Amoco Cadiz" a eșuat cu peste 200 000 tone de țiței la bord, în apropierea litoralului breton.

Bicentenar

Venezuela și UNESCO au convenit asupra creării unui premiu, care urmează să fie acordat bianual pentru „creații intelectuale, artistice, realizări sociale în slujba demnității umane". Acordul se înscrie între manifestările ce marchează aniversarea bicentenarului nașterii lui Simon Bolivar — El Libertador — eroul național al Venezuelei.

Recesiune

Industria construcțiilor navale din Japonia suferă, în prezent, cea mai gravă recesiune a sa, după ce, în urmă cu două decenii, devenise unul din factorii „boom"-ului economic nipon. Afectată de criza petrolieră din 1973, această industrie a înregistrat nu mai puțin de 29 falimente ale unor firme mai mici, iar altele mai mari se află, în ultimii doi ani, nu departe de aceeași situație. Mii de muncitori au fost concediați sau transferați în alte locuri de muncă, în încercarea de a spori rentabilitatea șantierelor navale. Anul trecut, doar 241 de vase au fost comandate de firme străine, respectiv jumătate din numărul celor comandate în 1976. În afara crizei petrolului, alți factori care au afectat negativ industria japoneză a construcțiilor de nave au fost afirmarea, în acest domeniu, a altor state și creșterea valorii yenului în raport cu dolarul, ceea ce face ca exporturile japoneze să devină mai scumpe și, deci, mai puțin competitive.

Pescari

Comisia C.E.E. își va spune cuvîntul în legătură cu măsura unilaterală britanică în domeniul pescuitului la 24 iulie, în cadrul reuniunii miniștrilor agriculturii ai „celor nouă". Pînă atunci, comisia a solicitat Marii Britanii un document mai explicativ în legătură cu măsura adoptată, care a intrat în vigoare la 6 iulie. Este vorba de faptul că guvernul britanic a interzis pescuitul heringilor în largul coastei de vest a Scoției. Hotărîrea a generat proteste în rîndul altor țări membre ale C.E.E., ai căror pescari au beneficiat de „drepturi istorice" în aceste regiuni.

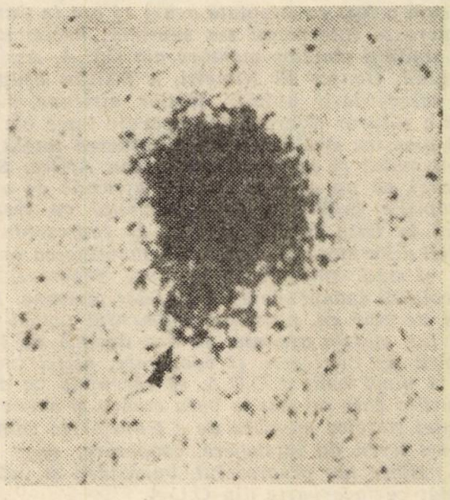

În jurul planetei Pluton a fost descoperit, orbitînd, un satelit natural, care, inițial, fusese reperat în diverse fotografii ca o protuberanță luminoasă

Rubrică realizată de V. Tudor

„Relațiile României cu țările africane – expresie a politicii realiste și constructive a președintelui Nicolae Ceaușescu"

În biroul său, aflat în apropierea sediului Națiunilor Unite din New York, secretarul executiv al Organizației Unității Africane, Dramane Ouattara, ne-a acordat un interviu în care s-a referit la apropiata reuniune la nivel înalt a țărilor membre ale acestei organizații.

Privitor la problematica aflată în atenția reuniunii, interlocutorul nostru a declarat:

«La Khartum, se întrunește, în cea de a 31-a sesiune a sa, Consiliul ministerial al O.U.A., precedînd îndeaproape cea de a 15-a conferință la nivel înalt a șefilor de stat și de guvern. Avînd în vedere recentele evoluții de pe continentul african, apare clar că nici anul acesta nu va fi o excepție de la regula care, din păcate, a făcut ca, de la crearea O.U.A., în ajunul reuniunilor tradiționale la nivel înalt, în fața țărilor africane să se afle multe probleme serioase. Sîntem, însă, plini de speranțe, bazate și pe faptul că avem, acum, o anumită experiență în acest domeniu. Sperăm, deci, să reușim să depășim aceste dificultăți, să întărim organizația noastră. Și, pentru a da un răspuns mai concret întrebării care mi s-a pus, aș dori să citez cîteva din problemele grave, serioase, cu care sînt confruntate, în acest moment, țările africane și O.U.A. Este vorba, mai întîi, de intransigența ultimelor regimuri colonialiste și rasiste de pe continent. În Zimbabwe, de pildă, există o nouă situație, creată prin semnarea, la Salisbury, a unui „acord de reglementare internă", care, după cum se știe, nu ia în considerare Frontul Patriotic, recunoscut de O.U.A. Organizația noastră a luat atitudine împotriva „acordului", poziție care a fost exprimată, în februarie, la conferința ministerială de la Tripoli. Hotărîrea adoptată atunci

Dramane Ouattara
secretarul executiv al Organizației Unității Africane

urmează să fie supusă atenției reuniunii la nivel înalt, care va analiza situația din Zimbabwe și în lumina ultimelor evoluții pe plan politic și militar. Se poate spune, însă, de pe acum că reuniunea la nivel înalt va reafirma poziția de la Tripoli, potrivit căreia pretinsul „acord de reglementare internă" nu ține seama de una din părțile cele mai interesate, mai implicate, mai importante – Frontul Patriotic.

Cît privește situația din Namibia am spus mereu că susținem orice tentative de negocieri dacă există semne reale de înțelegere. În același timp, O.U.A. va reînnoi sprijinul față de mișcarea de eliberare, inclusiv pe plan militar, cu alte cuvinte va intensifica asistența acordată S.W.A.P.O.

În Africa de Sud regimul de apartheid încearcă, de la o vreme, o operațiune de cosmetizare a sa, care, de fapt, nu aduce nimic nou. Reuniunea O.U.A. va analiza evoluțiile din ultimele 6–12 luni și va face propuneri de acțiune concretă, în vederea apropiatei sesiuni anuale a Adunării Generale a O.N.U.

Acestea sînt cîteva din subiectele supuse dezbaterii prilejuite de reuniune asupra decolonizării și a luptei împotriva apartheidului. Există, apoi, în sfera politică și alte subiecte de interes prioritar și, îndeosebi, cele legate de apariția unor puncte fierbinți în Africa. Mă gîndesc, îndeosebi, la problemele legate de intervențiile străine în Africa. Încă de la cea de a 14-a reuniune la nivel înalt de la Libreville, O.U.A. a adoptat o rezoluție în care condamnă imixtiunea străină în afacerile interne ale statelor africane. În perioada care a trecut de atunci, am asistat la evoluțiile cunoscute din provincia zaireză Shaba, Cornul Africii etc. Cred că, dincolo de trama evenimentelor, problema generală este a intervențiilor străine, problemă care va fi, cu siguranță, examinată. Reuniunea va face din nou cunoscut – și aceasta pentru a se ști o dată pentru totdeauna – că statele și popoarele africane nu doresc decît pacea și vor să fie lăsate să-și soluționeze singure propriile probleme.

Subiecte importante de dezbatere sînt și în domeniul economic. Pe prim plan, se situează eforturile desfășurate de țările africane pentru accelerarea procesului dezvoltării, pentru extinderea cooperării intraafricane și arabo-africane și pentru sporirea contribuției lor la înfăptuirea unei noi ordini economice internaționale. Iată, deci, o gamă de probleme deloc simple și care ar putea copleși prin amploarea și complexitatea lor».

Convorbirea cu secretarul executiv al O.U.A. a avut loc la cîteva zile după ce-l întîlnisem în sala Adunării Generale a O.N.U., unde a participat la lucrările sesiunii speciale consacrată dezarmării. I-am solicitat opinia în legătură cu participarea țărilor africane la eforturile internaționale de dezarmare și, în general, în legătură cu poziția țărilor africane în problemele dezarmării:

„Țările africane au luat parte activă la lucrările sesiunii speciale. Prin aceasta, s-a

Înaintea reuniunii la nivel înalt a O.U.A.

În aceste zile, la Khartum, își desfășoară lucrările Conferința ministerială a Organizației Unității Africane, care precede sesiunea la nivel înalt a O.U.A., programată pentru perioada 18—21 iulie, tot în capitala sudaneză. Principala sarcină a reuniunii constă în elaborarea ordinii de zi pentru cea de a 15-a întîlnire la nivel înalt a organizației din care fac parte 49 de țări. Ca reflex al importanței actualei reuniuni și, implicit, al menirii O.U.A., așa cum a fost ea stipulată acum 15 ani în Carta organizației, în numeroase intervenții s-a subliniat necesitatea refacerii și întăririi unității statelor membre ale O.U.A. Astfel, președintele țării gazdă, Gaafar El Nimeiri, a insistat asupra posibilității certe a salvgardării unității țărilor africane, prin soluționarea politică a tuturor diferendelor apărute între ele și respingerea oricărui amestec străin, pentru eliminarea totală și definitivă a colonialismului și imperialismului din Africa. S-a relevat, cu acest prilej, că un eșec al statelor africane de a-și rezolva, singure, propriile probleme, în consonanță cu înseși principiile care stau la baza creării O.U.A., ar reprezenta o cale liberă intervenției altor state în Africa. Or, menținerea unui climat de tensiune și stări conflictuale ar avea repercusiuni serioase asupra dezvoltării independente a statelor africane. De aceea este imperios necesar ca, abordînd momentul actual în toată complexitatea lui, statele africane să dea dovadă de luciditate, realism, spirit de înțelegere și cooperare, astfel încît apropiata reuniune la nivel înalt a O.U.A. să răspundă pe deplin și eficient scopurilor care au stat la baza creării și existenței organizației, voinței statelor membre de a transforma continentul african într-un teren de înțelegere, cooperare, pace și unitate, ca premise majore ale progresului, bunăstării și independenței fiecărui stat ce face parte din O.U.A.

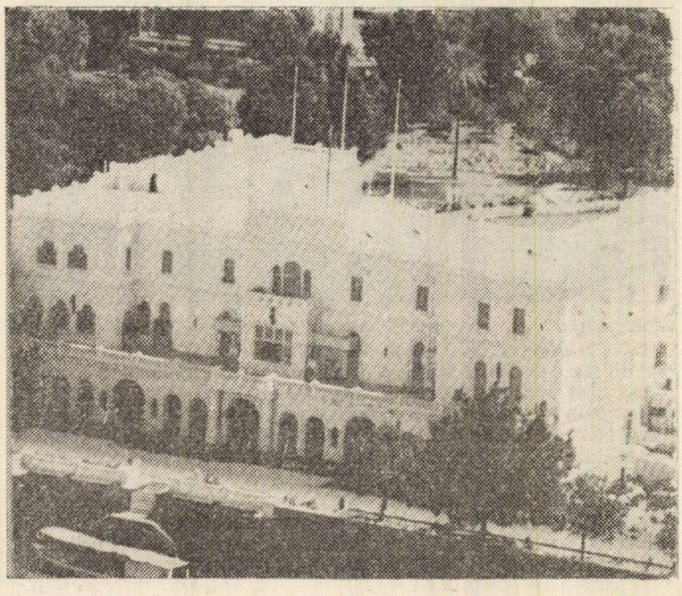

Vedere din Khartum, gazda reuniunii O.U.A.

demonstrat, din nou, inconsistența acelor aserțiuni după care statele în curs de dezvoltare, țările neposesoare de arme nucleare, — deci și țările africane — nu ar putea, chipurile, contribui la dezbaterea și luarea de decizii în domeniul dezarmării. Statele aflate pe cotele cele mai înalte ale cursei înarmărilor nu o vor abandona decît în condițiile unei puternice presiuni exercitate la toate nivelurile și de către întreaga comunitate internațională, care este datoare să afirme caracterul absurd, ilogic al cursei înarmărilor. Iată de ce, țările mici, ca și țările mari, au un rol deosebit de important în eforturile destinate înfăptuirii dezarmării. Iar participarea masivă a țărilor în curs de dezvoltare, și deci și a țărilor africane, la activitățile sesiunii speciale demonstrează că ele sînt vital interesate în înfăptuirea dezarmării și își pot aduce o prețioasă contribuție proprie la această operă".

În ultima parte a convorbirii, secretarul executiv al O.U.A. s-a referit la poziția României față de problemele Africii și la relațiile româno-africane :

„Doresc să subliniez că România, poporul român se bucură de o caldă apreciere în Africa. Cunoaștem foarte bine raporturile excelente care există, în general, între țările africane și România. Pentru multe țări de pe continentul nostru, România a fost prima țară socialistă cu care am stabilit și dezvoltat relații. România nu este o țară mare ca întindere, dar grandoarea unei țări nu este dată de dimensiunile sale, ci de valoarea oamenilor ei, a poporului, culturii și politicii pe care o promovează. Din momentul în care statele continentului african au intrat masiv pe scena internațională, cooperarea lor cu România nu a contenit să se dezvolte, în condiții foarte bune. Acest fapt se datorează politicii realiste și constructive a României, a președintelui Nicolae Ceaușescu, față de țările africane, poziției sale juste asupra problemelor vitale care interesează Africa. Această politică se bucură de întreaga simpatie și apreciere a observatorului atent al fenomenului politic și economic african. Pentru că, și pe plan economic, România dezvoltă relații foarte bune cu țările africane.

În dezbaterea celor mai diverse probleme, putem constata, cu deplină satisfacție, că poziția României se identifică cu poziția adoptată de țările africane. Pentru a exemplifica acest adevăr, aș dori să afirm că împărtășesc aprecierile președintelui României, Nicolae Ceaușescu, asupra actualelor evoluții de pe continentul african. Exprimînd îngrijorarea față de agravarea relațiilor dintre diferite state ale Africii, față de intervențiile militare străine și amestecul în treburile lor interne, care pun în pericol independența popoarelor și deschid calea unor noi forme de dominație neocolonialistă, președintele României sublinia, de curînd, că interesele vitale ale țărilor africane impun să se facă totul pentru soluționarea problemelor dintre ele prin tratative, prin eliminarea oricăror intervenții din afară. Președintele Nicolae Ceaușescu sublinia, totodată, importanța întăririi unității și solidarității țărilor africane, ca o condiție hotărîtoare pentru consolidarea suveranității lor naționale, a independenței lor politice și economice, pentru asigurarea progresului lor economic și social și crearea unei atmosfere de pace, înțelegere și cooperare, în interesul tuturor popoarelor, al securității și colaborării în întreaga lume.

Nu cred că aș putea exprima mai bine ca președintele Nicolae Ceaușescu imperativele majore ce stau, astăzi, în fața statelor și popoarelor africane. Acest mod de a aprecia realitățile africane este împărtășit, de altfel, de marea majoritate a țărilor continentului. De aceea, înainte de a încheia, doresc să spun că ne bucurăm de excelentele relații de cooperare și conlucrare care există între România și un număr tot mai mare de țări africane".

Interviu realizat de Corneliu Vlad

WASHINGTON

Campania electorală și „spiritul lui 1978"

La ceva mai mult de 100 de zile înaintea alegerilor din luna noiembrie, cîteva direcții se conturează la nivel național. „Spiritul lui '78" va aduce, într-adevăr, modificări ?

James McIntyre jr., directorul Oficiului de Management și Buget : „președintele Carter este ferm hotărît să ajungă la un buget echilibrat"

În prima jumătate a acestui an, fenomene noi remarcate în viața politică, economică și socială americană au surprins, au fost amplu dezbătute sau au indicat modificări importante în opinia publică. În prim plan s-a aflat o relativă deteriorare a stării economice, manifestată în special printr-o sporire a inflației, care a obligat Administrația să-și revizuiască substanțial politica economică. În acest context, s-a remarcat tentativa președintelui Carter de a răspunde „interesului general", prin lansarea unor reforme de mai mare amploare ; este vorba de probleme (plan național de sănătate și asigurări, reformă a justiției etc.) care, deși aflate în centrul atenției, abia în decursul unei generații pot fi ameliorate sau soluționate — după opinia multor comentatori.

Pe acest fond, s-a profilat, în ultima vreme, un fenomen de critică și împotrivire, provenind dintr-o multitudine de sectoare împotriva aparatului birocratic federal, cu ample ecouri și repercusiuni (uneori nedorite) și care obligă nu numai Administrația, ci și pe toți oamenii politici să ia o poziție în acest an electoral. Inițial, aceasta a surprins. „Explozia" a avut loc în California, la 6 iunie, cînd alegătorii acestui stat s-au pronunțat cu o largă majoritate în favoarea „propunerii 13", amendament la Constituție introdus de H. Jarvis și P. Gann, prin care impozitele percepute de stat sînt reduse cu șapte miliarde dolari anual. În mare, contribuabilii și, în special, clasele de mijloc (care au un rol decisiv în promovarea oricăror schimbări în societatea americană) dorind, în continuare, servicii mai ample, solicită impozite mai scăzute. Sondaje realizate de Gallup indicau o largă opinie în sensul că impozitele pot fi reduse cu 10 pînă la 20 la sută. Totul a pornit de la noua spirală inflaționistă și perspectivele ei ; din 1967 pînă astăzi, valoarea dolarului a scăzut cu 47,6 la sută, dar nivelul de viață a rămas același. În plus, prețurile au sporit, din 1970 pînă astăzi, cu 66 la sută. Atenția acordată evenimentelor din California se explică, în primul rînd, prin aceea că acest cel mai populat stat american constituie un microcosmos al claselor americane mijlocii. Bugetului statal de 14 miliarde dolari i se mai adaugă taxele colecționate de cele 58 de districte, 414 orașe, 1227 districte școlare și 4700 districte speciale — în total 10 miliarde dolari. La 6 iunie, alegătorii au impus o reducere cu aproape 30 la sută în bugetul de 24 miliarde, început la 1 iulie.

În al doilea rînd, independent de „cruciada" inițiată de Howard Jarvis (autorul „propunerii 13"), o mare parte din statele americane au în vedere propuneri similare, care vor fi supuse, într-un fel sau altul, alegătorilor în luna noiembrie, sau pînă atunci. Fără a intra în detalii, amintim că, între aceste state se află unele puternic industrializate, altele cu pondere agricolă : Nebraska, Illinois, Idaho, Massachusetts, Colorado, Washington, Arizona, Oregon. În altele (Maine, Minnesota, New Mexico, New York) au fost votate deja reduceri în rata impozitelor personale. Ar putea fi amintită și crearea unui „Comitet național de limitare a impozitelor", a cărui convenție s-a desfășurat în Illinois.

În al treilea rînd, ampla mișcare — pe care mulți comentatori o consideră cea mai importantă de la concepția „New Deal" a lui Roosevelt, din anii '30 — obligă Administrația să acționeze mai energic și mai rapid într-o direcție pe care o anunțase drept unul din punctele principale ale programului ei : reducerea aparatului administrativ la nivel federal. Se consideră că, astăzi, guvernul (federal, statal și local) își însușește 40 la sută din venitul național, că unul din fiecare cinci lucrători se află pe listele de plăți publice, fapt care a dus la sporirea considerabilă, este adevărat, a impozitelor, fără prea mari beneficii pentru populație. Ceea ce se cere acum constă într-o „majoră reexaminare filosofică a rolului guvernului" în viața americană.

În al patrulea rînd, deși mișcarea este, într-o măsură, conservatoare, se susține că asemenea reduceri nu implică limitarea serviciilor naționale — educație, sănătate, poliție ș.a. —, întrucît fondurile trebuie mai bine administrate și, astfel, nu înseamnă o revenire a concepțiilor republicane în defavoarea celor democrate.

În sfîrșit, este limpede că această problemă va constitui cel mai important factor în alegerile din noiembrie, fapt recunoscut și de Bill Brock, președintele Comitetului Național al partidului republican, și de John White, președintele Comitetului Național al partidului democrat. Acesta din urmă preciza, de altfel, că programul prezidențial pune un accent deosebit pe o reformă a impozitelor și pe un buget echilibrat.

Cu cîteva luni înaintea desemnării unei treimi dintre senatori, a totalității membrilor Camerei Reprezentanților, a 36 de guvernatori și a unui mare număr de funcționari locali, campaniile electorale au în centrul lor această problemă a impozitelor, legată strîns de starea economiei americane. La nivel federal, unii congresmeni au înaintat ideea unor amendamente constituționale care să limiteze cheltuielile federale sau care să impună un buget echilibrat. Pe planul statelor, se remarcă un anumit curent conservator, în special prin desemnarea unor candidați conservatori, în dauna celor liberali. Dar, cel puțin pînă acum, acest curent nu e revelator, la nivel național, ci se impune atenției o altă trăsătură : mare parte din cei desemnați sînt oameni politici foarte tineri (sub 40 de ani), energici, independenți. Ceea ce pare să indice că viitorul Congres va fi nu numai întinerit, ci și mult mai puțin dependent de tradiționalele concepții ale partidelor sau de Casa Albă.

Reacția Administrației în fața acestor tendințe a fost, în mare măsură, cea așteptată, anume, în principal, o insistență în aprobarea programelor economice de combatere a inflației. Se consideră că planul național privind asigurările și sănătatea va mai fi amînat, că în planul de reducere a taxelor propus de președinte vor fi operate substanțiale modificări. Dar, în alte direcții, Administrația rămîne fermă. James McIntyre jr., directorul Oficiului de Management și Buget, declara că „președintele este ferm hotărît să ajungă la un buget echilibrat în anii următori". Propunerea mai veche de a reduce cele 1900 de agenții federale la 200 a început să capete relief, pînă acum fiind desființate aproximativ 300 de agenții care se dublau. Dar principalul accent este pus pe inflație, mai precis pe ce se numește „faza a treia" a luptei antiinflaționiste. La 11 aprilie, președintele Carter prezenta un plan a cărui prevedere principală consta în restrîngeri voluntare ale salariilor și prețurilor. La 12 mai, „faza a doua" era un răspuns la criticile că guvernul însuși nu acționa suficient pentru a reduce presiunile inflaționiste, și președintele propunea un buget federal mai restrîns, cu reduceri de taxe de 19,4 miliarde, în loc de 25 miliarde. În „faza a treia" se intenționează reducerea și mai mult a deficitului bugetar. Informațiile economice publicate la începutul lunii într-un raport al Administrației arată că, anul viitor, deficitul bugetar ar putea fi sub 48,5 miliarde dolari, cu peste 10 miliarde mai puțin decît se prevăzuse în luna ianuarie. Totodată, măsurile întreprinse par a se concretiza într-un mai scăzut șomaj, mai scăzută creștere economică și mai mare inflație decît se prevedea în ianuarie (aproximativ 7 la sută). Pentru a modifica starea actuală a economiei, William Miller, președintele Băncii federale, propunea o strategie cu „noi direcții" de acțiune, pentru următorii 5—6 ani, în scopul de a împiedica prezentul procentaj al produsului național brut să devină „contraproductiv", o strategie care să cuprindă : un buget echilibrat ; reducerea cheltuielilor federale ; creșteri în investițiile fixe ; o politică a locuințelor ; un viguros program de sporire a exporturilor ; reduceri adiționale ale impozitelor individuale ; o reformă pentru a elibera aspectele nemonetare și fiscale ale acțiunii guvernului de impactul inflaționist ; reducere a inflației cu jumătate pînă la trei sferturi dintr-un procent anual, pînă se va atinge o stabilitate a prețurilor. Desigur, e mult prea dificil de precizat cum și în ce condiții aceste „noi direcții" vor fi puse în aplicare.

Deocamdată, problemele esențiale ale vieții politice rămîn, de pe o parte, acțiunile pentru a face programul antiinflaționist eficient, iar, pe de altă parte, raporturile Casei Albe cu Congresul. Din ianuarie pînă acum, președintele Carter a dus o campanie electorală în favoarea partidului său în 12 state, dar încă un mare număr de congresmeni, chiar democrați, i se alătură cu anume rezerve în acțiunile politice întreprinse. Faptul s-ar putea explica prin incertitudinea acestora în legătură cu realegerea lor în noiembrie, întrucît la nivelul statal sau local, multe din dezbaterile esențiale sînt diferite de cele federale. Dar noile fenomene intervenite în viața americană, în mod clar grevate pe starea economică, par să sugereze că „spiritul lui '78" ar putea aduce unele „schimbări majore", pînă la sau, mai ales, după alegerile din luna noiembrie. Rămîne de văzut dacă Statele Unite intră, așa cum susțin unii comentatori, într-o „eră a lui mai puțin" („Newsweek"), sau dacă ultimele evoluții ale acestui an nu constituie mai degrabă un semnal de alarmă pentru soluționarea unor probleme care stagnează de prea mult timp.

Stelian Țurlea

Consiliul economic național întrunit la Islamabad pentru discutarea noilor proiecte economice

ISLAMABAD

Un nou cabinet, un nou plan de dezvoltare

La 3 iulie, la Islamabad, au fost date publicității directivele celui de-al cincilea plan cincinal de dezvoltare. Două zile mai tîrziu, a fost anunțată constituirea unui nou guvern.

Data primei aniversări a venirii la putere a actualului regim pakistanez — 5 iulie — a coincis cu anunțarea de către generalul Mohammad Zia Ul Haq, administratorul șef al legii marțiale, a formării unui guvern de 22 membri, incluzînd, pentru prima oară, alături de factori militari, personalități civile. Noul cabinet înlocuiește Consiliul consultativ, organism de conducere alcătuit la 14 ianuarie, anul acesta. 13 din cei 19 membri ai fostului Consiliu se regăsesc în recentul cabinet.

Conducerea guvernului format la începutul acestei luni a revenit generalului Zia Ul Haq, care continuă să-și exercite funcția de administrator șef al legii marțiale. El păstrează nouă portofolii ministeriale, printre care : afacerile externe, apărarea, informațiile și radioteleviziunea, știința și tehnologia. Personalitățile politice nou intrate în guvern sînt membri sau simpatizanți ai Ligii musulmane, partid din cadrul Alianței Naționale Pakistaneze. Acesta a refuzat decizia conducerii alianței de a nu se alătura cabinetului format de autoritățile militare.

Într-o declarație pronunțată cu prilejul anunțării noului guvern, generalul Zia Ul Haq a subliniat că principalul obiectiv al noului guvern îl va constitui organizarea, cît mai curînd posibil, a alegerilor pentru Adunarea națională, astfel încît frînele puterii să poată fi încredințate pe deplin reprezentanților civili ai poporului.

În afara preocupărilor conducerii de la Islamabad pentru revenirea la un regim civil, noul cabinet va avea, desigur, atribuții importante în direcția realizării prevederilor celui de al cincilea plan cincinal, recent precizate. Țelurile esențiale ale planului de dezvoltare pe perioada 1 iulie 1978—30 iunie 1983 vor fi — potrivit informațiilor din capitala pakistaneză — „eliminarea carențelor fundamentale ale economiei naționale și întărirea bazei economice, în vederea asigurării unui progres susținut". Planul prevede o creștere anuală a produsului național brut de 7 la sută, urmînd ca agricultura să crească cu 6 la sută, iar industria — cu 10 la sută. În general, orientările noului plan cincinal dau prioritate dezvoltării agriculturii.

Se așteaptă ca atenția acordată acestui important sector al economiei pakistaneze să se concretizeze, la încheierea planului, printr-o creștere semnificativă a producției agricole. Astfel, se intenționează ca producția de grîu să crească de la 8,7 milioane tone, cît este în prezent, la 12,8 milioane tone, cea de orez — de la 2,9 la 3,9 milioane tone, cea de bumbac — de la 3,3 la 5 milioane baloturi. „Ideea de bază a politicii economice guvernamentale — a arătat, de curînd, generalul Mohammad Zia Ul Haq — este de a încuraja atît sectorul particular, cît și cel public pentru a se dezvolta și a contribui la prosperitatea națională".

Declarațiile oficialităților de la Islamabad observă că desăvîrșirea noilor obiective propuse, atît pe plan politic, cît și în domenii economico-sociale, nu sînt o sarcină ușoară. Există, însă, încredere deplină în capacitatea depășirii dificultăților existente și în îndeplinirea sarcinilor propuse care vor contribui — după cum remarca șeful guvernului pakistanez — la „dezvoltarea economiei naționale, întărirea unității naționale și, totodată, la creșterea prestigiului internațional" al țării.

L. Nichifor

QUITO

Va fi necesar un al doilea tur de scrutin?

Programate pentru 16 iulie, alegerile generale din Ecuador reprezintă ultima etapă a revenirii țării la un regim civil. Militarii dețin puterea din 1972.

Atmosfera electorală pe care o trăiesc azi ecuadorienii este rodul unei evoluții politice de dată relativ recentă. Militarii au promis revenirea la un guvern civil în ianuarie 1976, cînd puterea în stat a fost preluată de o nouă echipă guvernamentală, condusă de generalul Alfredo Poveda Burbano. Acesta a inițiat un amplu dialog național : au avut loc reuniuni consultative cu toate partidele politice, cu organizații sindicale și de masă. De asemenea, a fost lansat — în februarie 1976 — „programul de constituționalizare". În baza lui, s-au înființat comisii speciale, destinate să redacteze o nouă constituție, să aducă o serie de modificări constituției vechi, din 1945 — pentru a le supune, pe amîndouă, unui referendum —, să stabilească noile norme electorale, precum și pe cele privind funcționarea partidelor politice. În sfîrșit, la 15 ianuarie 1978, a fost organizat referendumul constituțional, cu prilejul căruia ecuadorienii și-au exprimat preferința pentru noua constituție, considerată a corespunde cel mai bine actualului cadru național, largi pături sociale exprimîndu-și dorința de înnoire.

Dialogul cu partidele, reforma constituțională și referendumul — iată tot atîtea etape ale trecerii treptate spre un guvern civil. Implicit, scopul tuturor acestor măsuri a fost să lărgească participarea populară la elaborarea planului de restabilire a vieții democratice ; de asemenea, să repună în activitate partidele politice, reduse la tăcere din 1970, cînd președintele de atunci, octogenarul Velasco Ibarra, a decis să închidă parlamentul.

Caracterizate printr-o dispersare puternică, cele aproape 20 de formațiuni politice s-au orientat, în perspectiva alegerilor, spre un proces de formare a unor coaliții. În iunie 1977, a luat naștere Frontul amplu al stîngii (F.A.D.I.), din care fac parte șase partide, între care cel comunist și socialist revoluționar ; apoi, în decembrie — Coaliția populară democratică (centru-stînga). Există, de asemenea, două blocuri cu orientare de centru-dreapta — Frontul național constituționalist și Junta civică. În numele lor, candidează, în ordinea șanselor, social-creștinul Sixto Duran Ballen, fostul primar al capitalei, din partea grupării Frontului național constituționalist, liberalul Raul Clemente Huerta — ambii reprezentanți ai curentelor tradiționaliste ; apoi social-democratul Rodrigo Borja și „populistul" Jaime Roldos, din partea grupării „Concentrarea forțelor populare" — întruchipînd, împreună, tendințele reformiste ; în sfîrșit, René Mauge candidează din partea coaliției stîngii.

Frontul amplu al stîngii reprezintă prima coaliție între partidele progresiste, care se realizează în Ecuador. Fără a întrevedea obținerea unor procente electorale numeroase, F.A.D.I. aspiră la consolidarea bazei sale de expresie politică, dat fiindcă beneficiază de sprijinul deschis al celor mai mari centrale sindicale — Confederația muncitorilor ecuadorieni și Centrala ecuadoriană a organizațiilor de clasă. Programul electoral al coaliției stîngii pune pe primul plan reforma agrară și educativă, dezvoltarea industrială independentă. Așa cum declara René Mauge, Frontul amplu al stîngii este întru totul de acord cu noua orientare oficială spre o etapă civilă a puterii, în care, în economie, vor funcționa, concomitent, sectoarele de stat, mixt, cooperatist și particular. Apare evident că, în această etapă, sectorul de stat și cel mixt trebuie — în opinia lui R. Mauge — să prevaleze în domeniul resurselor de bază și strategice, care asigură dezvoltarea independentă a economiei. Statul — precizează el — trebuie să preia în întregime industria hidrocarburilor, electricitatea, telefoanele și să controleze activitatea băncilor străine, urmărind ca 30 la sută din capital să fie de proveniență națională.

Disputa principală se va desfășura între reprezentantul centrului dreapta, conservator, și cel al centrului stînga, liberal, respectiv între Sixto Duran Ballen și Rodrigo Borja. După unii analiști, aceasta echivalează cu o confruntare între două proiecte de dezvoltare politico-economică și socială. Pe de o parte, este vorba de menținerea statu quo-ului — prin stimularea creșterii sectorului particular și a investițiilor străine ; pe de alta — de o concepție mai apropiată intereselor naționale, care acordă statului o mai mare participare în economie și stabilește un oarecare control asupra capitalului străin, cu scopul de a sprijini industria locală.

Așa cum se exprima o revistă din Quito, oricare ar fi noul președinte, el va prelua de la fostul guvern o dificilă moștenire economică. Dezvoltarea din ultimii ani a pedalat excesiv pe veniturile rezultate din petrol. Creșterea spectaculoasă a produsului intern brut, înregistrată din 1973 încoace, plasează economia ecuadoriană pe un loc de frunte între țările latino-americare, destul de aproape de „miracolul brazilian". Dar, din 1976, a devenit din ce în ce mai greu de menținut acest ritm. Dacă, în 1977, rata de creștere a fost, totuși, de 7,7 la sută, aceasta s-a datorat sprijinului substanțial al statului acordat sectorului particular, cu efecte sociale și financiare nefavorabile. Datoria externă, ca și deficitul fiscal au crescut îngrijorător. În plus, a scăzut prețul petrolului pe piața externă, situația prețului cafelei fiind, de asemenea, nu mai puțin critică. Problemele financiare au avut repercusiuni inevitabile în plan social. Majoritatea candidaților la președinție vorbesc de un program economic de austeritate, recunoscînd, în același timp, necesitatea creșterii salariilor.

Din punct de vedere politic, după toate probabilitățile, va fi necesar un al doilea tur de scrutin — în care caz, el va avea loc în luna august —, nici unul din principalii candidați neavînd prea multe șanse să obțină, la 16 iulie, majoritatea absolută. Disputa se va limita, atunci, la primii doi candidați ieșiți învingători la scrutinul de duminica viitoare. Conform programului, instalarea în funcție a noului președinte va avea loc în ianuarie 1979. Va fi, începînd din 1970, primul guvern ales, după trei conduceri — una civilă și două militare.

Anca Voican

La Paz (Bolivia). Candidatul oficial în alegerile prezidențiale de la 9 iulie — Juan Pereda, din partea Uniunii naționaliste populare — este, potrivit rezultatelor parțiale, cîștigătorul principal al confruntării cu urnele

Ce se întîmplă cu clima terestră?*

Deși nu poate încă fi vorba de un consens de opinie, numeroși meteorologi sînt astăzi de părere că există destule indicii ale unei modificări substanțiale a climei globului. Iar, dacă opiniile acestor experți diferă mult în privința cauzelor, naturii și direcției acestor schimbări ale vremii, toți sînt de acord că variabilitatea climatică este un fenomen care a fost pînă acum subestimat sau ignorat și că o examinare mai profundă a acestui fenomen este urgent necesară.

Experții sînt, de asemenea, în bună parte de acord că orice schimbare importantă survenită în clima globului ar putea afecta într-o măsură catastrofală în special în regiunile aride ale Pămîntului – acea circa o treime din suprafața totală a uscatului planetei pentru care previzibilitatea meteorologică este deja minimă și unde precipitațiile sînt întotdeauna insuficiente și adesea neregulate, iar existența omului este periclitată în cea mai mare măsură. Dacă, așa cum presupun numeroși experți în materie, clima terestră se află în prezent în tranziție de la o perioadă de neobișnuită stabilitate la o perioadă nouă, caracterizată în primul rînd de o variabilitate în mare parte imprevizibilă, implicațiile acestui fenomen ar fi desigur profunde pentru întreaga suprafață a planetei.

„O creștere a variabilității climatice ar avea urmări grave în oricare regiune a globului, aceste efecte putînd fi însă extrem de grave în cazul regiunilor aride și semiaride", afirmă John F. Griffiths, un specialist în meteorologie de la **Texas Agricultural and Mechanical University**. „Dacă o regiune cu un volum anual de precipitații în valoare medie de 250 de milimetri primește în cursul unui anumit an 500 de milimetri de apă de ploaie, cursurile de apă se revarsă și inundă adesea zone populate. Dacă, în anul următor, valoarea precipitațiilor atinge punctul zero, efectele sînt la fel de negative, dat fiind faptul că aici nu poate fi vorba de compensație".

Cu multă vreme în urmă, cînd populația acestei planete era de ordinul milioanelor, sau cel mult al zecilor de milioane, schimbările climatice – chiar și coborîrea înceată, dar inevitabilă a unor ghețari masivi, sau aridizarea treptată a unor regiuni care întreținuseră o vegetație luxuriantă – s-ar prea putea să fi suscitat mult mai puțin interes decît capriciile cotidiene ale vremii sau trecerea de la un anotimp la altul.

Astăzi însă, omenirea – care se va cifra poate foarte curînd la circa șapte miliarde – ocupă probabil întreaga suprafață locuibilă a planetei. Realizările sale sînt cu adevărat impresionante ; dar civilizațiile, tehnologiile, tehnicile de producere a hranei și resursele sale energetice s-au dezvoltat în contextul unei anumite ordini climatice, a cărei stabilitate în timp s-ar putea să fie mult inferioară stabilității în spațiu a speciei umane.

Viitorul poate fi prezis grație... trecutului

O metodă prin care climatologii încearcă să prezică viitorul este examinarea atentă a trecutului. În efortul lor de a determina tipare și cicluri trecute a căror manifestare ar putea să continue în viitor, aceștia descoperă cel mai adesea că informațiile disponibile nu sînt suficiente, iar în cazul regiunilor aride ale globului, care sînt în bună parte nepopulate, ei sînt confruntați cu o acută penurie informațională. Spre exemplu, singurele date privind volumul de precipitații pe termen lung pentru regiunea Sahel, o zonă vastă de pămînturi aride și semiaride ce traversează continentul african la sud de Deșertul Sahara, au fost furnizate de o stație meteorologică situată în capitala senegaleză, Dakar, care se află în imediata vecinătate, dar nu în interiorul Centurii Saheliene.

Chiar și acolo unde observatoarele meteorologice sînt mai numeroase și mai adecvat amplasate, cum este cazul zonei Marilor Platouri din Statele Unite, registrele de date nu acoperă decît ultimii circa o sută de ani, în plus, caracterul variabil al climei regiunilor aride face ca interpretarea datelor disponibile să fie un proces dificil. Spre deosebire de precipitațiile care cad în zonele de climă temperată, ploile căzute în regiunile aride și semiaride au cel mai adesea un caracter torențial. Iar o singură ploaie torențială poate aduce o parte considerabilă a cantității anuale de umiditate primită de o asemenea regiune.

Aceste lipsuri informaționale încep astăzi să fie eliminate. Stațiile meteorologice din regiunile aride ale globului devin tot mai numeroase. Sateliții meteorologici furnizează o mare cantitate de date de un fel cu totul nou. Climatologii își îmbogățesc cunoștințele referitoare la trecut prin examinarea tiparelor inelare ce apar în secțiunile transversale ale trunchiurilor unor arbori bătrîni, prin interpretarea depozitelor de polen ce indică retragerea sau înaintarea regiunilor verzi și prin studierea altor fenomene similare. În ciuda acestor progrese ale științei însă, trecutul climatic al regiunilor aride și chiar cel al întregului glob terestru se află încă în mare măsură sub semnul incertitudinii.

Reîntoarcere la „mica epocă glaciară" ?

Principalul partizan al teoriei conform căreia modificările climei amenință bunăstarea omenirii este probabil Reid Bryson, directorul așa-numitului **Institute for Environmental Studies** de la **University of Wisconsin.** Acuzat adesea de alți climatologi pe motiv că explicațiile sale sînt bazate pe o simplificare exagerată a raționamentelor științifice implicate, Bryson a reușit totuși să obțină un vot aprobativ din partea multor experți de resort asupra punctelor principale ale teoriei sale. La rîndul său, Bryson și-a modificat în parte ipotezele – uneori cu subtilitate, alteori drastic – de-a lungul a cîtiva ani de dispută cu colegii săi.

Perioada 1930–1960, care a fost îndeobște calificată pînă acum drept „normală", este considerată de Bryson drept extrem de anormală în contextul tiparelor climatice cristalizate în ultimele secole și în contextul general al istoriei climatice a planetei.

Pămîntul se află acum într-o perioadă interglaciară, iar durata perioadelor similare ce au despărțit epocile glaciale ale Pămîntului în ultimele două milioane de ani a oscilat între 70 000 și 120 000 de ani. Perioada interglaciară actuală a început cu circa 10 000 de ani în urmă și ea este mai caldă decît cele precedente. Punctul culminant al acestei perioade calde a fost atins cu circa 5 000 de ani în urmă, cînd valorile medii de temperatură ale atmosferei terestre se presupune că le depășeau pe cele actuale cu unu pînă la două grade Celsius.

Experții presupun de asemenea că Pămîntul a cunoscut între timp o „mică epocă glaciară", care, în Europa, a început între 1450 și 1550 și a luat sfîrșit între 1850 și 1880 (în Asia, această perioadă a început cu 200 de ani mai devreme). Ea a fost urmată de o perioadă de încălzire, în cursul căreia valoarea medie a temperaturilor atmosferei terestre a crescut cu aproximativ un grad Celsius. Punctul culminant al acestei tendințe pare să fi fost atins între 1930 și 1960, ani caracterizați de o stabilitate neobișnuit de mare

Capriciile vremii. Recent, inundațiile din statul Minnesota au cuprins și orașul Rochester, invadat de apele rîului Zumbro

* Articol apărut în revista **Mosaic**, publicată de U.S. National Science Foundation

Cu ajutorul sateliților artificiali se fac, adesea, observații concludente, care pot să faciliteze oamenilor de știință o mai bună înțelegere a tendințelor climatice viitoare. În imagine, o înregistrare, din satelit, a unui uragan dezlănțuit în apropierea coastei răsăritene a Statelor Unite

a tiparelor climatice. Imediat după aceea, datele meteorologice culese în Emisfera Nordică (un studiu al calotei de gheață islandeze, spre exemplu) indicau instalarea unei noi tendințe de răcire și sugerau concluzia că Pămîntul se întorcea rapid la condițiile ce caracterizează „mica epocă glaciară".

O serie de evenimente climatice petrecute în ultimele două decenii păreau la început să aibă o legătură directă cu o asemenea schimbare globală. O secetă cumplită abătută asupra Centurii Saheliene la începutul acestui deceniu părea să demonstreze fără echivoc efectele unei tendințe generale de răcire manifestată în clima terestră. Studiile recente însă au generat concluzii ce contrazic în parte ipotezele anterioare. În primul rînd, acum ne aflăm în posesia unor dovezi concludente în sprijinul afirmației că tendința de răcire observată în deceniul al șaptelea nu caracteriza întreaga atmosferă terestră ; în vreme ce clima Emisferei Nordice se răcea, clima Emisferei Sudice se încălzea. Iar către mijlocul deceniului actual, tendința de răcire manifestată în clima Emisferei Nordice părea să fi luat sfîrșit ; de fapt, clima aceleiași Emisfere Nordice pare acum să se încălzească.

Reid Bryson și numeroși alți climatologi acordă puțină semnificație acestor constatări. „Nu știu dacă clima terestră se răcește, sau dacă ea este pe cale de a deveni mai caldă, dar sînt convins că ne putem aștepta la o mai mare variabilitate", spune J. Murray Mitchell, cercetător principal al O. S. Oceanic and Atmospheric Administration. „În ultimii 20 de ani, continuă Mitchell, variabilitatea climei terestre a fost neobișnuit de mică față de deceniile anterioare. Este greu de presupus că această perioadă de valabilitate climatică redusă ar putea dura încă multă vreme".

Dacă vederile lui Mitchell diferă în multe privințe de cele adoptate de Bryson (ca să nu mai vorbim de faptul că atît unele, cît și celelalte sînt puse la îndoială de alți climatologi), între cei doi experți există deplin acord asupra unui punct important : activitățile desfășurate de rasa umană au crescut într-o asemenea măsură, încît ne putem aștepta ca ele să aibă un efect vizibil asupra climei pămîntului.

Acest factor adaugă o nouă doză de dificultate unei probleme a cărei complexitate „naturală" constituie deja un obstacol remarcabil. Simplificînd, am putea defini vremea drept un transfer zilnic dintr-o parte a atmosferei terestre într-alta a energiei pe care planeta o primește de la Soare ; clima este o integrare a fenomenelor atmosferice zilnice în tipare mai cuprinzătoare. O parte a energiei solare este transferată de oceane, o altă parte de către atmosferă. Conform tiparului cel mai general, aerul cald ridicat în zona ecuatorială se deplasează către poli, în vreme ce un contracurent de aer rece înaintează de la poli către Ecuator.

Tiparele zilnice ale acestui transfer de energie pe care noi le numim „vreme" sînt mult mai complicate datorită acțiunii unui mare număr de factori : caracteristice geografice, mișcarea de rotație a Pămîntului, ciclul anotimpurilor și multe altele. Acele tipare de lungă durată pe care noi le numim „climă" sînt influențate de toți acești factori și de o serie de factori de alte naturi.

Spre exemplu, există o bună doză de îndoială că ceea ce experții numesc „constantă solară" (energia emisă de soare) este, într-adevăr, o valoare constantă. O modificare a constantei solare în valoare de o fracțiune de unu la sută ar putea avea efecte semnificative asupra climei terestre.

Alte surse de dificultate : mișcarea de rotație a Pămîntului nu este perfectă față de axa acestuia ; distanța dintre Pămînt și Soare nu este întotdeauna aceeași ; continentele terestre alunecă pe platformele de rocă mai solidă din interiorul planetei ; iar lanțurile muntoase dovedesc mobilitate verticală.

Din punct de vedere temporal, acești factori influențează tiparele de climă în mod foarte diferit. Deplasările maselor continentale, spre exemplu, sînt factorul cu efectul cel mai lent. Se presupune că lanțul de epoci glaciare și-a avut geneza cu circa 20 de milioane de ani în urmă, cînd America de Sud și Australia s-au desprins și s-au îndepărtat de Antarctica. Se crede că modificările produse în sistemul curenților oceanici și în schimburile de energie dintre aer și apele oceanelor, modificările declanșate de acea deplasare a celor două mase de uscat, au dus la formarea calotei de gheață a Antarcticii, care, la rîndul ei, a jucat un rol cheie în trecerea Pămîntului de la o climă tropicală globală la un sistem climatic diferențiat, mai rece și mai puțin stabil.

Referindu-se la modificările climatice produse într-un context temporal mai puțin vast, William W. Kellogg de la **National Center for Atmospheric Research** afirmă, spre exemplu, că acel punct culminant al perioadei calde de acum circa 5 000 de ani s-ar putea să fi fost cauzat de caracterul eliptic al orbitei solare a Pămîntului : Emisfera Nordică, în care se află cea mai mare parte a uscatului terestru, era în timpul verii mai aproape de Soare în acea perioadă, fapt care ar fi putut lesne cauza o încălzire globală a climei terestre.

Pe lîngă acești factori care aparțin încă de domeniul speculativ, există un alt factor terestru care influențează clima, erupțiile vulcanice. Vulcanii introduc în atmosfera terestră mari cantități de praf. Acest praf vulcanic, care ajunge în straturile superioare ale atmosferei, mărește cantitatea de radiație solară reflectată în spațiu și are astfel un efect de răcire. În studiile sale, Bryson a descoperit că între tiparele de activitate vulcanică ale Emisferei Nordice și cele ale Emisferei Sudice există deosebiri distincte, deosebiri pe care el le consideră a avea o legătură cu deosebirile de evoluție climatică existente între cele două emisfere.

Activitatea umană exercită și ea o influență asupra climei, influență despre care John Kutzbach de la **University of Wisconsin** crede că, „în cele din urmă, ar putea eclipsa factorii naturali în privința determinării variabilității".

Hidrocarburile clorofluorurate și alți compuși chimici largi utilizați ar putea afecta pătura de ozon din regiunea superioară a stratosferei și avea pe această cale o influență asupra climei. Creșterea cantității de energie utilizată de societatea modernă generează o sporire a căldurii reziduale vărsată în atmosferă ; aceasta ar putea de asemenea exercita o influență asupra climei.

Dar factorul de cea mai mare importanță din această categorie îl constituie probabil cantitatea considerabilă de bioxid de carbon adăugată conținutului atmosferic prin arderea combustibililor fosili. Totodată, conținutul atmosferic de aerosoli (particule de mărimi și compoziții diferite) produși de om se află și el în creștere. Bioxidul de carbon captează căldura și are astfel un efect de încălzire. Aerosolii, pe de altă parte, reflectă radiația solară și exercită deci un efect de răcire.

Pînă de curînd, opinia generală era că acești doi factori acționează în direcții opuse. Între timp, însă, unii climatologi au ajuns la concluzia că aerosolii au și capacitatea de a absorbi radiație solară, concluzie ce i-a determinat să sugereze că efectul de răcire exercitat de aerosoli s-ar putea să fi fost supraapreciat.

Folosind datele statistice curente referitoare la cantitățile de bioxid de carbon și aerosoli evacuate în atmosferă și presupunînd absența oricăror modificări ale activității vulcanice terestre, Bryson a elaborat un model electronic al sistemului climatic mondial, care indică o tendință de răcire cu o durată de cîțiva ani, urmată de o perioadă de stabilizare cu o durată de aproximativ un deceniu și de începutul unei lungi perioade calde.

„Aceasta înseamnă că următorii zece ani nu se vor deosebi prea mult de ultimii cinci", comentează el. „Desigur, această sugestie nu este deloc îmbucurătoare, clima ultimilor circa cinci ani putînd fi calificată drept dezastruoasă – valuri de secetă în Sahel și vestul mijlociu al continentului nord-american, înghețuri în Brazilia, alte valuri de secetă în Uniunea Sovietică și așa mai departe".

Deșerturile vor înainta ?

Experții sînt în general de acord în privința efectelor pe care o modificare globală a temperaturilor terestre le-ar putea avea asupra regiunilor aride. Dacă, spre exemplu, conținutul de bioxid de carbon al atmosferei se va dubla în următoarele patru sau cinci decenii – fapt pe care experții în probleme energetice îl consideră inevitabil –, iar dacă valorile medii de temperatură vor crește, repartizarea zonelor aride ale Pămîntului va suferi modificări.

În contextul unei clime mai calde, aerul cald care se ridică în atmosferă în zonele ecuatoriale și se îndreaptă apoi către poli ar coborî spre sol în dreptul unor latitudini mai înalte decît cele afectate astăzi de aceste mase de aer cald. Aerul descendent este uscat și nu aduce ploaie. Efectul net al unei asemenea modificări ar fi o extindere a regiunilor aride către poli și o dearidizare a acestora în părțile cele mai apropiate de Ecuator. În cazul unei tendințe de răcire a climei terestre, ne putem aștepta la inversul acestei situații – deșerturile vor înainta către Ecuator, iar regiunile aride cele mai apropiate de poli vor primi o mai mare cantitate de precipitații... probabil !

Dificultatea formulării unor prognoze climatice se datorează faptului că atît teoriile actuale, cît și datele actualmente disponibile sînt inadecvate.

Dificultățile implicate de diagnosticarea unei situații climatice anumite pe baza volumului disponibil de cunoștințe meteorologice au fost ilustrate de discuțiile asupra valurilor de secetă din Centura Saheliană. Adepții teoriei conform căreia clima terestră parcurge o perioadă de răcire priveau acest fenomen drept o confirmare a vederilor lor. Chiar și o deplasare minimă spre sud a tiparelor zonale de precipitații poate transforma mari suprafețe semiaride în zone de deșert.

Un punct de vedere opus este acela că regiunile semiaride, precum Centura Saheliană, sînt predispuse periodic unor valuri masive de secetă. În ciuda caracterului inadecvat al registrelor de date meteorologice, există unele indicații că Centura Saheliană a suferit asemenea perioade de mare secetă aproximativ o dată la fiecare 30 de ani ; în consecință, cea mai recentă perioadă de secetă nu a fost neobișnuită sau de neașteptat.

Experții sînt unanim de acord că activitățile omului au amplificat efectele perioadelor de secetă și au grăbit probabil procesul de aridizare manifestat în regiunea Sahel – pășunatul exagerat a distrus învelișul vegetal al solului, iar operațiile de defrișare au facilitat înaintarea nisipurilor Saharei.

De asemenea, au fost formulate unele teorii care pretind că distrugerea învelișului vegetal al solului declanșează mecanisme mult mai complexe. Jule Charney de la **Massachusetts Institute of Tehnology** afirmă că distrugerea învelișului ierbaceu prin pășunat mărește capacitatea de reflexie a solului. Această sporire a capacității de reflexie a solului cauzează o răcire a straturilor inferioare ale atmosferei și produce o coloană de aer descendent. Aerul descendent este uscat, iar solul nu primește precipitații. O altă teorie sugerează că pierderea de vegetație micșorează concentrația de particule organice minuscule ale aerului, particule ce constituie nucleii în jurul cărora se formează de obicei picăturile de ploaie.

Un motiv pentru care climatologii privesc asemenea teorii cu mare precauție este faptul că ei refuză să accepte concluzia finală că omul poate determina o sporire a cantității de precipitații. Unul dintre episoadele cele mai tragice din istoria recentă a pămînturilor aride s-a petrecut în deceniul al optulea al secolului trecut, cînd emigranții ajunși pe continentul nord-american se grăbeau să ocupe pămînturile din regiunile vestice, care se bucurau pe atunci de o perioadă ploioasă, în convingerea că „ploaia urmează plugul". O lungă perioadă de secetă abătută asupra acelorași regiuni în deceniul următor a distrus această convingere.

În cazul Centurii Saheliene, datele disponibile indică o scădere constantă a volumului de precipitații, cifrată la circa șapte milimetri pe an, de-a lungul perioadei 1951–1975, marcată totodată de reduceri abrupte produse în anii secetoși. Acest declin treptat al volumului de precipitații ar putea fi o reflectare a unei modificări produsă în sistemul global al circulației eoliene din atmosfera terestră, modificare ce a cauzat o slăbire a fenomenelor eoliene de origine răsăriteană produse în straturile superioare ale atmosferei. Cauza unei asemenea modificări nu este cunoscută.

La așa-numitul **Laboratory of Tree Ring Research** de la **University of Arizona,** Harold C. Fritts încearcă să stabilească o legătură între tiparele generale de circulație eoliană și tiparele de climă definite de laboratorul său prin examinarea schimbărilor survenite în structura inelară a trunchiurilor de arbore.

Fritts conchide că, dacă perioada 1900–1960 este luată ca etalon, ne putem aștepta ca variabilitatea vremii să crească de acum înainte. „Conform statisticilor istorice, probabilitatea iernilor friguroase în cursul acestei perioade era de două ori mai mare decît aceasta s-a dovedit a fi", spune el. „Iernile friguroase pe care le-am avut din 1960 încoace sînt mult mai caracteristice pentru trecut".

Iernile reci nu au în mod neapărat o influență negativă asupra regiunilor semiaride, precum Arizona, dacă e să dăm crezare opiniilor emise de Fritts. „Iernile reci facilitează un echilibru mai favorabil în sistemul de circulație al umidității", explică el. „Vremea rece face ca plantele să piardă o cantitate mai mică de apă".

Vremea nu va fi niciodată total previzibilă ?

La **Texas Agricultural and Mechanical University,** John Griffiths a început un studiu al variațiilor manifestate de valorile medii ale volumului de precipitații pentru regiunile sud-vestice ale Statelor Unite. Un cercetător cu o îndelungată experiență în domeniul secetei, Griffiths afirmă că informațiile detaliate referitoare la numărul de zile ploioase și la cantitatea medie de apă căzută în cursul unei precipitații ar putea fi aproape la fel de importante ca datele ce indică volumul total de precipitații din cursul perioadelor secetoase. Asemenea informații i-ar putea ajuta pe fermieri să facă o mai bună alegere a culturilor și să stabilească în mod mai judicios programele de irigație, ele putînd fi totodată de ajutor în determinarea practicabilității tehnicilor de provocare artificială a precipitațiilor.

Griffiths și alți experți de resort susțin cu hotărîre că clima regiunilor aride este strîns legată de tiparele globale ale climei terestre, iar o mare parte a cercetărilor meteorologice ce vizează direct regiunile aride sînt efectuate adesea la mare depărtare de deșerturile Pămîntului. Spre exemplu, Harold Fritts caută în prezent să confirme presupunerile privind existența unor legături între tiparele climatice de mare altitudine din zonele Oceanului Pacific și Asiei și modificările apărute în clima regiunilor aride ale continentului nord-american, modificări detectate inițial prin studierea structurii inelare a trunchiurilor de arbore.

O teorie actuală pretinde că vremea, ca și clima, de altfel, nu va fi probabil niciodată total previzibilă. „S-ar putea ca sistemul climatic să fie atît de complex, încît stările climatice alternative să fie compatibile cu o serie de condiții marginale", afirmă John Kutzbach.

Prioritățile actuale în contextul cercetărilor meteorologice sînt sporirea volumului de informații referitoare la vreme și la factorii care determină fenomenele climatice și îmbunătățirea modelelor electronice în care sînt introduse aceste informații. Numai modelele electronice suficient de complexe pot face față complexității sistemului climatic. Iar în privința satisfacerii necesităților informaționale implicate de asemenea cercetări avansate, o serie întreagă de eforturi susținute promit progrese substanțiale. Astfel, Organizația Națiunilor Unite a lansat așa-numitul **Global Atmospheric Research Programme,** iar Organizația Meteorologică Mondială a proiectat construirea unor observatoare moderne în regiunea Sahel. Acestor eforturi internaționale li se adaugă importante proiecte naționale, precum sistemul american de observații meteorologice prin intermediul sateliților, sau studiile patronate de Fundația Națională pentru Știință a Statelor Unite în cadrul programului său de cercetări asupra dinamicii fenomenelor climatice.

Clima terestră este schimbătoare, iar natura și amploarea modificărilor climatice continuă să fie imprevizibile. Climatologii afirmă în consecință că cea mai bună strategie pe care omenirea o poate adopta este de a se pregăti pentru vreme mai rea și vremuri mai grele, în timp ce experții se străduiesc să ajungă la o mai bună cunoaștere a complexelor mecanisme ce guvernează clima terestră.

În numărul viitor : Meteorologie – prezent și viitor.

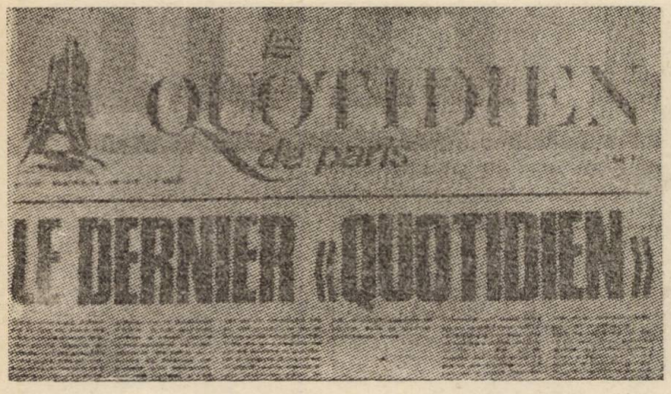

Decesul unui ziar

Vasile Elefterescu, Slatina. Dispariția ziarului „Le Quotidien de Paris" — pe care „France Presse" îl califica a fi unul din cele mai originale din presa franceză — exprimă o criză de durată. În anii postbelici, 16 cotidiane de importanță națională și-au încetat apariția în Franța, neputînd rezista concurenței și costurilor mereu mai ridicate ale procesului tipografic. În anul trecut a sucombat ziarul „J'informe" care, deși dispunea de un solid sprijin financiar, nu a izbutit să depășească dificultățile. În prezent, cunoscutul ziar „L'Aurore" își vede viitorul amenințat. Pentru prima oară în existența sa, ziarul „Le Monde" a încheiat ultimul exercițiu financiar cu un deficit. Prețul în continuă creștere al hîrtiei, cheltuielile ce se majorează, acapararea publicității de către televiziune și radio împing o serie de gazete spre un inevitabil faliment. „Le Quotidien de Paris" a apărut, pentru prima oară, la 4 aprilie 1974. Majoritatea redactorilor provenea de la „Combat" care a dispărut în condiții similare. Ziarul a atins un tiraj mediu de 60 000 exemplare pe zi. Se crede că apariția, în martie 1977, a gazetei „Le Matin" (apropiată de Partidul Socialist) i-a răpit o parte importantă a cititorilor.

Guadelupa

Lazăr Olimpia, București. Guadelupa este denumirea unui grup de insule din Arhipelagul Antilelor Mici, din Oceanul Atlantic (Marea Caraibilor). Aceste insule au o suprafață totală de 1779 kilometri pătrați și o populație de 350 000 locuitori. Centrul lor administrativ este Basse Terre, din insula cu același nume, alte orașe importante fiind Abymes și Pointe-à-Pitre, principalul port și centru comercial. Relieful acestor insule este diferit. Cea mai mare insulă, Basse Terre (848 kilometri pătrați), este străbătută de un lanț muntos de origine vulcanică, din care face parte și vulcanul activ Soufrière, precum și de numeroase rîuri. Spre deosebire de aceasta, insula Grande Terre, a doua ca suprafață (590 kilometri pătrați), este plată și joasă, iar subsolul calcaros a împiedicat formarea rîurilor. Clima este tropicală, iar în sezonul ploios insulele sînt afectate de uragane. Guadelupa a fost descoperită de Columb în 1493. Ocupată de francezi în 1635, ea a devenit colonie franceză în anul 1674. În baza constituțiilor franceze din 1946 și 1958, Guadelupa este departament francez de peste mări, activitatea legislativă fiind exercitată de Adunarea Națională și Senatul Franței, în care Guadelupa are trei și, respectiv, doi reprezentanți, iar activitatea executivă — de prefect și de un Consiliu General. Dintre partidele politice, menționăm Federația Stîngii Democratice și Socialiste, Partidul Comunist, Partidul Progresist. Economia Guadelupei este prin excelență agrară, predominînd culturile de trestie de zahăr, de bananieri, cafea, cacao, plante citrice, vanilie, ananas, manioc. Principalele produse exportate sînt zahărul și bananele. Insula Basse Terre este acoperită, în mare parte, de păduri tropicale, lemnul de diverse esențe constituind una dintre resursele naturale importante. Pe lîngă agricultură, pescuitul și creșterea vitelor sînt, de asemenea, îndeletniciri străvechi ale locuitorilor insulelor.

Marinescu Ovidiu, Brașov. Potrivit unui studiu recent, rezervele de uraniu ale Mexicului sînt evaluate la 8 500 tone. Anul acesta s-au investit 800 milioane pesos pentru exploatarea minelor de uraniu de la „Las Margaritas" și „El Nopal". La Laguna Verde, în statul Vera Cruz, Institutul național de energie nucleară a început construirea primei centrale nucleare din Mexic care va intra în funcțiune în 1982.

Cercetări poloneze

Ion Constantin, Craiova. Într-adevăr Polonia are o stațiune de cercetări în Antarctica. Vă furnizăm cîteva date în plus. Academia Poloneză de Științe, prin intermediul Institutului său de ecologie, a instalat o stațiune polară permanentă, care a fost construită pe insula King George. Instalarea acestei stațiuni a constituit o operă de mare complexitate. Expediția, care a pornit din Polonia pe la sfîrșitul lui decembrie 1976, a fost condusă de Stanislaw Rakusa-Suszezewski, de la Institutul de ecologie al Academiei Poloneze de Științe, care a fost, de asemenea, șeful stațiunii antarctice. Echipamentul expediției — avînd o greutate de 4 000 tone — a

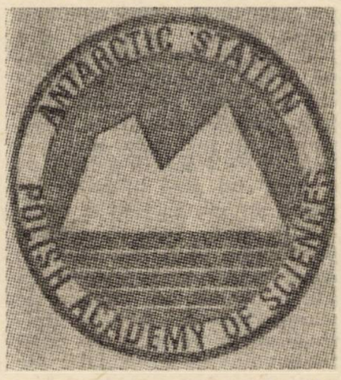

fost compus, printre altele, din 21 case speciale, din 3 500 butoiașe cu combustibil, de vehicule amfibii, de pontoane etc. Atunci cînd construcția stațiunii a fost terminată, echipa alcătuită din 19 persoane a început prima sa iarnă în Antarctica (mai—decembrie 1977). Personalul expediției va fi schimbat în fiecare an. Stațiunea procedează la cercetări ecologice și biologice esențiale asupra resurselor vii din partea meridională a Oceanului Înghețat. Lucrările stațiunii vor fi completate de cercetări făcute de expediții maritime poloneze în apele limitrofe. Polonia este a doua țară socialistă, după U.R.S.S., care va dispune de o stațiune permanentă de cercetări științifice în Antarctica. Cercetările efectuate în stațiune sînt făcute în strînsă coordonare și în contact cu programele organizate în cadrul U.N.E.S.C.O. de către Comitetul științific pentru investigații în Antarctica. În decembrie anul trecut, vasul „Antoni Garnuszewski" cu membrii celei de-a doua expediții poloneze antarctice a ajuns la insula King George. Întregul personal al expediției va rămîne în Antarctica numai în perioada de vară de acolo, iar majoritatea membrilor expediției, precum și oamenii de știință se vor întoarce în Polonia. Pentru o iarnă lungă antarctică va rămîne în stațiune o echipă de 20 de persoane printre care și 2 femei. Concomitent cu lucrări de investiții vor începe cercetările științifice conform unui program nou, stabilit pe baza experiențelor de pînă acum.

Andrei Vasiloiu, Oradea. Pentru a răspunde întrebărilor dv. vom utiliza cîteva din datele recent publicate de Organizația pentru cooperare economică și dezvoltare, care cuprinde 24 de state occidentale. Astfel, potrivit acestor statistici, Suedia dispune de cel mai înalt venit pe locuitor — 9 030 dolari ; este urmată de Elveția — 8 870 dolari, Statele Unite — 7 910 dolari, Norvegia — 7 770 dolari și Danemarca — 7 590 dolari. Între țările membre ale Organizației, Turcia ocupă ultimul loc din acest punct de vedere, cu 1 000 dolari pe locuitor. Iată și alte informații : Luxemburgul are cel mai înalt procentaj al populației ocupate în activități industriale — 46,3 la sută, precum și cel mai scăzut șomaj — 0,1 la sută. Șomajul cel mai ridicat, între cele 24 țări, este înregistrat în Portugalia — 11,4 la sută. Rata cea mai scăzută de nașteri — R.F. Germania, 9,8 la o mie de locuitori; cea mai ridicată — Turcia: 32,3 la o mie de locuitori. Japonia are o rată de nașteri de 16,4 la o mie de locuitori, S.U.A. — 14,7, Italia — 14,4, Franța — 13,6, iar Marea Britanie — 12,1. În ce privește procentajul copiilor între 15 și 19 ani care urmează o școală, în frunte se află Japonia cu 76,3 la sută, urmată de S.U.A. — 72 la sută, Norvegia — 63,4 la sută, Danemarca — 62,1 la sută, Belgia — 61,3 la sută, Suedia — 57,1 la sută.

Ioan Remeș, Oradea. La fiecare început de sesiune parlamentară britanică, în luna noiembrie, guvernul prezintă un program care cuprinde măsurile ce urmează a fi luate în domeniile economic, politic și social, legile ce vor fi introduse în Camera Comunelor și direcțiile generale ale politicii guvernamentale. Acest program, alcătuit de cabinet, este citit în fața parlamentului de șeful statului, regina Elisabeta a II-a. Acesta e motivul pentru care se numește „mesajul tronului".

POSTA REDACȚIEI

Muzeul Luvru

Dana Ionescu, București. Muzeul Luvru a căpătat o înfățișare cu totul nouă în urmă cu aproximativ 15 ani, cînd André Malraux, ministrul culturii pe vremea generalului De Gaulle, a declarat război „patinei vremii" și a impus o curățire radicală a fațadelor Parisului. Lucrările de renovare au scos la lumină frumuseți nebănuite, dar, în interior, vechiul palat a rămas cel dintotdeauna, un palat transformat în muzeu la 10 august 1793, în ziua detronării regelui Louis al XVI-lea. „Dacă ar izbucni un incendiu la Luvru, ce tablou ați salva ?" „Pe cel mai apropiat de ieșire". Răspunsul, atribuit lui Jean Cocteau, este mai puțin cinic decît s-ar părea. Riscul unei catastrofe de acest gen nu este decît unul din atîtea altele. De cînd a fost numit, în 1972, conservator-șef, Pierre Quoniam este preocupat de modernizarea muzeului. Specialistul chemat la căpătîiul „marelui bolnav", Patric O'Byrne, a supus muzeul Luvru unui control sever. I-a depistat bolile și a propus o terapie. În 1978, guvernul Barre a mărit fondurile muzeului Luvru de la 27,5 la 44 milioane franci. Muzeul este amenințat de incendii și furturi (să ne amintim de Leonardo Vincenzo, care, în 1911, a furat „Gioconda", sau de Stanislas Bougoussievky, care, în 1939, a furat „Indiferentul" lui Watteau), dar și de micile acte de vandalism cotidian ale unor vizitatori care vor să vadă tot mai de aproape, sau care ating capodoperele. Numărul lor ridicat constituie în sine o cauză a poluării. Majoritatea colecțiilor din Luvru nu pot fi văzute după orele 17,00, din cauza unui decret datînd din secolul trecut, care prevedea închiderea în timpul iernii a muzeului odată cu înserarea, deoarece singura lumină venea de la ferestre și de la ușile cu geamuri. Luvrul are o suprafață de expunere a tablourilor de 65 000 metri pătrați, 700 metri fațadă spre Sena, 2 410 ferestre ; dacă un vizitator ar dori să treacă prin toate sălile ar parcurge 10 kilometri. Aproape întregul trafic se desfășoară prin poarta Denon, în care se întîlnesc atît cei ce intră, cît și cei care ies din muzeu. Se au în vedere măsuri pentru modernizarea instalațiilor electrice, măsuri de siguranță, de încălzire și climatizare, de îmbunătățire a accesului și primire a vizitatorilor (cu garderobe, toalete, divanuri, fotolii, servicii de informații, ascensoare, baruri, restaurante). Se intenționează, de asemenea, recuperarea celor două cincimi din palat care mai sînt încă ocupate de alte servicii și de Ministerul de finanțe.

Vasile Tațiuc, Caransebeș. Vă mulțumim pentru observația în legătură cu articolul despre deșerturi.

Autostrada Tehuantepec

Ilie Teodorescu, Orăștie. Alocarea sumelor necesare executării proiectului la care vă referiți a fost aprobată recent de către șeful statului mexican, José Lopez Portillo. Este vorba de construirea unei autostrăzi de 280 km și a unei căi ferate (existentă, parțial, dar trebuind să fie completată și modernizată) care să traverseze istmul Tehuantepec, făcînd legătura între Oceanul Pacific și Oceanul Atlantic prin sudul Mexicului.

Ideea folosirii acestei înguste limbi de pămînt pentru unirea celor două oceane este mai veche, datînd; se pare, din 1852. Un an mai tîrziu, de altfel, S.U.A. încheiau cu Mexicul un acord prin care obțineau permisiunea de a folosi istmul ; în principiu, aici trebuia să fie stabilită o zonă de trecere, cel mai probabil un canal. Totuși, acordul a expirat, în 1937, fără ca această posibilitate să fi fost folosită. Apoi, în 1946, un inginer mexican a propus un sistem de transportare a navelor dintr-un ocean în altul pe platforme trase de locomotive, dar proiectul a fost considerat irealizabil, la vremea respectivă, și abandonat. Costul celui actual este apreciat la circa 10 000 milioane dolari. Autostrada și calea ferată despre care am amintit ar urma să facă legătura între portul Salina Cruz, la Pacific, și cel de la Coatzacoalcos, situat pe coasta Caraibilor. În ciuda costului ridicat al proiectului, Mexicul își propune să-l realizeze fără a recurge la capitaluri străine. Se scontează, în special, potrivit unor surse guvernamentale, pe sumele încasate ca urmare a vînzărilor de petrol. Experții mexicani apreciază că această legătură terestră între Pacific și Atlantic va putea rivaliza cu Canalul Panama. Cantitatea zilnică de mărfuri transportate pe aici ar urma să fie de 1 milion tone, ceea ce depășește de trei ori tranzitul actual prin Canal. De asemenea, distanța pe uscat ar putea să fie acoperită în trei ore, în timp ce traversarea Canalului Panama de către cargouri durează, în medie, 12 ore.

Doru Mihăilescu, Brașov. Vă referiți, probabil, la expediția în Alaska a patru britanici, cărora li s-a alăturat și un american foarte bun cunoscător al regiunii, pentru a comemora două sute de ani de la debarcarea căpitanului Cook în Canada. Expediția s-a desfășurat în caiace, membrii ei plecînd din vestul insulei Umnak, pătrunzînd apoi în golful Unalaska unde, după șase săptămîni și trei sute de mile parcurse, au debarcat. Membrii expediției au filmat vegetația și viața marină studiind, totodată, efectele psihologice și fiziologice ale drumului asupra comportamentului uman. În **fotografie :** membrii expediției britanice.

Ioan Mihali, Satu Mare. Nu s-a modificat nimic în statutul juridic al bazei navale Guantanamo.

Costin Mereanu, Slatina. Informațiile solicitate în legătură cu Tratatul de cooperare amazoniană le găsiți în articolul publicat, pe această temă, la rubrica „Puncte de vedere" din nr. 28 a.c.

Radu Orban, București. Ciudad de México are 13 milioane de locuitori. Acest megalopolis este confruntat cu serioase probleme : zilnic se adaugă la contaminarea aerului 650 de tone de smog. În oraș circulă o jumătate de milion de automobile particulare, 40 de mii de taximetre, 225 de tramvaie, 500 de troleibuze și 7 000 de autobuze. Cu cele 60 de mii de întreprinderi instalate în împrejurimile sale, Ciudad de Mexico asigură circa 44 la sută din producția industrială totală a țării. Datorită contaminării aerului, vizibilitatea scade an de an. La începutul anilor '50, vizibilitatea medie era de 12 km, iar azi de 4 km. Pentru a combate norul cenușiu care acoperă în permanență orașul, sînt lărgite spațiile verzi, dar, pe ansamblu, suprafața acestora este în periculoasă scădere : fiecărui locuitor al orașului îi revin numai 4,5 m de spațiu verde. Una din marile probleme o reprezintă, de asemenea, transportul : viteza medie în oraș este de 12 km/h. Autoritățile apreciază că se pierd zilnic, din cauza transportului, 1 500 000 de ore utile.

Wunder Gàbor, Piața Armata Roșie nr. 7, Tîrgu Secuiesc, jud. Covasna, cod 4050, vinde numere disparate ale revistei „Lumea" din anii 1967—1977 ; **Simion Mihuț, str. Bolintineanu, nr. 25—31, Bloc B. sc. A ap. I, et. I. Arad, telefon 32793, cod 2100** vinde colecția revistei „Lumea" ; **Franco Duram, str. Cornelia nr. 15, București, sector I, cod 75113, tel. 63 29 56,** oferă colecția revistei pe anii 1974—1977 ; **Mandi Lender, str. Tutova nr. 8, sc. C. ap. 16, Iași, cod. 6600** oferă numere disparate ale revistei din 1963—1978.

LUMEA

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internațional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

C.P.C.S.

VACANȚA '78

La munte sau la mare, în drumețiile dv. estivale, cu siguranță veți opta pentru o cît mai confortabilă petrecere a zilelor de vacanță !

Pentru a veni în întîmpinarea dorințelor dv., magazinele și raioanele specializate ale COMERȚULUI DE STAT s-au aprovizionat cu un bogat sortiment de articole pentru sport și turism, dintre care vă recomandăm :

- termose pentru lichide și alimente solide (prețul între 25 și 108 lei) ;
- trei dimensiuni de cutii turistice pentru alimente ;
- spirtieră de voiaj (prețul 14 lei) ;
- lămpiță camping, cu baterie, tip LUCEAFĂRUL ;
- aragaz tip TURIST (prețul 400 de lei) ;
- saltele pneumatice, de una și două persoane (prețul între 275 și 400 de lei) ;
- saci de dormit (prețul între 181 și 522 de lei) ;
- saltele și perne din poliuretan pentru camping (prețul între 23,50 și 415 lei) ;
- bărci pneumatice și metalice pentru pescari (prețul între 1 000 și 1 200 de lei) ;
- diverse tipuri de corturi – tip ALPIN, tip DACIA și tip LITORAL – pentru două, trei sau patru persoane (prețul între 900 și 3 094 de lei) ;
- mobilier pentru camping : scaune pliante, paturi și mese pliante (prețul între 49 și 300 de lei).

Vizitînd magazinele COMERȚULUI DE STAT, aveți posibilitatea de a alege obiectele necesare unei agreabile drumetii.

SEZONUL EXCURSIILOR ȘI AL DRUMEȚIILOR A ÎNCEPUT!

Radioreceptorul portabil vă poate fi un tovarăș agreabil în orele libere, indiferent unde le petreceți : la plajă, în cabană, înfruntînd tăria munților sau, pur și simplu, acasă.
Dacă nu aveți un radioreceptor portabil, cumpărați-vă !

Radioreceptoarele portabile sînt:

• *SENSIBILE* • *SELECTIVE*

• *AU O AUDIȚIE CLARĂ ȘI PLĂCUTĂ*

În magazinele specializate, precum și la raioanele respective din magazinele universale ale COMERȚULUI DE STAT, există următoarele tipuri de radioreceptoare, ușor de purtat :

	lungimi de undă	Preț
CORA	**1**	**345 lei**
APOLLO	**1**	**345 „**
PESCĂRUȘ	**2**	**450 „**
ALFA	**2**	**450—540 „**
COSMOS	**3**	**645—740 „**
GLORIA	**4**	**1.450 „**
PREDEAL (fără antenă)	**3**	**1.000 „**

Vînzători bine pregătiți vă pot oferi relații complete despre toate tipurile de radioreceptoare portabile.

Recom

Lei 2

ROMÂNIA
ÎN
CONȘTIINȚA
LUMII

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 30 20 iulie 1978

Cursul ascendent al relațiilor româno—congoleze

- O.U.A. şi exigenţele dezvoltării independente a statelor africane
- Reuniunea la nivel înalt a ţărilor industrializate din Occident

Reportaj pe glob

R.P. POLONĂ

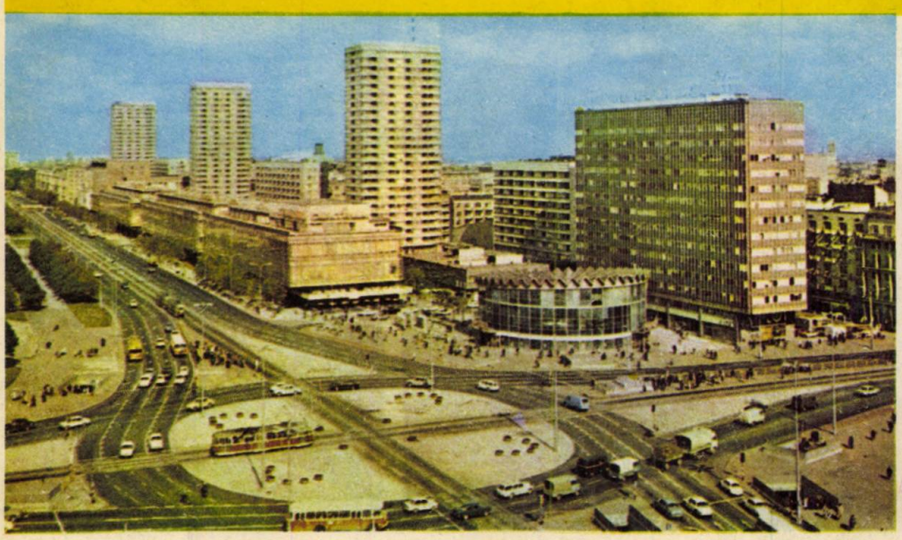

EGIPT

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, s-a întîlnit cu tovarășul William Kashtan, secretar general al Partidului Comunist din Canada

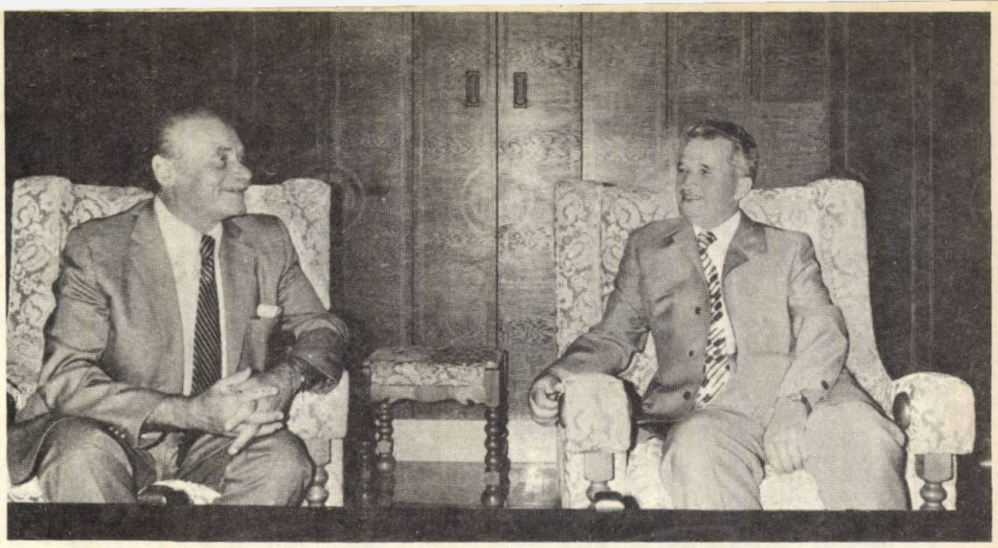

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a primit delegația Consiliului Poporului din Republica Arabă Siriană, condusă de Mahmoud Hadid, membru al Comandamentului regional al Partidului Baas Arab Socialist din R. A. Siriană, președintele Consiliului

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Unității Socialiste, a primit delegația Partidului Liberal Radical — Venstre din Danemarca, condusă de K. Helveg Petersen, președintele partidului

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe senatorul american George McGovern

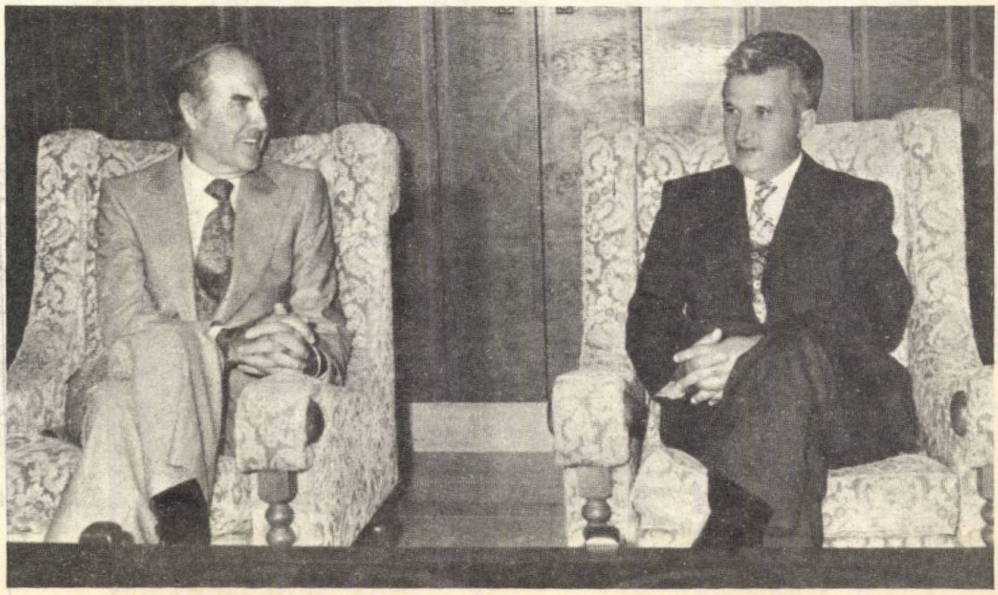

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

30(769)

20 iulie 1978

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Dialogul internațional – vocație constantă a României socialiste. George Serafin 2

Cursul ascendent al relațiilor româno-congoleze. Dumitru Constantin 5

Trei decenii de la semnarea Tratatului de prietenie româno-cehoslovac. Ilie Olteanu 6

Khartum. Conferința la nivel înalt a Organizației Unității Africane. Paul Diaconu 7

Bonn. „Cei șapte" – între intenții și realități. Vasile Crișu 8

Orientul Mijlociu. Reuniunea de la Leeds. I. Giurgiu 9

Lisabona. Reforma agrară – implicații politice. Rodica Dumitrescu 11

Nouakchott. Evoluția situației. Sabina Bondoc 11

Kuala Lumpur. Opțiuni politice, opțiuni economice. Liana Enescu 12

Micronezia. Miza unui referendum. L. Nichifor 13

Columbia. Ritmurile timpului. P. George 24

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Interviuri cu : Joergen Jensen, Sanchez Meza de Solis 3

DIN TĂRILE SOCIALISMULUI

R.P. Polonă. De la „reclădirea trecutului" la edificarea viitorului. Donca Ciobanu 14

REPORTAJ PE GLOB

Hangiou. Anca Voican 16

Egipt. Crăciun Ionescu 17

Bruxelles – anul o mie. Marcel Negreanu 19

SINTEZE

Restructurarea relațiilor valutar-financiare, componentă a procesului de instaurare a noii ordini economice internaționale. Dr. Ilie Șerbănescu 20

1000 + 1 22–23

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

Noi evenimente în spațiul extraterestru. Sanda Grigoriu 25

Meteorologie – prezent și viitor (II) 26

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Medunarodna Politika, L'Unità, Le Monde 28

PROFIL

Oscar Antonio Montes, ministrul afacerilor externe și al cultelor al Republicii Argentina 30

POȘTA REDACȚIEI 31–32

Dialogul internațional – vocație constantă a României socialiste

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

BONN. Întîlnirea celor șapte țări occidentale industrializate

ORIENTUL MIJLOCIU

Intensă activitate diplomatică

NOUAKCHOTT

Evoluția situației

KUALA LUMPUR. Opțiuni politice, opțiuni economice

Reportaj pe glob

HANGIOU

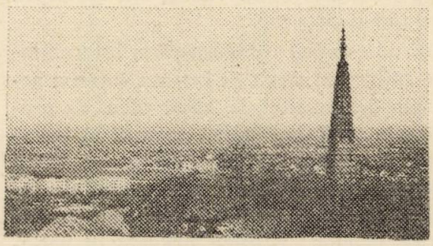

Restructurarea relațiilor valutar-financiare, componentă a procesului de instaurare a noii ordini economice internaționale

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

Noi evenimente în spațiul extraterestru

Dialogul internațional — vocație constantă a României socialiste

Zi de zi, mijloacele de informare consemnează prezența în țară a numeroase personalități ale vieții politice, culturale sau științifice internaționale. Paralel — reuniuni, simpozioane, conferințe aduc în Capitală, în așezările montane sau pe litoral oaspeți provenind de pe toate meridianele, dornici să se angajeze într-un rodnic schimb de păreri într-o problemă sau alta de interes comun.

Perioadă de vacanță ? Nu s-ar putea spune, judecînd după profesia oaspeților, după mobilul vizitei lor în țara noastră și a convorbirilor pe care le poartă aici. Putem spune, cu toată îndreptățirea, că generoasa vară românească stimulează contactele politico-diplomatice și de altă natură, putem spune, mai ales, că această perioadă estivală mărturisește continua și constanta disponibilitate a României pentru dialog, pentru schimbul direct de opinii, pentru mai buna cunoaștere reciprocă între țări și popoare.

Opinia publică românească și internațională reține, cu deosebit interes, intensa activitate desfășurată, în acest plan, de președintele țării, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Șeful statului nostru primește aproape zilnic reprezentanți ai unor guverne sau parlamente, partide politice, organizații naționale sau internaționale, alte personalități ale vieții politice din numeroase țări. Nu sînt simple vizite de curtoazie făcute președintelui țării, sînt întîlniri în cadrul cărora se angajează convorbiri cu privire la relațiile bilaterale pe linie de stat sau partid, cu privire la evoluția și sensul evenimentelor internaționale, sînt schimburi de opinii asupra căilor prin care colaborarea și pacea să poată deveni bunuri definitiv cîștigate de popoare. Țara de proveniență a oaspeților poate să fie Japonia sau Canada, R.P.D. Coreeană sau Statele Unite, Australia sau Argentina sau oricare altă țară cuprinsă între aceste îndepărtate meridiane. Ea poate să fie socialistă sau capitalistă, în curs de dezvoltare sau nealiniată, mare sau mică. Partidele, ele pot fi la putere sau în opoziție, personalitățile respective pot aparține unor partide comuniste sau socialiste, democrate sau liberale, cu concepții politice și filozofice deosebite.

Și totuși, în toată această diversitate pot fi ușor identificate elementele comune, factorii ce dau tîlc și nume acestei largi palete de personalități cu care are convorbiri președintele Nicolae Ceaușescu : pe de o parte, este *interesul pentru consolidarea relațiilor bilaterale* și, în același timp, pentru o *fertilă conlucrare în sfera vieții internaționale ;* pe de altă parte, este *interesul* oaspeților, al tuturor, *pentru o mai bună cunoaștere a României, pentru contactul direct, cu președintele ei,* care este tot mai larg recunoscut ca o personalitate de prim rang a scenei politice mondiale.

Dorința de dezvoltare și consolidare a relațiilor bilaterale, de conlucrare internațională găsește în România un răspuns permanent caracterizat de inițiativă, consecvență și constructivitate. Participarea activă, vie, a României la dezbaterea marilor probleme internaționale, implicarea sa totală în eforturile pentru găsirea soluțiilor la aceste probleme, principialitatea neabătută cu care se angajează în marele dialog mondial, bogata investiție de propuneri, idei și contribuții pe care o aduce la promovarea idealurilor comune de securitate, pace și colaborare — toate acestea au adus țării noastre un prestigiu pe care nu l-a avut niciodată în trecut.

Tuturor prietenilor, tuturor sentimentelor de stimă și prețuire, tuturor recunoașterilor obiective ale realizărilor sale de azi, România le răspunde cu inima deschisă, invitînd la un dialog de a cărui rodnicie să se bucure, deopotrivă, popoarele respective, cît și toate popoarele lumii.

Interesul pentru mai buna cunoaștere a României își găsește cea mai legitimă explicație în pașii uriași făcuți de țara noastră pe drumul dezvoltării socialiste, în perseverentele eforturi și căutări pentru ridicarea nivelului de civilizație materială și spirituală a poporului ; acest interes își găsește, totodată, explicația în originalitatea și dinamica politicii externe a țării, în voința de a cunoaște, la fața locului și de la cea mai autorizată sursă, resorturile acestei politici, rădăcinile sale naționale și obiectivele sale internaționale. Cînd președintele unei țări care are la activul său atîtea realizări, care s-a impus atît de ferm ca promotoare activă a păcii în lume, este o personalitate de talie mondială, a cărui contribuție la înțelegerea între state este atît de elogios apreciată, interesul de a întîlni direct omul care marchează atît de puternic destinul țării și al poporului său este, la rîndul său, lesne de înțeles.

Amplul dialog internațional pe care îl găzduiește, în această vară, România mărturisește, odată în plus, vocația țării noastre pentru stimularea uneia din metodele cele mai verificate de realizare a înțelegerii internaționale : aceea a contactului direct, a schimbului sincer și deschis de opinii, a cunoașterii nemijlocite a realităților. Și, în această vocație, nu se deslușește oare cu claritate una din practicile cele mai eficiente ale coexistenței pașnice ? Această coexistență pe care România o cultivă și o promovează tocmai pentru că, operînd pe fundamentul solid al noilor principii, ea își extrage seva de vitalitate din multitudinea acțiunilor, contactelor, schimburilor de opinii dintre reprezentanții tuturor statelor, indiferent de orînduirea lor social-politică, de mărime, de gradul de dezvoltare sau potențial. Din creșterea cantitativă a acestor întîlniri se naște noua calitate a raporturilor internaționale. Or, această calitate este unul din obiectivele fundamentale ale întregii activități internaționale a României socialiste.

George Serafin

„Convorbirile avute vor contribui la întărirea relațiilor dintre partidele noastre"

Joergen Jensen

președintele Partidului Comunist din Danemarca

La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, o delegație a Partidului Comunist din Danemarca, condusă de Joergen Jensen, președintele partidului, a întreprins o vizită în țara noastră. Momentul cel mai important al vizitei – întîlnirea cu tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român. Îndată după întrevedere, președintele P.C. din Danemarca a răspuns unor întrebări adresate de revista noastră.

– Pentru Partidul Comunist din Danemarca – **a ținut să precizeze tovarășul Joergen Jensen, de la început** – această vizită are o însemnătate foarte mare și sînt bucuros că mi s-a oferit posibilitatea de a o întreprinde, pentru că, în acest fel, am putut vedea cum se construiește, în practică, socialismul în România. Sînt bucuros că am avut prilejul de a-l întîlni pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și de a avea convorbiri cu dînsul.

– Tovarășe Joergen Jensen, în urma acestei vizite și a convorbirilor avute, cum apreciați dezvoltarea relațiilor dintre cele două partide ?

– Întotdeauna au existat raporturi bune între partidele noastre. Aceasta înseamnă că am putut discuta o gamă largă de probleme, ceea ce constituie un factor foarte important, decisiv în raporturile dintre toate partidele care își desfășoară lupta în condiții diferite. După părerea mea, schimbul de vederi pe teme internaționale, chiar dacă nu întotdeauna sîntem de acord sută la sută, constituie condiția rezolvării și clarificării unor importante probleme. De aceea, consider contactele, convorbirile un element foarte important. Și tot de aceea, sînt convins că această vizită a noastră și convorbirile avute vor contribui mult la întărirea relațiilor de colaborare între partidele noastre și, în același timp, la întărirea raporturilor dintre toate partidele comuniste și muncitorești.

– În ultimul timp, la mai multe plenare ale P.C. din Danemarca s-a discutat, între altele, despre situația actuală din țara dv., adoptîndu-se și documente, precum și cel din ianuarie, intitulat „Cu privire la lupta împotriva efectelor crizei". Care sînt, în etapa actuală, principalele obiective ale Partidului Comunist din Danemarca ?

– Putem spune că avem două obiective principale. Primul se referă la lupta împotriva efectelor negative ale crizei economice. Șomajul în Danemarca este ridicat, iar efectele crizei duc la întărirea marelui capital printr-o redistribuire a valorilor în favoarea acestuia. În aceste condiții, clasa muncitoare trebuie mobilizată la lupta împotriva actualei stări de lucruri, și în acest sens am formulat propuneri concrete pentru o nouă politică economică.

Un al doilea obiectiv îl constituie combaterea condițiilor impuse de Piața comună. Ne aflăm, acum, într-o perioadă în care se pregătesc alegerile directe pentru viitorul parlament al Pieței comune, a cărui realizare va implica, după părerea noastră, diminuarea suveranității naționale a Danemarcei. Noi considerăm că trebuie să ridicăm populația la lupta împotriva acestei situații. Condiția pentru a se duce o altă politică în Danemarca este eliberarea de influențe străine și de dominația marelui capital internațional, pentru că numai astfel ne putem apăra independența națională. Și, tot astfel, putem lupta împotriva forțelor războiului și contribui la asigurarea continuității procesului destinderii. Partidul nostru a formulat cererea ca Danemarca să părăsească pactul militar N.A.T.O. și ca țara noastră, împreună cu celelalte țări nordice, să creeze, în această regiune, o zonă lipsită de arme nucleare.

– Avînd în vedere marea fărîmițare a electoratului danez între foarte multele partide reprezentate în Parlament, cum acționează partidul comunist pentru a-și spori influența în mase ?

– În primul rînd, luptînd în cadrul mișcării sindicale și a asociațiilor chiriașilor, încercăm să mobilizăm populația împotriva politicii duse de guvern. Luptăm în cadrul organizațiilor locale ale cetățenilor, în universități (pentru ca studenții să obțină asistență pentru studii), în cadrul mișcării chiriașilor (pentru reducerea chiriilor). Am spus, de multe ori, că vrem să devenim purtătorul de cuvînt al poporului în Parlament. Considerăm de datoria noastră să căutăm și să găsim formulări care să corespundă dorințelor poporului, iar acestea să fie, totodată, realizabile, deci realiste. Este clar că dorim instaurarea socialismului în Danemarca. Dar, avînd în vedere condițiile specifice, sîntem de părere că, deși Parlamentul este foarte fărîmițat în diverse formațiuni, se poate promova o altă politică,aici și acum. Mi-aș permite să dau un exemplu : inflația și specula cu terenurile imobiliare constituie o piedică serioasă în calea unei politici economice înțelepte. Cel mai bun lucru ar fi naționalizarea proprietăților și exproprierea terenurilor de construcții. Dar, cum în Parlament nu se poate obține o majoritate pentru aceste propuneri, noi am propus ca, cel puțin, toate creșterile de prețuri rezultate din cele două domenii să treacă în patrimoniul statului. Vrem să dovedim că, și în condițiile unei majorități burgheze, se poate realiza o altă politică economică. Poporul danez are convingerea că există o alternativă, și prima condiție ca el să creadă în socialism este să creadă în forțele sale socialiste și în rezultatele luptei lor.

– În acest sens, cum vede Partidul Comunist din Danemarca colaborarea cu alte partide și forțe democratice pentru rezolvarea problemelor țării ?

– O asemenea colaborare este, în mod clar, o necesitate. Astăzi sînt reprezentate în Parlamentul danez 12 partide. Există partide reacționare, cu care nu colaborăm. Dar există și partide burgheze cu o poziție și o ideologie mai progresiste. Cu acestea putem colabora pentru a da politicii daneze o altă orientare.

– Tovarășe Jensen, care este poziția Partidului Comunist din Danemarca privind căile și metodele de trecere la socialism în țările occidentale europene ?

– Este știut că modul de dezvoltare a societății în țările vest-europene comportă diferențe – din punct de vedere material și cultural : între aceste țări, există multe deosebiri. Ceea ce este, însă, general valabil pentru toate constă în cîștigarea majorității în favoarea socialismului și, pentru aceasta, clasa muncitoare trebuie să fie activă, să se situeze în fruntea luptei. Fiecare țară trebuie să-și găsească drumul spre socialism, pornind de la situația ei concretă. Cît privește Danemarca, există atîtea probleme presante, încît sîntem nevoiți să găsim mereu noi metode de soluționare a lor. Metode proprii care să ducă la înlăturarea, la sfărîmarea puterii marelui capital, în condițiile noastre concrete.

Interviu realizat de Ștefan Țurlea

România — Mexic: noi forme de colaborare economică

Guillermina Sanchez Meza de Solis

adjunct al ministrului relațiilor externe al Mexicului

La București, au avut loc, recent, lucrările celei de-a doua sesiuni a Comisiei mixte româno-mexicane. Cu acest prilej, șeful delegației Mexicului, Guillermina Sanchez Meza de Solis, adjunct al ministrului relațiilor externe, a avut amabilitatea de a ne acorda un interviu.

— Ați semnat, la București, un protocol de colaborare româno-mexican. Ce perspective deschide acest nou document relațiilor noastre economice ?

— Protocolul prevede dezvoltarea comerțului bilateral, realizarea de investiții reciproce și, desigur, — așa cum s-a subliniat în cadrul lucrărilor comisiei mixte — sînt prevăzute, ca instrumente operative de lucru, și forme noi care să permită amplificarea relațiilor economice între Mexic și România. Cooperarea economică se va intensifica, în special, în domeniile industriei construcțiilor de mașini, industrici chimice, petrochimice, petroliere, agriculturii și în sectorul tehnico-științific.

Din punct de vedere politic, importanța documentului este, de asemenea, notabilă. Se manifestă o profundă prietenie și înțelegere între popoarele noastre și, mai ales, o mare coincidență și o deosebită apropiere între obiectivele politicilor externe ale celor două țări, precum și în eforturile pe care le facem în vederea propășirii economice și sociale naționale.

Analizînd evoluția schimburilor, am constatat că volumul și structura acestora nu au corespuns întru totul așteptărilor celor două țări ; totuși, ne-am convins, încă o dată, că există voință politică de ambele părți pentru dezvoltarea comerțului în ambele sensuri, a schimburilor și cooperării economice, tehnologice și științifice.

— Care considerați că sînt posibilitățile de acțiune comună, pe plan internațional, ale Mexicului și României în direcția edificării unei noi ordini economice și politice în lume ?

— Cred că baza de rezistență a acțiunii noastre externe, punctul ei central — în care se manifestă, de altfel, o limpede afinitate — îl constituie tocmai acest obiectiv al unei extraordinare schimbări — noua ordine economică mondială. Instaurarea ei ar permite popoarelor, care, ca și noi, sînt în curs de dezvoltare, să găsească condiții mai favorabile pe piața mondială și să beneficieze de acces liber la sursele de tehnologie și financiare, care pînă acum au constituit dintre cele mai serioase obstacole ce ne-au menținut în condiții de dificilă dezvoltare. Căci, raportul dintre prețurile la materiile prime și cele industriale este încă, în mod hotărît, nefavorabil pentru toți cei ce exportă materii prime sau produse cu un grad scăzut de elaborare. România a atins un nivel remarcabil în ceea ce privește exportul produselor prelucrate, cu înalt grad de tehnicitate. Și noi urmăm acest drum ; am modificat, în bună măsură, structura exporturilor noastre ; vindem deja un mare procent de produse manufacturate. Cu toate acestea, exportul de materii prime mai constituie încă unul dintre punctele forte și, totodată, slabe ale exporturilor mexicane. De aceea, luptăm pentru o nouă ordine economică internațională, care să instituie relații economice mai juste.

— Care credeți că sînt domeniile prioritare în care țările noastre ar putea intensifica pe viitor colaborarea ?

— Cred că există o amplă gamă de posibilități. România a obținut mari succese în exportul de produse prelucrate. Mexicul face pași importanți pe această cale ; poate exporta materii prime, minerale. De asemenea, comisia mixtă româno-mexicană va impulsiona și creșterea schimburilor tehnologice. România are o agricultură foarte eficientă, foarte bine organizată. Fe noi ne interesează să cunoaștem întreaga dv. tehnică, tocmai în vederea atingerii obiectivelor noastre pe termen scurt în acest domeniu. Totodată, în organizațiile și organismele internaționale — mai ales la O.N.U. — ne-am conjugat excelent eforturile în lupta pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale și pentru reducerea cheltuielilor militare, odată cu îndreptarea sumelor economisite spre dezvoltare. Punctele noastre de vedere au fost exprimate de președintele Lopez Fortillo : vrem să desfășurăm o mare bătălie pentru pace, o bătălie ale cărei arme să fie alimentația, condițiile de locuit, educația, bunăstarea.

— În cadrul largului efort al Mexicului pentru a se dezvolta liber și independent, suveran, un loc important îl ocupă valorificarea resurselor proprii, dezvoltarea economică multilaterală. Care sînt preocupările actuale ale Mexicului în acest sens ?

— Mexicul luptă tocmai pentru a-și dobîndi independența economică. Am reușit, de exemplu, ca industria petrolieră să fie exclusiv un atribut al statului. Pe plan extern, ne sprijinim pe dreptul internațional, pe normele de bază ale acestuia. Avem o strategie pe termen lung și una pe termen scurt. Pe termen scurt, facem față unei dificile situații inflaționiste, unei dificile balanțe de plăți și șomajului, în condițiile creșterii accelerate a populației, care ne obligă la o înaltă rată a investițiilor. Iată, deci, că, în ceea ce privește strategia pe termen scurt, primul an de guvernare a urmărit să creeze un climat de încredere, după grava criză economică prin care trecusem. În același timp, s-au luat măsuri în vederea dezvoltării energeticii, petrolului, care ne deschide perspective îmbucurătoare. Politica noastră promovează folosirea tuturor beneficiilor obținute din petrol pentru dinamizarea economiei, mai ales a agriculturii. În acest domeniu, dorim să ajungem la autosuficiența alimentară. Colaborăm, în acest scop, cu statele de pe continentul latino-american, cu care, întotdeauna, am avut relații bune. Ne unesc o întreagă istorie și o limbă comună, precum și respectul dreptului popoarelor la autodeterminare.

Interviu realizat de Ileana Scipione

Personalitatea președintelui NICOLAE CEAUȘESCU și politica externă a României relevate în presa indiană

În ultimul său număr, dedicat exclusiv problemei dezarmării, revista politică indiană **„The Contemporary"** publică un amplu articol intitulat **„Conceptul președintelui Nicolae Ceaușescu cu privire la dezarmare"**, în care este reflectată poziția activă și constructivă a României, personal a președintelui Nicolae Ceaușescu, în această problemă cardinală a vieții internaționale. Revista subliniază contribuția deosebită a președintelui României la găsirea căilor celor mai potrivite și eficiente de realizare în practică a deziderатului dezarmării, subliniind că „nu trebuie să se aștepte ca această problemă vitală să fie rezolvată numai la masa tratativelor ; este necesar ca masele să lupte pentru a apăra prin popriile lor forțe viața, securitatea și viitorul civilizației umane".

„România — se menționează în articol — **acționează pentru trecerea de la discuții generale la măsuri practice, pornindu-se de la responsabilitatea fiecărui stat, și în primul rînd a statelor posesoare de arme nucleare, față de cauza păcii și securității, de existența civilizației umane".**

România consideră, de asemenea, — se arată în continuare — că eforturile tuturor popoarelor trebuie să fie îndreptate în direcția dezarmării nucleare și că sînt necesare acțiuni ferme pentru oprirea producerii de arme nucleare, lichidarea celor existente și interzicerea înarmării nucleare. Prezența trupelor străine pe teritoriul altor state generează, după părerea României, instabilitate, neîncredere și constituie un permanent pericol pentru pacea și securitatea popoarelor ; de aceea, retragerea lor trebuie să fie considerată ca un imperativ în vederea destinderii și pentru asigurarea unei păci durabile. România se pronunță pentru desființarea blocurilor militare și crearea de zone ale păcii, lipsite de arme nucleare.

Revista indiană de probleme internaționale „Social look" publică un amplu articol intitulat **„Vizita președintelui Ceaușescu în țări din Asia"**, dedicat vizitelor oficiale de prietenie întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în R.P. Chineză, R.P.D. Coreeană, R.S. Vietnam, R.D.P. Laos și Kampuchia Democrată și convorbirilor la nivel înalt purtate în capitalele Indiei și Iranului.

Articolul subliniază : **„Președintele Nicolae Ceaușescu se bucură de o puternică reputație în lume, prin contribuția sa la rezolvarea diverselor probleme internaționale actuale. Acest rol este rezultatul politicii externe a României, de dezvoltare a relațiilor cu tot mai multe state și forțe politice din lume".**

Cursul ascendent al relațiilor româno-congoleze

Relațiile dintre România și Republica Populară Congo sînt de dată relativ recentă dar conținutul lor s-a extins și aprofundat continuu. În acest sens, o însemnătate decisivă a avut-o vizita oficială efectuată în Republica Populară Congo de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în perioada 18—21 martie 1972. Convorbirile și importantele înțelegeri realizate în cursul dialogului româno-congolez la nivelul cel mai înalt au deschis noi orizonturi raporturilor dintre Partidul Comunist Român și Partidul Congolez al Muncii, dintre țările și popoarele noastre.

Relevînd importanța relațiilor cu țara noastră, caracterul lor constructiv, fructuos pe plan bilateral și internațional și, în context, prețuirea sa la adresa țării noastre, șeful statului congolez spunea aceste cuvinte cu ocazia vizitei în Congo — martie 1972 — a președintelui Nicolae Ceaușescu : **„Dacă este o țară pe care Republica Populară Congo o simte cu adevărat apropiată, atît prin obiectivele politicii sale interne, cît și prin viziunea pe care ea o are față de raporturile dintre state, aceasta este Republica Socialistă România. Încă de la primele contacte între cele două guverne ale noastre a apărut o similitudine remarcabilă, care de atunci nu încetează să apropie tot mai mult cele două popoare".**

Declarația solemnă comună româno-congoleză, semnată la București în iulie 1973, are, de asemenea, o semnificație deosebită în evoluția ascendentă a relațiilor dintre România și Congo, ea consemnează principiile care stau la baza raporturilor dintre țările noastre și afirmă voința celor două partide și state de a dezvolta aceste raporturi și de a-și aduce o contribuție activă la statornicirea unor noi relații internaționale, la edificarea unei lumi a înțelegerii, colaborării și păcii.

Cele convenite și stabilite cu prilejul vizitelor reciproce la nivelul cel mai înalt au creat posibilități largi pentru extinderea conlucrării bilaterale în diverse domenii — industrial, agricol, forestier — prin acțiuni eficiente de cooperare, precum și pentru lărgirea schimburilor comerciale. În acest sens, cu diferite prilejuri, s-a subliniat cu deplină satisfacție faptul că o serie de importante obiective ale industriei și agriculturii congoleze sînt înfăptuite în cooperare cu România.

Acestea sînt auspicii deosebit de favorabile sub care se dezvoltă neîncetat raporturile româno-congoleze și acestui context larg i se circumscrie plenar vizita oficială de prietenie pe care o efectuează la București primul ministru, șeful Guvernului Republicii Populare Congo, colonel Louis Sylvain-Goma, la invitația tovarășului Manea Mănescu, primul ministru al Guvernului Republicii Socialiste România. Această vizită se înscrie ca un moment important în cronica raporturilor prietenești statornicite între partidele, popoarele și țările noastre.

Convorbirile oficiale au oferit un prilej deosebit celor doi prim-miniștri să releve cu satisfacție evoluția pozitivă a relațiilor bilaterale, întemeiate pe stimă și prietenie. S-au analizat stadiul actual și perspectivele de dezvoltare a colaborării dintre România și Congo și s-a examinat finalizarea unor acțiuni de cooperare, aflate deja în curs, precum și noi posibilități de conlucrare în domeniile industrial, agricol, forestier, de extindere a schimburilor comerciale. În egală măsură, dialogul româno-congolez a prilejuit reafirmarea voinței de a dezvolta și întări cooperarea și conlucrarea pe plan internațional, dorința fermă a celor două țări de a contribui la edificarea unei lumi mai drepte și mai bune, la cauza păcii, înțelegerii și colaborării. Firește, o atare voință are șanse certe de reușită dat fiind că, în marile probleme ale contemporaneității, pozițiile României și Republicii Populare Congo sînt identice sau foarte apropiate.

Totodată, prezența la București a solilor poporului congolez le-a oferit și prilejul de a cunoaște direct realizările poporului român în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, de a lua contact și a se întîlni cu oamenii muncii din București, din județul Prahova și alte regiuni ale țării noastre.

■

Aflată în plină desfășurare în momentul cînd revista noastră merge la tipar, vizita în România a primului ministru al Guvernului Republicii Populare Congo, Louis Sylvain-Goma, beneficiază de premise dintre cele mai favorabile pentru ca, prin rezultatele cu care se va încheia, să contribuie la dezvoltarea tot mai puternică a relațiilor româno-congoleze, în interesul celor două popoare, al cauzei păcii și prieteniei.

Dumitru Constantin

Colonel Louis Sylvain-Goma

prim-ministru, șef al Guvernului Republicii Populare Congo

În aceste zile a efectuat o vizită oficială de prietenie în țara noastră colonelul Louis Sylvain-Goma, al doilea vicepreședinte al Comitetului Militar al Partidului Congolez al Muncii, prim-ministru, șef al Guvernului Republicii Populare Congo, împreună cu soția sa, Laurentine Sylvain-Goma.

Louis Sylvain-Goma s-a născut la Pointe Noire, regiunea Kouilou, la 28 iunie 1941. Tot aici a urmat școala primară, precum și primele clase secundare de liceu. După absolvirea cursurilor secției de matematică a liceului „Eliberarea" din Brazzaville, a studiat matematica superioară la liceul Hoche de Versailles din Franța. Între anii 1961—1964 urmează, tot în Franța, cursurile școlii speciale militare de la Saint-Cyr și școlii de aplicație de geniu de la Angers.

La reîntoarcerea sa în Congo, Louis Sylvain-Goma deține, succesiv, funcțiile de comandant de companie și de director adjunct la Direcția centrală de geniu a Armatei Populare Naționale Congoleze (A.P.N.). Patru ani mai tîrziu, în 1968, este numit șef de Stat Major al Armatei Populare Naționale a R. P. Congo.

În noiembrie 1969 el devine secretar de stat la Președinția Republicii, fiind însărcinat cu apărarea națională și securitatea statului. În anul 1970 este cooptat în Comitetul Central al Partidului Congolez al Muncii, iar între anii 1970—1974 ocupă funcția de ministru al lucrărilor publice și transporturilor. În perioada octombrie-decembrie 1974 a fost șeful Marelui Stat Major al Armatei Populare Naționale. La sfîrșitul anului 1974 este ales în Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Congolez al Muncii, iar în decembrie 1975 devine membru al Statului Major Special Revoluționar, prim-ministru, șef al guvernului, ministru al planului.

Trei decenii de la semnarea Tratatului de prietenie româno – cehoslovac

În cronica relațiilor româno-cehoslovace, 21 iulie 1978 marchează un moment jubiliar : împlinirea a 30 de ani de la semnarea primului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre cele două țări socialiste prietene. Eveniment de majoră importanță în adîncirea raporturilor bilaterale, tratatul încheiat în iulie 1948 a însemnat crearea cadrului politic adecvat progresului continuu al acestor raporturi în domenii variate ale vieții politice și social-economice, el marcînd, în același timp, deschiderea unei etape fără precedent în dezvoltarea prieteniei și colaborării reciproce.

Cîmpul larg de aprofundare continuă a relațiilor bilaterale româno-cehoslovace își are o trainică bază istorică. În timpul celui de al doilea război mondial, cele două popoare au înscris emoționante pagini de eroism și spirit de sacrificiu în lupta comună pentru eliberarea de sub jugul fascist, și-au cimentat prietenia în focul luptei în care ostașii români, cehi și slovaci — alături de cei sovietici — și-au jertfit sîngele pentru eliberarea Cehoslovaciei, pentru înfrîngerea definitivă a fascismului. Cu asemenea rădăcini în trecutul de luptă, ridicate pe o treaptă calitativ superioară în condițiile edificării orînduirii noi, socialiste, relațiile de prietenie și colaborare dintre România și Cehoslovacia au căpătat dimensiuni noi și s-au dezvoltat continuu în cadrul politico-juridic favorabil conferit de Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală.

Un factor de seamă al ridicării continue a raporturilor multilaterale de prietenie și colaborare îl constituie întărirea legăturilor de solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia. Întîlnirile și convorbirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și tovarășul Gustav Husak, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacja, reprezintă momente de cea mai înaltă semnificație și rodnicie, deschizătoare de perspective largi legăturilor de strînsă colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre. Este de subliniat, în acest context, noua și puternica contribuție la dezvoltarea prieteniei, a conlucrării bilaterale, în interesul popoarelor celor două țări, pe care a reprezentat-o adoptarea, în iunie 1977, la București, de către tovarășii Nicolae Ceaușescu și Gustav Husak, a Declarației privind aprofundarea prieteniei și dezvoltării colaborării frățești dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă.

Caracterizată printr-o dinamică ascendentă — în deplină concordanță cu succesele tot mai mari repurtate în dezvoltarea continuă a economiei și culturii celor două țări —, colaborării multilaterale româno-cehoslovace i s-au deschis noi și largi perspective prin reînnoirea, la 16 august 1968, pentru o nouă perioadă de 20 de ani, a Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală.

Stadiul înalt al relațiilor româno-cehoslovace își găsește o reflectare corespunzătoare în acțiunile și formele de colaborare convenite, în decursul anilor, între cele două țări. Este elocventă, pentru ilustrarea posibilităților de extindere a legăturilor economice româno-cehoslovace, reamintirea faptului că Acordul comercial de lungă durată, pentru perioada 1976—1980, prevede o creștere cu 54 la sută a volumului schimbului de mărfuri, față de acordul comercial pentru perioada 1971—1975, ponderea principală în cadrul livrărilor reciproce revenind mașinilor și utilajelor.

Ținînd seama de potențialul actual al economiilor naționale și de programele de dezvoltare în perspectivă ale României și Cehoslovaciei, în ultimii ani cele două țări au luat o serie de măsuri menite să accelereze finalizarea acțiunilor de colaborare, de cooperare și specializare, mai cu seamă pe tărîmul construcției de mașini, metalurgiei, industriei chimice, industriei extractive, electrotehnicii și electronicii. În direcția dezvoltării dinamice a relațiilor economice, sînt chemate, de asemenea, să acționeze acordurile, înțelegerile și convențiile încheiate în iunie 1977, cu prilejul vizitei în țara noastră a tovarășului Gustav Husak.

Sfera de afirmare a raporturilor dintre România și Cehoslovacia nu se limitează numai la domeniul economic, ea extinzîndu-se, în mod firesc, și la domeniile științei și tehnicii, culturii, sportului, turismului ș.a. Diversificarea relațiilor bilaterale, marcate de foarte frecvente contacte la toate nivelurile, atestă, cu forța faptelor, interesul și preocuparea comună de a se asigura un conținut tot mai bogat și fecund prieteniei și colaborării dintre poporul român și popoarele ceh și slovac.

Succesele remarcabile pe care le-au obținut cele două țări în construcția socialistă creează, an de an, condiții dintre cele mai prielnice pentru amplificarea și mai accentuată, în viitor, a relațiilor de colaborare româno-cehoslovace. Aceste succese, ca și rodnicia colaborării bilaterale constituie, în același timp, o contribuție de valoare la întărirea prestigiului și forței de atracție a socialismului în lume. Și aceasta, pentru că nimic nu poate sluji cu mai multă eficiență lărgirea neîntreruptă a audienței socialismului pe plan mondial, decît exemplul concret oferit de țările socialiste, exemplu manifestat convingător atît în multilaterala lor dezvoltare internă, cît și în cooperarea dintre ele.

Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă, încheiat în 1948, precum și cel reînnoit în august 1968, reprezintă o reflectare — prin conținutul lor — a politicii promovate, cu consecvență, de partidul și guvernul țării noastre în direcția dezvoltării relațiilor de colaborare și cooperare cu toate țările socialiste, în interesul popoarelor lor, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Sărbătorind împlinirea a trei decenii de la semnarea primului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între România și Cehoslovacia, poporul român — pornind de la importanța esențială a cooperării pe multiple planuri între cele două țări socialiste prietene — își exprimă profunda convingere că relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două partide și țări vor cunoaște o fructuoasă dezvoltare, și în viitor, în spiritul acordurilor convenite cu ocazia întîlnirilor celor doi conducători de partid și de stat, pe baza Declarației româno-cehoslovace adoptată anul trecut.

La 30 de ani de la semnarea întîiului tratat de prietenie româno-cehoslovac și la un deceniu de la reînnoirea sa, se poate constata, cu legitimă satisfacție, că relațiile reciproce cunosc o evoluție mereu ascendentă, existînd toate condițiile ca legăturile tradiționale dintre poporul român și popoarele ceh și slovac să înregistreze o continuă înflorire spre binele și interesul ambelor noastre țări, al cauzei socialismului și unității tuturor țărilor socialiste, al întăririi forțelor antiimperialiste, triumfului păcii și colaborării internaționale.

Ilie Olteanu

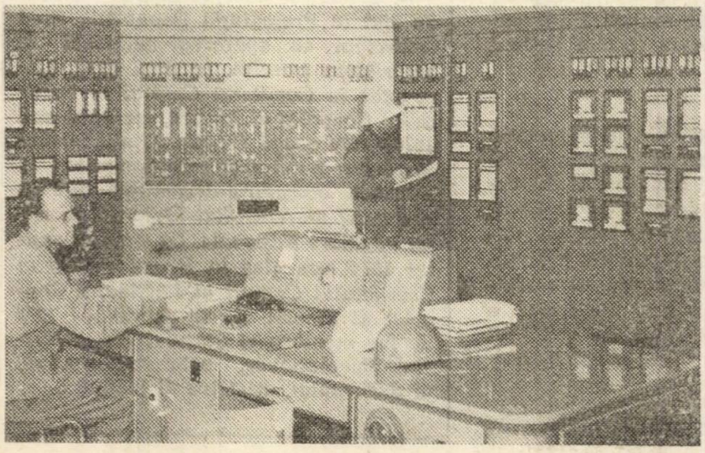

Dezvoltarea industriei chimice se află printre sarcinile prioritare ale industriei cehoslovace. În imagine, pupitrul de comandă al rafinăriei de benzen — o parte a marii uzine chimice de la Valaske Mozirici

Conferința la nivel înalt a Organizației Unității Africane

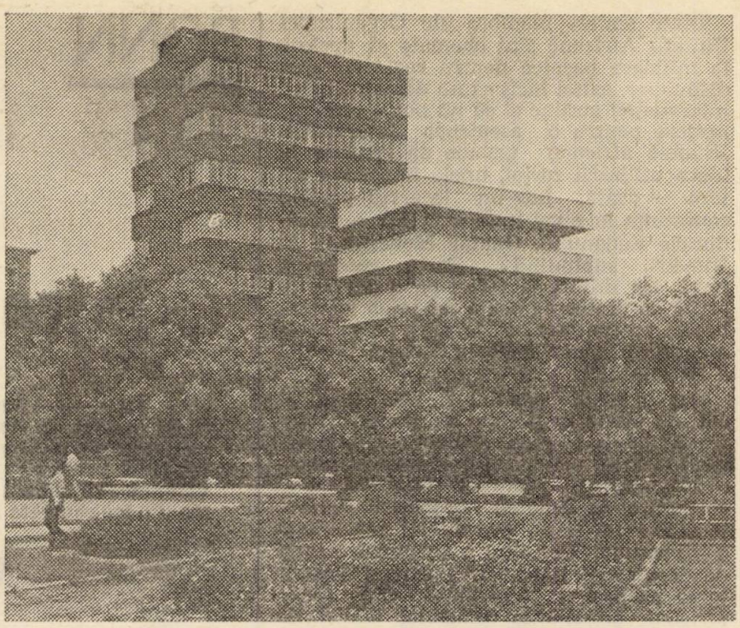

Khartum, gazda actualei reuniuni a O.U.A.

„Prin unitate, Africa își poate soluționa problemele"

Aceste cuvinte te întîmpină încă la coborîrea din avion, pe aeroportul internațional al capitalei sudaneze — Khartum, exprimînd sentimentul dominant aici, în zilele conferinței șefilor de stat și de guvern ai țărilor membre ale Organizației Unității Africane și ale lucrărilor Consiliului Ministerial al O.U.A., care au precedat-o, că întărirea colaborării și solidarității popoarelor de pe continentul african constituie un imperativ al dezvoltării lor independente.

Semnificația profundă a forumului african la cel mai înalt nivel rezidă tocmai în afirmarea cu putere a voinței tuturor popoarelor Africii de a realiza o unitate reală și eficientă — chezășie a apărării și consolidării independenței lor naționale — în condițiile în care continentul este confruntat cu probleme dintre cele mai dificile, a hotărîrii lor ferme de a acționa în direcția eliminării ultimelor vestigii ale colonialismului și rasismului pe pămîntul Africii, de a se dezvolta libere și suverane, în conformitate cu aspirațiile lor legitime.

În cuvîntul de salut adresat, în ședința inaugurală, participanților la această importantă conferință africană, președintele Republicii Democratice Sudan, Gaafar Mohammed El Nimeiri, care exercită acum și mandatul de președinte al O.U.A., a evocat condițiile deosebit de complexe existente astăzi în Africa, relevînd necesitatea salvgardării unității și întăririi colaborării și solidarității popoarelor africane.

Conferința africană la nivel înalt de la Khartum va examina un mare număr de proiecte de rezoluții și recomandări privind problemele majore — politice, economice și sociale — ale continentului, prezentate de Consiliul Ministerial al O.U.A. Între problemele înscrise pe agenda conferinței se află examinarea aspectelor semnificative ale evoluției situației din Africa australă, caracterizată prin intensificarea luptei duse de popoarele zimbabwe, namibian și sud-african pentru abolirea discriminării rasiale și a apartheidului practicate de regimurile rasiste de la Salisbury și Pretoria, pentru dobîndirea libertății și independenței. Documentele Consiliului Ministerial consacrate acestor probleme, îndeosebi raportul secretarului general al O.U.A. asupra decolonizării Africii și cel al Comitetului de Eliberare al O.U.A. relevă succesele obținute de popoarele africane în lupta pentru lichidarea oricăror vestigii ale colonialismului și rasismului, precum și caracterul agresiv al regimurilor rasiste din sudul continentului, care au trecut la acțiuni flagrante de încălcare a suveranității naționale și a integrității teritoriale a statelor vecine, membre ale O.U.A., și la amestecul fățiș în treburile interne ale acestora, constituind o amenințare la adresa tuturor țărilor africane, a păcii și securității internaționale. S-a subliniat că, în condițiile actuale, este o necesitate intensificarea luptei de eliberare a popoarelor care suferă încă vicisitudinile rasismului, apartheidului și colonialismului, pentru dobîndirea dreptului sacru la independență și dezvoltare de sine stătătoare. A fost, de asemenea, evidențiată

Corespondență din Khartum de la Paul Diaconu

importanța sporirii ajutorului politic, material, pentru cauza justă a acestor popoare, precum și a statornicirii unei colaborări tot mai strînse între diferitele mișcări de eliberare, pentru a pune capăt tergiversărilor neocolonialiste și oricăror manevre îndreptate spre subminarea dreptului inalienabil al popoarelor din Africa australă de a-și organiza viața în mod independent, potrivit intereselor și aspirațiilor lor.

Dezbaterile Consiliului Ministerial al O.U.A. au reliefat faptul că problemele dificile care confruntă continentul african își au originea în îndelungata perioadă de dominație colonială, care a lăsat moștenire tinerelor state africane, concomitent cu subdezvoltarea economică și socială, situații potențial conflictuale. În ultimul timp, Africa a cunoscut o serie de tulburări în relațiile dintre unele state, care au dus chiar la ciocniri militare, fapt ce a contribuit la sporirea tensiunii, creînd condiții prielnice unor intervenții din afara continentului, cu tendința de extindere a luptei pentru sfere de influență în această regiune a lumii.

Probleme nerezolvate, moștenire a îndelungatei dominații coloniale, inclusiv problemele teritoriale au fost folosite pentru a opune unele țări africane altora, pentru a agrava stările de tensiune pînă la izbucnirea unor confruntări militare. În cadrul dezbaterilor pe marginea acestor probleme, înscrise pe ordinea de zi sub forma unor puncte ca „Intervențiile militare în Africa", „Măsurile ce trebuie luate împotriva manevrelor neocolonialiste și intervențiilor în Africa", „Agresiunile și încercările de invazii ale mercenarilor împotriva Republicii Populare Benin și a altor state independente", „Stabilirea unei strategii africane comune pentru întărirea mișcării de nealiniere", Consiliul Ministerial al O.U.A. a adoptat hotărîri și recomandări care subliniază că apărarea Africii, securitatea și pacea continentului sînt de competența exclusivă a africanilor. Consiliul Ministerial al O.U.A. a respins și condamnat prezența bazelor militare străine, alianțele sau pactele străine în Africa și a chemat toate statele membre ale organizației să pună capăt, cît mai curînd posibil, oricăror angajamente care ar putea fi în contradicție cu politica de nealiniere a O.U.A. și cu Carta organizației. Recunoscînd dreptul suveran al fiecărui stat de pe continent de a adopta „sistemul social și politic hotărît de sine stătător de către poporul său", rezoluția adoptată de acest for subliniază necesitatea ca statele africane „să adere cu strictețe la principiile nealinierii în politica lor externă, pentru a preveni ca Africa să devină o arenă de confruntări internaționale". Respingînd „toate formele de activități subversive și alte forme de amestec în treburile interne ale statelor membre ale Organizației Unității Africane", rezoluția afirmă „hotărîrea O.U.A. de a asigura unitatea, integritatea teritorială și securitatea" țărilor respective.

Abordînd diferitele aspecte negative legate de prezența mercenarilor în Africa, după studierea, în special, a unui raport referitor la Benin și la Sao Tome și Principe, țări care au suferit în urma unor asemenea activități nefaste, în ianuarie și, respectiv, iunie 1977, Consiliul Ministerial al O.U.A. a condamnat din nou „angajarea de mercenari care luptă împotriva integrității și suveranității guvernelor africane".

Toate statele membre ale Organizației Unității Africane sînt chemate să apeleze la mijloace pașnice pentru reglementarea disputelor, astfel încît să nu deschidă calea intervenției străine și să nu poate oferi un pretext pentru o asemenea intervenție. „Statele africane trebuie să renunțe la ideea utilizării forței, unele împotriva altora — arăta, într-un interviu privind conferința la nivel înalt a O.U.A. — președintele Sudanului, Gaafar Mohammed El Nimeiri, subliniind : „Forța generează forță, iar utilizarea forței ca o soluție la astfel de probleme poate perpetua instabilitatea pe continent și, în plus, ne sustrage atenția și resursele de la sarcina urgentă a dezvoltării".

Documentele Consiliului Ministerial al O.U.A., aflate în prezent în atenția conferinței la nivel înalt, evidențiază imperativul întăririi solidarității statelor africane, al promovării relațiilor de prietenie și cooperare, în vederea propășirii fiecărei țări, precum și a dezvoltării generale a continentului. Consiliul a examinat o serie de documente importante privind dezvoltarea cooperării economice între țările africane, activitățile comisiilor O.U.A. de cercetări științifice și tehnice, de cercetări în domeniul culturilor agricole, activitățile grupului de experți al O.U.A. pentru dezvoltare industrială în Africa, recomandările Comitetului executiv al Consiliului Științific al Africii, proiectul de realizare a rețelei panafricane de telecomunicații. Au fost evidențiate multiplele posibilități de dezvoltare a cooperării țărilor africane, în toate domeniile.

Prieten sincer al popoarelor africane, România socialistă sprijină întărirea solidarității dintre țările africane, eforturile lor în direcția consolidării independenței naționale și dezvoltării economice și sociale, menite să asigure popoarelor africane o viață liberă și demnă, la adăpost de presiuni și imixtiuni din afară, în deplină conformitate cu năzuințele lor legitime. Țara noastră a acordat și acordă sprijin statornic, pe multiple planuri, luptei juste a popoarelor africane și mișcărilor de eliberare națională împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, a politicii de apartheid și discriminare rasială, pentru dreptul imprescriptibil al fiecărui popor de a decide nestingherit asupra propriului destin. Profund preocupată de apariția unor conflicte și tensiuni între diferitele state din Africa, țara noastră se pronunță consecvent pentru reglementarea problemelor litigioase dintre statele de pe acest continent pe cale pașnică, prin tratative între părțile direct interesate, fără intervenții din exterior, astfel încît aceste țări să-și poată consacra toate energiile depășirii stării de subdezvoltare, propășirii lor, în condiții de independență și suveranitate, într-un climat de securitate și colaborare.

Promotoare ferventă a cauzei libertății și independenței popoarelor, a afirmării și respectării drepturilor lor, a întăririi solidarității și colaborării, România dă o înaltă apreciere eforturilor constructive ale statelor Africii, inclusiv activității Organizației Unității Africane, care, prin actuala conferință la nivel înalt de la Khartum, ce se desfășoară sub imperativul întăririi colaborării și solidarității, poate aduce o contribuție importantă la reglementarea politică a problemelor conflictuale de pe continent, la edificarea unui climat de pace, bună vecinătate, înțelegere, conlucrare și prietenie, spre binele popoarelor africane, al securității și cooperării internaționale.

BONN

„Cei șapte" — între intenții și realități

În pofida tonului optimist adoptat de participanți la încheierea reuniunii la nivel înalt de la Bonn (16 și 17 iulie) a principalelor state occidentale industrializate, comentariile observatorilor conțin o însemnată doză de scepticism, aprecierile fiind reținute, prudente. Acestea remarcă, în esență, că succesul intențiilor exprimate în comunicatul comun nu va putea fi estimat decît în perspectivă, în funcție de repercusiunile lor concrete în realitatea faptelor.

Dialogul de la Bonn al „celor șapte" : „o strategie coerentă, dar care conține obiective specifice pentru fiecare țară participantă..."

Cert este că fiecare din statele participante la reuniune — S.U.A., R.F.G., Japonia, Franța, Marea Britanie, Canada și Italia — a trebuit să facă concesii pentru a putea fi degajate, în cele din urmă, bazele unei acțiuni concertate în favoarea relansării economice, asumîndu-se, pentru prima oară în „istoria" acestor reuniuni (au mai avut loc trei — Rambouillet 15—17 noiembrie 1975, Porto Rico 27 și 28 iunie 1976 și Londra 7 și 8 mai 1977) angajamente concrete privind combaterea a ceea ce agenția France Presse numea „cancerul multiform ce le macină economiile : șomajul, stagnarea producției și inflația".

Comunicatul final dat publicității la încheierea întîlnirii economice occidentale la nivel înalt de la Bonn subliniază, printre altele, că participanții „au căzut de acord asupra unei strategii cuprinzătoare cu privire la dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă și combaterea inflației, politica monetară, energia, comerțul și în alte probleme" și că în vederea atingerii acestor obiective și, în special, pentru a limita șomajul, se prevede „o strategie coerentă, dar care conține obiective specifice pentru fiecare țară participantă".

Cancelarul Helmut Schmidt a cedat, în cele din urmă, presiunii partenerilor săi occidentali, R.F.G. acceptînd să ia măsuri, ce vor fi concretizate luna viitoare, pentru a asigura în 1979 o creștere economică cît mai apropiată, posibil, de rata de 4 procente. În ceea ce-l privește pe președintele Jimmy Carter, acesta s-a angajat să intensifice lupta împotriva inflației, fenomen ce manifestă o serioasă recrudescență în S.U.A., și să reducă consumul de petrol în perspectiva anului 1985 ; președintele american și-a exprimat, totodată, convingerea că programul său energetic va fi adoptat de Congres într-un viitor apropiat. Premierul Pierre Elliott Trudeau a reafirmat intenția Canadei de a-și spori producția pînă la 5 la sută. Primul ministru nipon, Takeo Fukuda, a promis — răspunzînd cererii partenerilor comerciali vest-europeni — că va stabiliza anul viitor exporturile Japoniei la nivelul lor actual și va lansa un program de importuri de urgență, evaluat la 4 miliarde dolari, în scopul reducerii excedentului comercial. Marea Britanie, a declarat primul său ministru, James Callaghan, care a luat recent măsuri fiscale de sprijinire a economiei echivalînd cu un procent din produsul național brut, va continua să lupte împotriva inflației. Valéry Giscard d'Estaing, președintele Franței, a arătat că țara sa va ridica deficitul bugetului pe anul în curs cu un total echivalent cu 0,5 la sută din produsul național brut. Premierul italian, Giulio Andreotti, a angajat Italia în ridicarea ratei sale de creștere economică pe 1979 cu 1,5 la sută, în raport cu 1978.

În domeniul energiei, cele șapte țări s-au angajat ca, printr-o serie de măsuri, să reducă dependența de petrolul importat. Luînd notă de hotărîrea de la Bremen privind obiectivul pentru anul 1985 (de a reduce cu 50 la sută dependența C.E.E. de petrolul importat), Statele Unite s-au angajat să adopte măsuri care pînă în 1985 se vor traduce în reducerea importurilor de petrol cu circa 2,5 milioane barili pe zi, că pînă atunci vor crea rezerve strategice de petrol de un miliard de barili și vor spori producția de cărbune.

În ce privește comerțul, participanții recunosc existența a numeroase probleme încă nesoluționate. Statele Unite sînt hotărîte să îmbunătățească situația exporturilor și vor lua măsurile corespunzătoare.

Japonia va încerca să favorizeze sporirea importurilor și va lua măsuri „extraordinare și temporare" pentru a menține, în 1978, exporturile sale la nivelul celor din 1977.

În legătură cu problemele monetare, țările participante la conferință vor încerca să împiedice amplificarea dezordinii pe piața de valute și se vor consulta pentru a spori eficiența acestor intervenții.

În relațiile lor cu țările în curs de dezvoltare, participanții la conferință și-au anunțat intenția de a spori în anii viitori ajutorul financiar pentru țările cele mai sărace din lumea a treia. De asemenea, „cei șapte" vor continua negocierile privind crearea unui fond comun de materii prime și eforturile pentru încheierea de acorduri pe produse.

În cursul unei conferințe de presă, cancelarul vest-german Helmut Schmidt a anunțat că reprezentanți ai statelor ce au participat la reuniunea de la Bonn se vor întîlni înainte de sfîrșitul anului pentru a examina realizarea angajamentelor asumate și că o nouă întîlnire la nivel înalt a acestor state va avea loc în 1979.

Vor putea fi puse în practică hotărîrile actualei reuniuni la nivel înalt a celor șapte state occidentale industrializate ? Întrebare firească, deoarece, așa cum subliniază și cotidianul „Kölnische Rundschau", „n-ar fi pentru prima oară cînd hotărîrile luate în cursul unei asemenea reuniuni ar rămîne doar o enumerare de voci cucernice". De asemenea, „Frankfurter Allgemeine Zeitung" remarcă faptul că cei șapte șefi de stat și de guvern n-au înlăturat nici una din sursele de conflict pe care le-au adus cu ei la Bonn. „Aceștia, scrie ziarul, au redus doar punctele lor de dezacord și au atenuat fricțiunile lor politice". La rîndul său, cotidianul britanic „Guardian" subliniază că, deși hotărîrile luate în capitala de pe Rin „par încurajante", acestea rămîn „condiționate", și că „în acordul de la Bonn apar, în mod clar, o serie de fisuri" îndeosebi în delicatele sectoare ale comerțului și ale monedei. „S.U.A., continuă ziarul, sînt evident nemulțumite de tendințele protecționiste ale unor țări vest-europene, francezii se tem că CEE a promis deja prea mult la negocierile de la Geneva sub egida GATT, iar la Washington și Tokio se manifestă în continuare suspiciuni cu privire la clauza de salvgardare selectivă permițînd Europei occidentale să se apere împotriva importurilor în condiții excepționale". În ce privește viitorul, „nu putem decît să așteptăm cu răbdare, și să vedem", conchide „Guardian". În ceea ce privește presa franceză, cele mai multe ziare scot, de asemenea, în evidență, rezultatul „modest" al reuniunii („Les Echos"), faptul că prioritatea a fost acordată unor „măsuri conjuncturale, nu unor modificări de esență" (Le Matin), că obiectivele concrete înscrise în documentul final și „afirmațiile făcute cu privire la o relansare-miracol nu trebuie să trezească iluzii" (L'Humanité).

La ora actuală, hotărîrile luate la Bonn nu au și nici nu pot încă avea decît calitatea unei declarații de bune intenții, însă chiar dacă ar exista dorința acestor state de a traduce în practică deciziile luate, este dificil de presupus, dat fiind o serie de interese puternic divergente ale participanților că aparențele spiritului de cooperare și compromis manifestat la reuniunea din capitala de pe Rin vor putea fi menținute și dincolo de terminologia comunicatului final al acesteia.

Vasile Crișu

Castelul Leeds, locul de desfășurare al actualelor negocieri de pace egipteano-israeliene

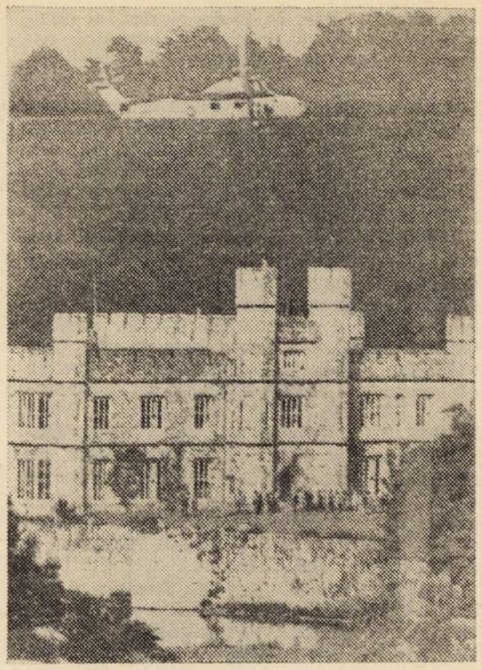

ORIENTUL MIJLOCIU

Reuniunea de la Leeds

După șase luni de întrerupere, negocierile de pace egipteano-israeliene au fost reluate în dimineața zilei de 18 iulie, la nivel de miniștri de externe, cu participarea și a secretarului de stat american, reuniunea desfășurîndu-se într-un castel milenar din sudul Londrei. Întîlnirea respectivă, ce fusese programată să aibă loc în capitala britanică, a fost mutată, în ultimul moment, se spune din motive de securitate, la castelul Leeds (55 km de Londra) — amplasat pe două insulițe, ale unui lac format de rîul Len, — clădire în care se pătrunde printr-o poartă unică.

Tratativele de pace egipteano-israeliene amorsate în urma vizitei din noiembrie 1977 a președintelui Sadat la Ierusalim și a întîlnirii din decembrie același an, de la Ismailia, pe Canalul Suez, dintre șeful statului egiptean și premierul israelian, au intrat, după cum se știe la scurt timp, în impas. Cele două comitete mixte egipteano-israeliene (militar și politic), create după întîlnirea de la Ismailia, pentru a discuta aspectele concrete ale unei viitoare păci, și-au întrerupt destul de repede activitatea, partea egipteană considerînd neconstructivă și deci inacceptabilă poziția pe care se situa, în acel moment, guvernul israelian. Încercările de a reînnoda firul tratativelor s-au dovedit fără rezultat concret pe parcursul celor șase luni trecute de la mijlocul lui ianuarie, mai cu seamă după ce poziției israeliene, caracterizată de către cealaltă parte, a fi în continuare extrem de rigidă cu privire la problemele cheie ale unei păci acceptabile, i s-a adăugat, la jumătatea lunii martie, invadarea sudului Libanului de către Israel.

Retragerea completă a trupelor israeliene de pe acest teritoriu străin în cursul lunii iunie, a redeschis, este adevărat timid, fereastra spre o eventuală reluare a negocierilor, între timp fiind întreprinse o serie de demersuri prin intermediul a terțe canale diplomatice, inclusiv cu participarea unor importante personaje politice din Occident. Dar ieșirea din impas a demarat destul de anevoios, neconcordanța esențială dintre punctele de vedere a celor două poziții, direct implicate, persistînd. După respingerea de către guvernul israelian a propunerilor egiptene din 3 iulie a.c. privind statutul Cisiordaniei și Gazei, considerate de observatorii politici ca destul de elastice, se părea că viitorul negocierilor de pace va rămîne incert, chiar și în momentul în care secretarul de stat al S.U.A., Cyrus Vance, avea să vină cu inițiativa unei întîlniri tripartite la nivel de miniștri ai afaceri-

Aspect de la recenta întîlnire din Austria dintre generalii Ghamassy și Weizmann, miniștrii apărării ai Egiptului și respectiv Israelului înainte de primirea acestuia din urmă de către președintele Anwar Sadat

lor externe. Dar, în ciuda perioadei obişnuite de vacanţă politico-diplomatică estivală, o serie de contacte neaşteptate între persoane de prim rang al celor două părţi au avut darul să reanime atmosfera, dînd alte dimensiuni reuniunii de la Leeds, programată în condiţiile cunoscutei neconcordanţe de opinii privind esenţa problemelor pe care le ridică stabilirea unei păci durabile în Orientul Mijlociu.

Călătoria întreprinsă săptămîna trecută în Austria de preşedintele Sadat a consemnat momente deosebite, contactele politice avute aici de şeful statului egiptean depăşind previziunile tuturor comentariilor anterioare. După cum se ştie, preşedintele Egiptului s-a întîlnit în Austria cu cancelarul Bruno Kreisky, cu preşedintele Internaţionalei Socialiste, Willy Brandt, cu secretarul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, Kurt Waldheim, cu liderul Partidului Muncii şi conducător al opoziţiei din Israel, Shimon Peres, convorbirile bi şi multilaterale abordînd în primordial situaţia din Orientul Mijlociu şi posibilităţile soluţionării ei.

În ultima sa întîlnire din Austria şi cea mai neaşteptată, şeful statului egiptean a avut ca interlocutor pe ministrul apărării israeliene, Ezer Weizmann, sosit peste noapte, pentru această întrevedere. Convorbirile dintre preşedintele Sadat şi generalul Weizmann, interlocutor mai frecvent al şefului statului egiptean după vizita sa din toamna trecută de la Ierusalim, au constituit motiv de largi comentarii din partea observatorilor politici din Orientul Mijlociu care s-au grăbit să confere acestei întîlniri cele mai diverse semnificaţii. Conţinutul concret al convorbirilor preşedintelui Sadat cu generalul Weizmann n-a fost făcut cunoscut pînă în prezent, el urmînd să fie dezbătut de guvernul israelian abia în cursul zilei de duminică. Este de subliniat faptul că declaraţiile diverselor personalităţi politice egiptene şi israeliene lipsite în general de optimism în momentul anunţării întîlnirii tripartite din Anglia, au devenit mai optimiste pe parcurs, îndeosebi după seria întrevederilor din Austria ale preşedintelui egiptean.

Reuniunea de la Leeds, începută fără clasica masă a tratativelor acoperită cu postav verde, într-un salon împodobit cu picturi moderne şi în care interlocutorii au luat loc în fotolii confortabile, a avut din primul moment la dispoziţie două planuri de soluţionare a problemei teritoriilor Cisiordaniei şi Gazei, făcute cunoscut, în decembrie trecut de Israel şi în iulie prezent de Egipt, dar neacceptate reciproc chiar şi în principiu. În momentul închiderii ediţiei revistei noastre, reuniunea tripartită de la Leeds se află în plină desfăşurare şi este desigur prematur a se comenta sau prevede rezultatele sale. Dar după cum consideră majoritatea observatorilor politici, însăşi reluarea negocierilor directe egipteano-israeliene constituie un fapt încurajator lăsînd porţile deschise unor runde viitoare de tratative. În această ordine de idei se şi vorbeşte despre noi convorbiri detaliate egipteano-israeliene într-un viitor foarte apropiat. Este limpede că dat fiind diferenţele de poziţii, negocierile se anunţă şi în continuare dificile, oficialităţile egiptene menţionînd în ultimele lor declaraţii că Egiptul nu va trata în nici un caz o pace separată. Problema stării conflictuale din Orientul Mijlociu nu poate fi rezolvată eficient şi durabil decît global, cu participarea tuturor părţilor interesate, soluţionarea justă a problemei palesteniene rămînînd în continuare cheia unei păci trainice în întreaga zonă. Din acest punct de vedere, reuniunea tripartită de la Leeds poate constitui un test semnificativ.

I. Giurgiu

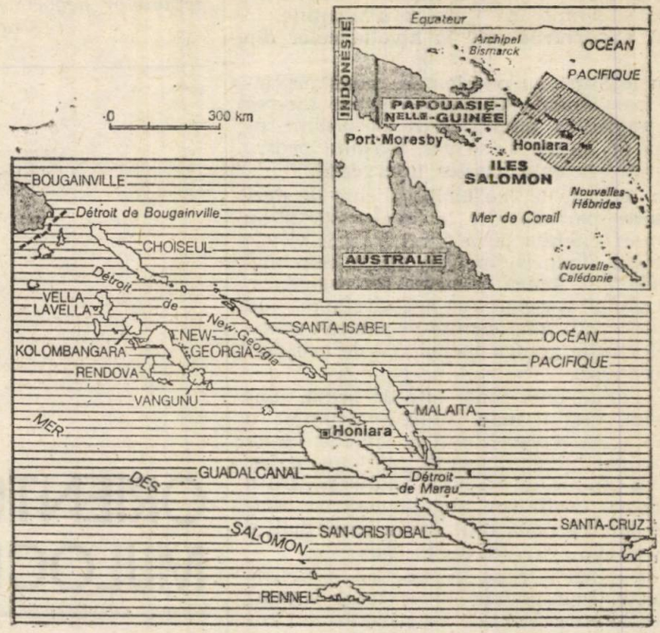

Arhipelagul Solomon: aproximativ 100 de insule vulcanice sau de corali, în partea central-vestică a Oceanului Pacific. Suprafaţa: 29 785 kmp; populaţia: 196 823 locuitori (potrivit recensămîntului din 1976). Locuitorii sînt, în majoritate, melanezieni; există, de asemenea, mici comunităţi — polineziană, microneziană, chineză sau europeană. În proporţie de 90 la sută, populaţia trăieşte în mediul rural. Capitala — Honiara — este situată în insula Guadalcanal, loc al unor puternice înfruntări americano-nipone în timpul ultimului război mondial

INSULELE SOLOMON

Proclamarea independenţei

7 iulie — Honiara, capitala Insulelor Solomon, trăieşte ceremonia proclamării oficiale a independenţei. După aproape un secol, drapelul britanic este coborît, în locul lui fiind înălţat drapelul albastru, verde şi galben al noului stat.

În 1567, cînd navigatorul spaniol Alvaro de Mendaña, plecat din Peru, a ajuns în preajma aglomeraţiei celor aproximativ o sută de insule înşiruite în apele Pacificului la est de Noua Guinee, el a bănuit că a descoperit colţul de lume adăpostind fabuloasele bogăţii ale regelui Solomon. Presupunerii lui Mendaña i se datorează numele arhipelagului, care, deşi i-a dezamăgit pe căutătorii unor îmbogăţiri peste noapte, a prezentat destule motive de interes pentru implantarea prezenţelor străine pe aceste meleaguri.

În 1885, Germania a luat în posesiune nordul arhipelagului, respectiv marea insulă Bougainville. În timpul primului război mondial, teritoriile nordice au fost cucerite de australieni, care le-au administrat şi, ulterior, ataşat statului Papua-Noua Guinee.

În ceea ce priveşte insulele din sud unde s-a format noul stat — ele devin treptat, între 1892—1898, un protectorat britanic. Dominaţia britanică va fi menţinută 85 de ani. În 1960, Londra a consimţit la instaurarea, la Honiara, a unui consiliu legislativ şi a altuia executiv. Primele alegeri au avut loc în 1973.

Potrivit Constituţiei, intrate în vigoare în 1974 şi amendată în 1976, la 2 ianuarie 1976, insulele Solomon au căpătat autonomia internă. Activitatea legislativă şi executivă reveneau guvernatorului şi unui consiliu, condus de liderul partidului majoritar. A fost, de altfel, o perioadă în care arhipelagul a cunoscut o vie activitate politică. În timpul noilor alegeri, din iunie 1976, un fost institutor, cu studii în Noua Zeelandă, Peter Kenilorea, a devenit „chief minister"; el a rămas, în prezent, la conducerea guvernului.

Momentul istoric următor pe calea obţinerii independenţei l-a înscris Conferinţa constituţională, organizată la Londra, între 6—13 septembrie 1977, unde s-a ajuns la un acord asupra proclamării independenţei arhipelagului, peste un an, în iulie 1978.

În mod firesc, acum, după realizarea actului politic al independenţei, preocupările arhipelagului vizează dezvoltarea şi consolidarea economică. Principala ramură economică a insulelor solomoniene este agricultura. Se cultivă, mai ales, orez, tutun, patate, cacao, cocotieri. Împreună cu peştele şi lemnul, aceste produse formează componentele exportului arhipelagului.

În ultimele două decenii, s-au făcut eforturi meritorii pentru atenuarea dependenţei economiei insulelor de producţia şi exportul agricol. Atenţia s-a îndreptat, astfel, spre valorificarea resurselor subsolului, bogat, în special, în bauxită, dar şi în fosfaţi, staniu, aur, cupru, nichel, azbest. Un consorţiu nipono-australian şi-a manifestat interesul pentru zăcămintele de bauxită şi a întreprins prospectări în această direcţie.

Deocamdată, prezenţa şi capitalul străin păstrează o pondere importantă în economia arhipelagului. Este însă, de aşteptat ca accesul la independenţă să antreneze modificări şi în destinul economic al Insulelor Solomon.